

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมของสมาชิกศูนย์รวบรวมน้านมดิบสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ทั้งหมด 106 ราย จากจำนวนทั้งหมด 120 ราย จากสอบถามเจ้าหน้าที่ของศูนย์รวบรวมน้านมดิบ โดยปกติแล้วเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจะแบ่งขนาดตามจำนวนแม่โครีดนม ออกเป็น 3 ขนาด คือ ฟาร์มขนาดเล็กมีจำนวนแม่โค 1 – 10 ตัว ฟาร์มขนาดกลางมีจำนวนแม่โค 11-20 ตัว และฟาร์มขนาดใหญ่มีจำนวนแม่โค 20 ตัวขึ้นไป เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร โดยใช้การวิเคราะห์ทางการเงินมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนในรูปแบบของการวิเคราะห์ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Method: PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) ว่าการลงทุนทำฟาร์มโคนมของสมาชิกศูนย์รวบรวมน้านมดิบสันกำแพง มีความเหมาะสมในการลงทุนหรือไม่

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากแบบสอบถามกับเกษตรกรเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งหมดในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำฟาร์มในแต่ละขนาด ได้ทำการแบ่งข้อมูลตามขนาดของฟาร์ม จำนวนแม่โครีดนม จำนวนเกษตรกร และจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการศึกษารายละเอียดแสดงในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4 – 1 ตารางแสดงรายละเอียดของฟาร์มแต่ละขนาด จำนวนแม่โครีดนม จำนวนเกษตรกร และจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการศึกษา

ขนาดฟาร์ม	จำนวนแม่โครีดนม (ตัว)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
เล็ก	1- 10	20	19
กลาง	11-20	65	55
ใหญ่	> 20	35	32
รวม (ราย)		120	106

จากตารางที่ 4 – 1 แสดงรายละเอียดของฟาร์มแต่ละขนาด จำนวนแม่โครีดนม จำนวนเกษตรกร และจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการศึกษา สำหรับฟาร์มขนาดเล็กมีจำนวนแม่โครีดนม 1-10 ตัว เกษตรกรมีจำนวน 20 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 ราย สำหรับฟาร์มขนาดกลางมีจำนวนแม่โครีดนม 11-20 ตัว เกษตรกรมีจำนวน 65 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่าง 55 ราย และฟาร์มขนาดใหญ่มีจำนวนแม่โครีดนม 20 ตัวขึ้นไป เกษตรกรมีจำนวน 35 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่าง 32 ราย

สภาพการเลี้ยงโคนมของสมาชิกศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบสันกำแพง

การจัดตั้งศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบสันกำแพง เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบทรายมูล อำเภอสันกำแพง เนื่องจากศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบทรายมูลมีสถานที่ คับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนเกษตรกร และปริมาณนํ้านมดิบที่เพิ่มสูงขึ้นโดยศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบสันกำแพงจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2542 อยู่ในเขตตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง บนพื้นที่ 1 ไร่ 2 งาน โดยอาศัยเงินทุนจากโครงการมิยาซาว่า เป็นศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบขนาด 10 ตัน ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 120 ราย และมีปริมาณนํ้านมดิบเฉลี่ย 14,385 กิโลกรัมต่อวัน มีเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบเป็นจำนวน 4 คน โดยทางศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบสันกำแพงให้บริการรวบรวมนํ้านมดิบเฉพาะสมาชิกของศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบเท่านั้น ซึ่งสมาชิกโดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ นํ้านมดิบนำส่งไปยังสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมในรูปแบบต่าง ๆ

สภาพทั่วไปของพื้นที่ทำการศึกษา

ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบสันกำแพง ตั้งอยู่บนพื้นที่ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบสูง อากาศเย็นตลอดปี อยู่ใกล้กับแหล่งชลประทานซึ่งได้รับน้ำจากเขื่อนแม่กวง จึงเป็นเขตที่เหมาะสมในการทำเกษตร และการทำฟาร์มโคนม ที่ตั้งของศูนย์รวบรวมนํ้านม อยู่ห่างจากตัวอำเภอสันกำแพงประมาณ 3 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ อำเภอสารภี เป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร

รายละเอียดเกี่ยวกับ ช่วงอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ของเกษตรกร
รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 2

ตารางที่ 4 – 2 ตารางแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับช่วงอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์เกษตรกร

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
ช่วงอายุของเกษตรกร			
31 - 40 ปี	3	12	9
41 - 50 ปี	13	32	20
50 ปีขึ้นไป	3	11	3
รวม (ราย)	19	55	32
อายุเฉลี่ย (ปี)	45.68	46.36	42.91
ระดับการศึกษาของเกษตรกร			
ประถมศึกษา	19	49	29
มัธยมต้น	-	4	3
มัธยมปลาย	-	2	-
รวม (ราย)	19	55	32
ประสบการณ์ของเกษตรกร			
1 - 5 ปี	3	-	-
6 - 10 ปี	10	14	4
11 - 15 ปี	3	14	3
16 - 20 ปี	3	18	18
20 ปีขึ้นไป	-	9	7
รวม (ราย)	19	55	32
ประสบการณ์เฉลี่ย (ปี)	11.53	16.04	18.09

จากตารางที่ 4 – 2 แสดงรายละเอียดช่วงอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ของเกษตรกร สำหรับช่วงอายุของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีช่วงอายุ 31-40 ปี เป็นจำนวน 3 ราย ช่วงอายุ 41-50 ปี เป็นจำนวน 13 ราย ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป เป็นจำนวน 3 ราย มีอายุเฉลี่ย 45.68 ปี มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวน 19 ราย มีประสบการณ์ในช่วง 1 – 5 ปี เป็นจำนวน 3 ราย ในช่วง 6 – 10 ปีเป็นจำนวน 10 ราย ในช่วง 11- 15 ปี เป็นจำนวน 3 ราย และในช่วง16-20 ปี เป็นจำนวน 3 ราย และมีประสบการณ์เฉลี่ย 11.53 ปี

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีช่วงอายุ 31-40 ปี เป็นจำนวน 12 ราย ช่วงอายุ 41-50 ปี เป็นจำนวน 32 ราย ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป เป็นจำนวน 11 ราย มีอายุเฉลี่ย 46.36 ปี มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวน 49 ราย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นจำนวน 4 ราย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นจำนวน 2 ราย มีประสบการณ์ในช่วง 6 – 10 ปีเป็นจำนวน 14 ราย ในช่วง 11- 15 ปี เป็นจำนวน 14 ราย ในช่วง16-20 ปีเป็นจำนวน 18 ราย มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี เป็นจำนวน 9 ราย และมีประสบการณ์เฉลี่ย 16.04 ปี

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีช่วงอายุ 31-40 ปี เป็นจำนวน 9 ราย ช่วงอายุ 41-50 ปี เป็นจำนวน 20 ราย ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป เป็นจำนวน 3 ราย มีอายุเฉลี่ย 42.91 ปี มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวน 29 ราย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นจำนวน 3 ราย มีประสบการณ์ในช่วง 6 – 10 ปีเป็นจำนวน 4 ราย ในช่วง 11- 15 ปี เป็นจำนวน 3 ราย ในช่วง16-20 ปีเป็นจำนวน 18 ราย มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี เป็นจำนวน 7 ราย และมีประสบการณ์เฉลี่ย 18.09 ปี

รายละเอียดเกี่ยวกับขนาดครัวเรือน จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน และจำนวนสมาชิกที่ช่วยเหลืองโคนมโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 3

ตารางที่ 4 – 3 ตารางแสดงรายละเอียดขนาดครัวเรือน จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน และจำนวนสมาชิกที่ช่วยเหลืองโคนมโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 – 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
ขนาดครัวเรือน			
1 - 3 คน	10	20	9
4 - 5 คน	9	35	23
รวม (ราย)	19	55	32
จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน (คน)	3	4	4
จำนวนสมาชิกที่ช่วยเหลืองโคนมเฉลี่ยต่อครัวเรือน (คน)	1	2	2

จากตารางที่ 4 - 3 แสดงรายละเอียดขนาดครัวเรือน จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน และจำนวนสมาชิกที่ช่วยเหลือโขม โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน ในฟาร์มขนาดเล็ก มีขนาดครัวเรือน 1 - 3 คน เป็นจำนวน 10 ราย ขนาดครัวเรือน 4 - 5 คน เป็นจำนวน 9 ราย มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน 3 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเหลือโขมเฉลี่ย 1 คน ในฟาร์มขนาดกลาง มีขนาดครัวเรือน 1 - 3 คน เป็นจำนวน 20 ราย ขนาดครัวเรือน 4 - 5 คน เป็นจำนวน 35 ราย มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเหลือโขมเฉลี่ย 2 คน และในฟาร์มขนาดใหญ่ มีขนาดครัวเรือน 1 - 3 คน เป็นจำนวน 9 ราย ขนาดครัวเรือน 4 - 5 คน เป็นจำนวน 23 ราย มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเหลือโขมเฉลี่ย 2 คน

รายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำฟาร์มโขมเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริม อาชีพเดิมก่อนการเลี้ยงโขมและอาชีพที่ทำควบคู่กับการเลี้ยงโขม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 4

ตารางที่ 4 - 4 ตารางแสดงรายละเอียดการประกอบอาชีพทำฟาร์มโขมเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริม อาชีพเดิมก่อนการเลี้ยงโขมและอาชีพที่ทำควบคู่กับการเลี้ยงโขม

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
เลี้ยงโขมเป็นอาชีพ			
หลัก	13	51	32
เสริม	6	4	-
รวม (ราย)	19	55	32
อาชีพเดิมก่อนทำฟาร์มโขม			
ทำนา	6	34	12
รับจ้างทั่วไป	7	16	20
ค้าขาย	-	1	-
อาชีพที่ทำควบคู่กับการฟาร์มโขม			
ทำนา	3	3	-
รับจ้างทั่วไป	3	1	-

จากตารางที่ 4 - 4 แสดงรายละเอียดการประกอบอาชีพทำฟาร์มโคนมเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริม อาชีพเดิมก่อนการเลี้ยงโคนม อาชีพที่ทำควบคู่กับการเลี้ยงโคนม ในฟาร์มขนาดเล็ก เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักเป็นจำนวน 13 ราย เป็นอาชีพเสริมเป็นจำนวน 6 ราย จากเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักมีอาชีพเดิม คือ ทำนาเป็นจำนวน 6 ราย และรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 7 ราย เกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพเสริมจะประกอบอาชีพควบคู่คือ ทำนาเป็นจำนวน 3 รายและรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 3 ราย ในฟาร์มขนาดกลางเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักเป็นจำนวน 51 ราย เป็นอาชีพเสริมเป็นจำนวน 4 ราย จากเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักมีอาชีพเดิม คือ ทำนาเป็นจำนวน 34 ราย รับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 16 ราย และค้าขายเป็นจำนวน 1 ราย เกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพเสริมจะประกอบอาชีพควบคู่คือ ทำนาเป็นจำนวน 3 ราย และ รับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 1 ราย และในฟาร์มขนาดใหญ่เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลักเป็นจำนวน 32 ราย มีอาชีพเดิม คือ ทำนาเป็นจำนวน 12 ราย และรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 20 ราย

รายละเอียดเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในส่วนของโรงเรือน และแปลงหญ้า รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 5

ตารางที่ 4 - 5 ตารางแสดงรายละเอียดการถือครองที่ดินของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในส่วนของโรงเรือน และแปลงหญ้า

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
การถือครองที่ดินในสวนโรงเรือน			
ตนเอง	19	55	32
รวม (ราย)	19	55	32
การถือครองที่ดินแปลงหญ้า			
ตนเอง	13	38	20
เช่า	6	17	12
รวม (ราย)	19	55	32
ที่ดินแปลงหญ้า เฉลี่ยต่อฟาร์ม (ไร่)	2.95	4.31	6.63

จากตาราง 4 - 5 แสดงรายละเอียดการถือครองที่ดินของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในส่วนของโรงเรือน และแปลงหญ้า ในฟาร์มขนาดเล็ก มีการถือครองในส่วนของพื้นที่บริเวณ

โรงเรียนเป็นของตนเองเป็นจำนวน 19 ราย โดยมีการถือครองที่ดินในส่วนของแปลงหญ้าเป็นของตนเองเป็นจำนวน 13 ราย และเช่าที่ดินเป็นจำนวน 6 ราย โดยมีที่ดินในการทำแปลงหญ้าเฉลี่ย 2.95 ไร่ต่อฟาร์ม ในฟาร์มขนาดกลางมีการถือครองในส่วนของพื้นที่บริเวณโรงเรียนเป็นของตนเองเป็นจำนวน 55 ราย มีการถือครองการถือครองที่ดินในส่วนของแปลงหญ้าเป็นของตนเองเป็นจำนวน 38 ราย และเช่าที่ดินเป็นจำนวน 17 ราย โดยมีที่ดินในการทำแปลงหญ้าเฉลี่ย 4.31 ไร่ต่อฟาร์ม และในฟาร์มขนาดใหญ่มีการถือครองในส่วนของพื้นที่บริเวณโรงเรียนเป็นของตนเองเป็นจำนวน 32 ราย มีการถือครองที่ดินในส่วนของแปลงหญ้าเป็นของตนเองเป็นจำนวน 20 ราย และเช่าที่ดินเป็นจำนวน 12 ราย โดยมีที่ดินในการทำแปลงหญ้าเฉลี่ย 6.63 ไร่ต่อฟาร์ม

รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนของเกษตรกรในการเลี้ยง โคนม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 6

ตารางที่ 4 – 6 ตารางแสดงรายละเอียดแหล่งเงินทุน ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 – 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
แหล่งเงินทุน			
เงินออม	10	46	29
เงินกู้และเงินออม	9	9	3
รวม (ราย)	19	55	32
แหล่งเงินกู้			
ธ.ก.ส.	6	9	3
สหกรณ์	3	-	-
รวม (ราย)	9	9	3

จากตารางที่ 4 – 6 การเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดแหล่งเงินทุน ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในฟาร์มขนาดเล็กมีแหล่งเงินทุนจากเงินออมเป็นจำนวน 10 ราย ทั้งเงินกู้และเงินออมเป็นจำนวน 9 ราย โดยมีแหล่งเงินกู้จาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) เป็นจำนวน 6 ราย และจากสหกรณ์ เป็นจำนวน 3 ราย ในฟาร์มขนาดกลาง มีแหล่งเงินทุนจากเงินออมเป็นจำนวน 46 ราย ทั้งเงินกู้และเงินออมเป็นจำนวน 9 ราย โดยมีแหล่งเงินกู้จาก ธนาคารเพื่อการ

เกษตรและสหกรณ์ (ช.ก.ส.) เป็นจำนวน 9 ราย และในฟาร์มขนาดใหญ่ มีแหล่งเงินทุนจากเงินออม เป็นจำนวน 29 ราย ทั้งเงินกู้และเงินออมเป็นจำนวน 3 ราย โดยมีแหล่งเงินกู้จาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ช.ก.ส.) เป็นจำนวน 3 ราย

รายละเอียดเกี่ยวกับพันธุ์โคนมรูปแบบการเลี้ยงโคนม การรีดนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 7

ตารางที่ 4 – 7 ตารางแสดงรายละเอียดพันธุ์โคนม รูปแบบการเลี้ยงโคนม การรีดนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
พันธุ์โคนม			
โฮลสไตน์ ฟรีเซียน (ขาว-ดำ)	19	55	32
รวม (ราย)	19	55	32
รูปแบบการเลี้ยง			
แบบผูกยืนโรง	19	55	32
รวม (ราย)	19	55	32
รูปแบบการรีดนม			
เครื่องรีดนม	-	55	32
มือรีด	19	-	-
รวม (ราย)	19	55	32

จากตารางที่ 4 – 7 แสดงรายละเอียดพันธุ์โคนม รูปแบบการเลี้ยงโคนม การรีดนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในฟาร์มขนาดเล็กได้มีการเลี้ยงโคนมพันธุ์โฮลสไตน์ ฟรีเซียน (ขาว-ดำ) มีการเลี้ยงแบบผูกยืนโรง และใช้มือในการรีดน้ำนม เป็นจำนวน 19 ราย ในฟาร์มขนาดกลางได้มีการเลี้ยงโคนมพันธุ์โฮลสไตน์ ฟรีเซียน (ขาว-ดำ) มีการเลี้ยงแบบผูกยืนโรง และใช้เครื่องรีดนมในการรีดน้ำนม เป็นจำนวน 55 ราย และในฟาร์มขนาดใหญ่ได้มีการเลี้ยงโคนมพันธุ์โฮลสไตน์ ฟรีเซียน (ขาว-ดำ) มีการเลี้ยงแบบผูกยืนโรงและใช้เครื่องรีดนมในการรีดน้ำนม เป็นจำนวน 32 ราย

รายละเอียดเกี่ยวกับชนิด แหล่งที่มาของอาหาร และแร่ธาตุในการเลี้ยงโคนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 8

ตารางที่ 4 - 8 ตารางแสดงรายละเอียดชนิด แหล่งที่มาของอาหาร และแร่ธาตุในการเลี้ยงโคนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
แหล่งที่มาของอาหารหยาบ			
ของตนเอง	16	42	23
ของตนเอง และจากธรรมชาติ	3	13	9
รวม (ราย)	19	55	32
ชนิดของอาหารข้น			
อาหารสำเร็จรูป	19	55	32
รวม (ราย)	19	55	32
ชนิดของแร่ธาตุ			
แบบก้อน	13	15	6
แบบผง	3	17	17
แบบก้อนและแบบผง	3	23	9
รวม (ราย)	19	55	32
การให้อาหารลูกโคนม			
น้ำนมดิบ	13	43	23
น้ำนมดิบและนมผง	6	12	9
รวม (ราย)	19	55	32

จากตารางที่ 4 - 8 แสดงรายละเอียดชนิด แหล่งที่มาของอาหาร และแร่ธาตุในการเลี้ยงโคนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม ในฟาร์มขนาดเล็กมีแหล่งที่มาของอาหารหยาบเป็นของตนเอง เป็นจำนวน 16 ราย และอาหารหยาบเป็นของตนเอง และจากธรรมชาติ เป็นจำนวน 3 ราย ใช้อาหารข้นที่เป็นอาหารสำเร็จรูปเป็นจำนวน 19 ราย ชนิดของแร่ธาตุที่ใช้ เป็นแบบก้อนเป็นจำนวน 13 ราย ใช้แร่ธาตุชนิดผงเป็นจำนวน 3 ราย และใช้แร่ธาตุทั้งแบบก้อน และแบบผงเป็น

จำนวน 3 ราย ในการเลี้ยงอาหารลูกโคนมใช้เฉพาะน้ำนมดิบเป็นจำนวน 13 ราย ใช้ทั้งน้ำนมดิบและนมผงเป็นจำนวน 6 ราย ในฟาร์มขนาดกลางแหล่งที่มาของอาหารหยาบเป็นของตนเอง เป็นจำนวน 42 ราย และอาหารหยาบเป็นของตนเองและจากธรรมชาติ เป็นจำนวน 13 ราย ใช้อาหารชั้นที่เป็นอาหารสำเร็จรูปเป็นจำนวน 55 ราย ชนิดของแร่ธาตุที่ใช้ เป็นแบบก้อนเป็นจำนวน 15 ราย ใช้แร่ธาตุชนิดผงเป็นจำนวน 17 ราย และใช้แร่ธาตุทั้งแบบก้อน และแบบผงเป็นจำนวน 23 ราย ในการเลี้ยงอาหารลูกโคนมใช้เฉพาะน้ำนมดิบเป็นจำนวน 43 ราย ใช้ทั้งน้ำนมดิบและนมผงเป็นจำนวน 12 ราย และในฟาร์มขนาดใหญ่มีแหล่งที่มาของอาหารหยาบเป็นของตนเองเป็นจำนวน 23 ราย และอาหารหยาบเป็นของตนเองและจากธรรมชาติเป็นจำนวน 9 ราย ใช้อาหารชั้นที่เป็นอาหารสำเร็จรูปเป็นจำนวน 32 ราย ชนิดของแร่ธาตุที่ใช้ เป็นแบบก้อนเป็นจำนวน 6 ราย ใช้แร่ธาตุชนิดผงเป็นจำนวน 17 ราย และใช้แร่ธาตุทั้งแบบก้อน และแบบผงเป็นจำนวน 9 ราย ในการเลี้ยงอาหารลูกโคนมใช้เฉพาะน้ำนมดิบเป็นจำนวน 23 ราย ใช้ทั้งน้ำนมดิบและนมผงเป็นจำนวน 9 ราย

ต้นทุนการลงทุนทำฟาร์มโคนม

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของเกษตรกรสมาชิกศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Investment Cost)

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มต้น ได้แก่ ค่าแม่พันธุ์โคนม ค่าโรงเรือนพร้อมขวงรีดนม ค่าจัดทำแปลงหญ้า ยานพาหนะ ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเลี้ยง ซึ่งค่าใช้จ่ายในการลงทุนมีรายละเอียดดังนี้

1. ค่าแม่พันธุ์โคนม

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากเกษตรกร แม่พันธุ์โคนมที่เกษตรกรซื้อมาในการเลี้ยงโคนม จะเป็นแม่พันธุ์โคนมที่ซื้อมาจากฟาร์มของเกษตรกรในบริเวณใกล้เคียง จะเป็นพันธุ์ผสมขาว - ดำ 75 - 95% วัยของโคนมที่นิยมซื้อจะเป็นโคสาวที่เริ่มตั้งท้องแล้ว อายุประมาณ 2 - 3 ปี แม่โค 1 ตัวใช้งานสูงสุดเฉลี่ยประมาณ 10 ช่วงของการให้นม แล้วจำหน่ายเป็นโคหมดสภาพให้นม

รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนแม่โครีดนม ราคาแม่พันธุ์โคนม ของเกษตรกรในการเลี้ยงโคนม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4-9 ตารางที่ 4-10 ตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4 - 9 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนม
ในช่วงระยะที่ 1 ของฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม เมื่อเริ่มต้นเลี้ยง (ตัว)	จำนวนโคนมสูงสุด ที่สามารถเลี้ยงได้ (ตัว)	ราคาตลาดโคนม ปี 2545 (บาท/ตัว)	ปริมาณน้ำนมช่วง ระยะที่ 1 (ก.ก./วัน)
1	2	10	30,000.00	13
2	3	14	28,000.00	15
3	5	15	35,000.00	13
4	2	12	28,000.00	18
5	2	10	30,000.00	12
6	3	15	30,000.00	17
7	2	10	30,000.00	13
8	3	14	28,000.00	15
9	5	12	35,000.00	13
10	2	12	28,000.00	18
11	2	10	30,000.00	12
12	3	15	30,000.00	17
13	2	10	30,000.00	13
14	3	12	28,000.00	15
15	5	15	35,000.00	13
16	2	12	28,000.00	18
17	2	10	30,000.00	12
18	3	15	30,000.00	17
19	2	10	30,000.00	13
รวม	53	233	573,000.00	277.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	2.79	12.26	30,157.89	14.58

จากตารางที่ 4 - 9 แสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก มีจำนวนโคนมเมื่อเริ่มต้นเลี้ยง เป็นจำนวนเฉลี่ย 2.79 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 3 ตัวต่อฟาร์ม จำนวนโคนมสูงสุดที่สามารถเลี้ยงได้เป็นจำนวนเฉลี่ย 12.26 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 12 ตัวต่อฟาร์ม มีราคาตลาดเฉลี่ยตัวละ 30,157.89 บาทและให้ปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ย ตัวละ 14.58 กิโลกรัมต่อวัน

ตารางที่ 4 - 10 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนม
ในช่วงระยะที่ 1 ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม เมื่อเริ่มต้นเลี้ยง (ตัว)	จำนวนโคนมสูงสุด ที่สามารถเลี้ยงได้ (ตัว)	ราคาตลาดโคนม ปี 2545 (บาท/ตัว)	ปริมาณน้ำนมช่วง ระยะที่ 1 (ก.ก./วัน)
1	8	15	30,000.00	8
2	4	20	28,000.00	18
3	4	15	30,000.00	15
4	6	15	30,000.00	18
5	6	16	25,000.00	16
6	5	22	30,000.00	12.5
7	5	23	30,000.00	17
8	5	20	25,000.00	12
9	4	20	30,000.00	8
10	4	25	40,000.00	18
11	4	15	30,000.00	15
12	6	20	30,000.00	18
13	5	15	30,000.00	16
14	4	20	30,000.00	15
15	7	20	27,000.00	15
16	5	20	28,000.00	18
17	4	20	30,000.00	20
18	8	15	30,000.00	17
19	4	20	28,000.00	10
20	4	15	30,000.00	18
21	6	15	30,000.00	15
22	6	16	25,000.00	17
23	5	22	30,000.00	12
24	5	23	30,000.00	8
25	5	20	25,000.00	18
26	4	20	30,000.00	15
27	4	25	40,000.00	18
28	4	15	30,000.00	16
29	6	20	30,000.00	15

ตารางที่ 4 - 10 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณ
น้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม เมื่อเริ่มต้นเลี้ยง (ตัว)	จำนวนโคนมสูงสุด ที่สามารถเลี้ยงได้ (ตัว)	ราคาตลาดโคนม ปี 2545 (บาท/ตัว)	ปริมาณน้ำนมช่วง ระยะที่ 1 (ก.ก./วัน)
30	5	15	30,000.00	15
31	4	20	30,000.00	12.5
32	7	20	27,000.00	17
33	5	20	28,000.00	12
34	4	20	30,000.00	8
35	8	15	30,000.00	18
36	4	20	28,000.00	15
37	4	15	30,000.00	18
38	6	15	30,000.00	16
39	6	16	26,000.00	15
40	5	22	30,000.00	15
41	5	23	30,000.00	18
42	5	20	25,000.00	20
43	4	20	30,000.00	17
44	4	25	40,000.00	10
45	4	15	30,000.00	18
46	6	20	30,000.00	15
47	5	15	30,000.00	16
48	4	20	32,000.00	13
49	7	20	27,000.00	15
50	5	20	28,000.00	18
51	4	20	30,000.00	14
52	5	22	35,000.00	16
53	5	23	30,000.00	10
54	5	20	25,000.00	18
55	4	20	30,000.00	15
รวม	277	1,048	1,632,000.00	833.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	5.04	19.05	29,672.73	15.15

จากตารางที่ 4 - 10 แสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของโคนมในฟาร์มขนาดกลาง มีจำนวนโคนมเมื่อเริ่มต้นเลี้ยงเป็นจำนวนเฉลี่ย 5.04 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 5 ตัวต่อฟาร์ม จำนวนโคนมสูงสุดที่สามารถเลี้ยงได้เป็นจำนวนเฉลี่ย 19.05 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 19 ตัวต่อฟาร์ม มีราคาตลาดเฉลี่ยตัวละ 29,672.73 บาท และให้ปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ยตัวละ 15.15 กิโลกรัมต่อวัน

ตารางที่ 4 - 11 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม เมื่อเริ่มต้นเลี้ยง (ตัว)	จำนวนโคนมสูงสุด ที่สามารถเลี้ยงได้ (ตัว)	ราคาตลาดโคนม ปี 2545 (บาท/ตัว)	ปริมาณน้ำนมช่วง ระยะที่ 1 (ก.ก./วัน)
1	12	65	30,000.00	16
2	10	60	35,000.00	13
3	10	30	30,000.00	14
4	8	25	30,000.00	13
5	8	30	30,000.00	15
6	8	35	32,000.00	12
7	8	30	28,000.00	14
8	10	40	30,000.00	12
9	8	35	30,000.00	14
10	8	25	35,000.00	12
11	8	30	35,000.00	20
12	12	70	30,000.00	15
13	10	60	35,000.00	15
14	10	35	30,000.00	13
15	8	25	30,000.00	14
16	8	30	30,000.00	13
17	8	35	32,000.00	15
18	8	30	28,000.00	12
19	10	40	38,000.00	14
20	8	35	30,000.00	12
21	8	25	35,000.00	14

ตารางที่ 4 - 11 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม เมื่อเริ่มต้นเลี้ยง (ตัว)	จำนวนโคนมสูงสุด ที่สามารถเลี้ยงได้ (ตัว)	ราคาตลาดโคนม ปี 2545 (บาท/ตัว)	ปริมาณน้ำนมช่วง ระยะที่ 1 (ก.ก./วัน)
22	8	30	35,000.00	14
23	12	65	30,000.00	20
24	10	60	35,000.00	16
25	10	30	30,000.00	14
26	8	25	32,000.00	14
27	8	35	30,000.00	16
28	8	35	32,000.00	16
29	8	30	29,000.00	20
30	10	45	30,000.00	16
31	8	35	34,000.00	16
32	8	25	35,000.00	15
รวม	286	1,205	1,015,000.00	469.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	8.94	37.66	31,718.75	14.66

จากตารางที่ 4 - 11 แสดงรายละเอียดจำนวนโคนม ราคาตลาดของโคนม และปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 ของโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่ มีจำนวนโคนมเมื่อเริ่มต้นเลี้ยงเป็นจำนวนเฉลี่ย 8.94 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 9 ตัวต่อฟาร์ม จำนวนโคนมสูงสุดที่สามารถเลี้ยงได้เป็นจำนวนเฉลี่ย 37.66 ตัวต่อฟาร์ม หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 38 ตัวต่อฟาร์ม มีราคาตลาดต่อฟาร์ม มีราคาตลาดเฉลี่ยตัวละ 31,718.75 บาท และให้ปริมาณน้ำนมในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ยตัวละ 14.66 กิโลกรัมต่อวัน

ในการเลี้ยงโคนมจะมีการเปลี่ยนแปลงวัยของโคนมในทุก ๆ ปี ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจากเกษตรกร และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบสันกำแพง มีปัจจัยที่ทำให้จำนวนโคนมเปลี่ยนแปลง รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 - 12

ตารางที่ 4 – 12 ตารางแสดงรายละเอียดปัจจัยที่ทำให้จำนวนโคนมในฟาร์มเปลี่ยนแปลง

	ร้อยละ
อัตราการผสมติดของแม่โคนม	88
โอกาสของเพศลูกโคนม	
เพศผู้	50
เพศเมีย	50
เมื่อได้ลูกโคเพศผู้จำหน่ายทันที	100
เมื่อได้ลูกโคเพศเมียจะเลี้ยงต่อ	100
เมื่อเลี้ยง โคนมต่อ	
รอด	90
ไม่รอด	10
แม่โครีคนมสามารถให้นมเฉลี่ย (รอบ)	10

ตารางที่ 4 – 12 แสดงรายละเอียดปัจจัยที่ทำให้จำนวน โคนม ในฟาร์มเปลี่ยนแปลง ได้แก่ อัตราการผสมติดของแม่โคนมร้อยละ 88 โอกาสที่แม่โคนมจะออกลูกเพศผู้ และเพศเมีย ร้อยละ 50 เมื่อแม่โคออกลูกเป็นเพศผู้เกษตรกรจะจำหน่ายทันที เมื่อแม่โคออกลูกเป็นเพศเมียเกษตรกรจะเลี้ยงต่อไปเพื่อเป็นแม่โครีคนม เมื่อมีการเลี้ยงลูกโคเพศเมียต่อจะมีอัตราการเลี้ยงรอดร้อยละ 90 โดยเฉลี่ยแม่โครีคนมสามารถให้นมเฉลี่ย 10 รอบถึงจะหยุดการให้นม

ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามจากเกษตรกร และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้จำนวนโคนมในฟาร์มเปลี่ยนแปลง รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 – 12 และรายละเอียดจำนวนโคนม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 9 ตารางที่ 4 – 10 และตารางที่ 4 – 11 นำมาประมาณจำนวนโคนมในฟาร์มโคนมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 – 13 ตารางที่ 4 – 14 และตารางที่ 4 – 15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-13 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนมโดยเฉลี่ยต่อฟาร์มของฟาร์มขนาดเล็ก

(หน่วย : ตัว)

ปีที่	จำนวน โคนมที่อยู่ในฟาร์ม					จำนวน โคนมที่จำหน่าย			
	ลูกโคเพศเมีย (อายุ 0 – 1 ปี)	โครุ่น (อายุ 1- 2 ปี)	โคสาว/โคสาวท้อง (อายุ 2-3ปี)	โครีดนม	รวมโคนม ทั้งหมด	ลูกโคเพศผู้	โครีดนม ทั้ง	โครีดนม (คัตทิ้ง)	รวมโคนม ที่จำหน่าย
1			3		3				0
2	1			3	4	1			1
3	1	1	0	3	5	1			1
4	1	1	1	3	6	1			1
5	1	1	1	4	7	1			1
6	2	1	1	5	9	2			2
7	2	2	1	6	11	2			2
8	3	2	2	5	12	3	2		5
9	2	3	2	5	12	2	2		4
10	2	2	3	5	12	2	2		4
รวม	15	13	14	39	81	15	6	0	21

ตารางที่ 4-14 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนมโดยเฉลี่ยต่อฟาร์มของฟาร์มขนาดกลาง

(หน่วย : ตัว)

ปีที่	จำนวนโคนมที่อยู่ในฟาร์ม				จำนวนโคนมที่จำหน่าย				
	ลูกโคเพศเมีย (อายุ 0-1 ปี)	โครุ่น (อายุ 1-2 ปี)	โคสาว/โคสาวท้อง (อายุ 2-3 ปี)	โคนม	รวมโคนม ทั้งหมด	ลูกโคเพศผู้	โคนม ที่จำหน่าย	โคนม (คัดทิ้ง)	รวมโคนม ที่จำหน่าย
1			5		5				0
2	2			5	7	2			2
3	2	2	0	5	9	2			2
4	2	2	2	5	11	2			2
5	2	2	2	7	13	2			2
6	3	2	2	9	16	3			3
7	4	3	2	10	19	4	1		5
8	5	4	3	7	19	5	5		10
9	3	5	4	7	19	3	3		6
10	3	3	5	8	19	3	3		6
รวม	26	23	25	63	137	26	12	0	38

ตารางที่ 4-15 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนโคนมโดยเฉลี่ยต่อฟาร์มของฟาร์มขนาดใหญ่

(หน่วย : ตัว)

ปีที่	จำนวนโคนมที่อยู่ในฟาร์ม					จำนวนโคนมที่จำหน่าย			
	ลูกโคเพศเมีย (อายุ 0-1 ปี)	โครุ่น (อายุ 1-2 ปี)	โคสาว/โคสาวท้อง (อายุ 2-3 ปี)	โครีดนม	รวมโคนม ทั้งหมด	ลูกโคเพศผู้	โครีดนม ทั้ง	โครีดนม (คัดทิ้ง)	รวมโคนม ที่จำหน่าย
1			9		9				0
2	4			9	13	4			4
3	4	4	0	9	17	4			4
4	4	4	4	9	21	4			4
5	4	4	4	13	25	4			4
6	6	4	4	17	31	6			6
7	8	6	4	20	38	8	1		9
8	10	8	6	14	38	10	10		20
9	7	10	8	13	38	7	7		14
10	6	7	10	15	38	6	6		12
รวม	53	47	49	119	268	53	24	0	77

ข้อมูลที่ได้จากประมาณการจำนวนโคนมในฟาร์มโคนมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 – 13 ตารางที่ 4 – 14 และตารางที่ 4 – 15 นำมาคำนวณเพื่อหาอัตราการให้นม โดยนำการให้นมของโคนมในช่วงที่ 1 จากค่าเฉลี่ยของฟาร์มแต่ละขนาด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 9 ตารางที่ 4 – 10 และตารางที่ 4 – 11 นำมาคำนวณเทียบกับค่ามาตรฐาน (Lactation Coefficient Value)¹ จะได้ประมาณอัตราการให้นมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 16

ตารางที่ 4 – 16 ตารางแสดงรายละเอียดอัตราการให้นมของโคนม 1 ตัว ตลอดช่วงระยะเวลาการให้นม ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ช่วงการให้นม (Lactation)	ค่ามาตรฐาน การให้นม	อัตราการให้นม/ตัว ของฟาร์ม		
		ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 – 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
1	0.074	4,374	4,545	4,398
2	0.118	6,975	7,247	7,013
3	0.194	11,467	11,915	11,530
4	0.141	8,334	8,660	8,380
5	0.099	5,852	6,080	5,884
6	0.099	5,852	6,080	5,884
7	0.099	5,852	6,080	5,884
8	0.077	4,551	4,729	4,576
9	0.075	4,433	4,606	4,457
10	0.024	1,419	1,474	1,426

จากตารางที่ 4 – 16 แสดงการรายละเอียดอัตราการให้นมของโคนม 1 ตัว ตลอดช่วงระยะเวลาการให้นม ของฟาร์มแต่ละขนาด

¹ ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, “ค่ามาตรฐานอัตราการให้นม”, รายงานการศึกษารื่องอนาคตการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย, ตุลาคม 2526 : 176.

ช่วงการให้นมช่วงที่ 1 หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่โคนมให้น้ำนมดิบในช่วงระหว่างที่ให้กำเนิดลูกโคตัวแรก ถึง ระยะเวลาประมาณ 2 เดือน ก่อนคลอดลูกโคตัวที่สอง โดยปกติแม่โคนมจะมีช่วงระยะการให้นม 10 รอบ ซึ่งหมายถึงการให้กำเนิดลูกโค 10 ตัว

กรณีในฟาร์มขนาดเล็ก จากตารางที่ 4 – 9 ให้ปริมาณน้ำนมดิบในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ย 14.58 กิโลกรัมต่อวัน ดังนั้นสามารถคำนวณอัตราการให้นมต่อตัวตลอดระยะเวลา 10 ปี ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ประมาณประมาณน้ำนมดิบในช่วงที่ 1} &= 14.58 \text{ กิโลกรัมต่อวัน} \times 300 \text{ วัน} \\ &= 4,374 \text{ กิโลกรัม} \end{aligned}$$

$$\text{ค่ามาตรฐานการให้นม ในช่วงที่ 1} = 0.074$$

$$\text{ค่ามาตรฐานการให้นม ในช่วงที่ 2} = 0.118$$

$$\text{ดังนั้น ประมาณน้ำนมดิบในช่วงที่ 2} = \frac{4,374 \times 0.118}{0.074}$$

$$\begin{aligned} &= 6,975 \text{ กิโลกรัม} \end{aligned}$$

สำหรับฟาร์มขนาดกลาง จากตารางที่ 4 – 10 ให้ปริมาณน้ำนมดิบในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ย 15.15 กิโลกรัมต่อวัน และฟาร์มขนาดใหญ่ จากตารางที่ 4 – 11 ให้ปริมาณน้ำนมดิบในช่วงระยะที่ 1 เฉลี่ย 14.66 กิโลกรัมต่อวัน ใช้หลักการคำนวณเช่นเดียวกับ ฟาร์มขนาดเล็ก

ข้อมูลที่ได้จากประมาณการอัตราการให้นมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 – 16 สามารถนำมาคำนวณปริมาณน้ำนมดิบที่ได้รับจากฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดง ในตารางที่ 4 – 17 ตารางที่ 4 – 18 และตารางที่ 4 – 19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 – 17 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณน้ำมันดิบที่ได้รับของฟาร์มขนาดเล็ก ในเวลา 10 ปี

ปีที่	ปริมาณน้ำมันดิบ (กิโลกรัม/ฟาร์ม/ปี)	(จำนวนโครีตนม x อัตราการให้นม)
1	0.00	
2	13,122.00	(3 x 4,374)
3	20,925.00	(3 x 6,975)
4	34,401.00	(3 x 11,467)
5	29,376.00	(3 x 8,334) + (1 x 4,374)
6	28,905.00	(3 x 5,852) + (1 x 6,975) + (1 x 4,374)
7	40,372.00	(3 x 5,852) + (1 x 11,467) + (1 x 6,975) + (1 x 4,374)
8	37,002.00	(1 x 5,852) + (1 x 8,334) + (1 x 11,467) + (1 x 6,975) + (1 x 4,374)
9	35,524.00	(0 x 4,551) + (0 x 5,852) + (1 x 8,334) + (1 x 11,467) + (1 x 6,975) + (2 x 4,374)
10	34,165.00	(0 x 4,433) + (0 x 5,852) + (0 x 5,852) + (0 x 8,334) + (1 x 11,467) + (2 x 6,975) + (2 x 4,374)
ยอดรวม	273,792.00	

ตารางที่ 4 – 18 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณน้ำมันดิบที่ได้รับของฟาร์มขนาดกลาง ในเวลา 10 ปี

ปีที่	ปริมาณน้ำมันดิบ (กิโลกรัม/ฟาร์ม/ปี)	(จำนวนโครีดนม x อัตราการให้นม)
1	0.00	
2	22,725.00	(5 x 4,545)
3	36,235.00	(5 x 7,247)
4	59,575.00	(5 x 11,915)
5	52,390.00	(5 x 8,660) + (2 x 4,545)
6	53,984.00	(5 x 6,080) + (2 x 7,247) + (2 x 4,545)
7	71,734.00	(4 x 6,080) + (2 x 11,915) + (2 x 7,247) + (2 x 4,545)
8	56,074.00	(0 x 6,080) + (1 x 8,660) + (2 x 11,915) + (2 x 7,247) + (2 x 4,545)
9	51,959.00	(0 x 4,729) + (0 x 6,080) + (0 x 8,660) + (2 x 11,915) + (2 x 7,247) + (3 x 4,545)
10	51,836.00	(0 x 4,606) + (0 x 6,080) + (0 x 6,080) + (0 x 8,660) + (1 x 11,915) + (3 x 7,247) + (4 x 4,545)
ยอดรวม	456,512.00	

ตารางที่ 4 – 19 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณน้ำมันดิบที่ได้รับของฟาร์มขนาดใหญ่ในเขต 10 ปี

ปีที่	ปริมาณน้ำมันดิบ (กิโลกรัม/ฟาร์ม/ปี)	(จำนวนโครีตนม x อัตราการให้นม)
1	0.00	
2	39,582.00	(9 x 4,398)
3	63,117.00	(9 x 7,013)
4	103,770.00	(9 x 11,530)
5	93,012.00	(9 x 8,380) + (4 x 4,398)
6	98,600.00	(9 x 5,884) + (4 x 7,013) + (4 x 4,398)
7	115,300.00	(9 x 5,884) + (4 x 11,530) + (4 x 7,013) + (4 x 4,398)
8	108,524.00	(0 x 5,884) + (2 x 8,380) + (4 x 11,530) + (4 x 7,013) + (4 x 4,398)
9	89,030.00	(0 x 4,576) + (0 x 5,884) + (0 x 8,380) + (3 x 11,530) + (4 x 7,013) + (6 x 4,398)
10	88,792.00	(0 x 4,457) + (0 x 5,884) + (0 x 8,380) + (1 x 11,530) + (6 x 7,013) + (8 x 4,398)
ยอดรวม	799,727.00	

2. ค่าโรงเรือนพร้อมซองรีด

ในการสร้างโรงเรือน พร้อมซองรีด ให้ถูกสุขลักษณะนั้นจะต้องสร้างโรงเรือนพร้อมซองรีดของเกษตรกรโดยส่วนใหญ่ จะมีการถมที่ดิน โรงเรือนจะต้องมีความแข็งแรง โดยลักษณะโครงสร้างเป็นพื้นเทด้วยปูน เสาสร้างด้วยคอนกรีต หลังคามุงด้วยกระเบื้อง และมีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี

3. ค่าจัดทำแปลงหญ้า

เกษตรกรจะต้องสรรหาพื้นที่ให้เหมาะสมกับการทำแปลงหญ้า ทั้งนี้ควรอยู่บริเวณเดียวกับฟาร์มโคนมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ในการจัดทำแปลงหญ้าจะต้องมีการจัดเตรียมดิน เตรียมค่าจ้างในการปลูกหญ้า เตรียมค่านุ้ย ซึ่งค่าใช้จ่ายในการจัดทำแปลงหญ้าเป็นค่าใช้จ่ายที่ลงทุนในครั้งแรกที่ปลูก และหลังจากนั้นในการตัดหญ้าทุกครั้งจะมีการหว่านปุ๋ยตามเพื่อเป็นการบำรุงหญ้า ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวได้อย่างสม่ำเสมอ ปุ๋ยที่นิยมใช้เป็นปุ๋ยเคมี และปุ๋ยคอกจากมูลวัว

4. ยานพาหนะ

ในส่วนของพาหนะที่นิยมใช้ในการขนส่งน้ำนมดิบ การขนส่งหญ้าจากแปลงหญ้ามายังฟาร์มโคนม ส่วนใหญ่จะเป็นรถจักรยานยนต์ โดยนำล้อสำหรับพ่วงเงินผูกติดชั่วคราวกับรถจักรยานยนต์ในการบรรทุก เนื่องจากฟาร์มของเกษตรกรอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบสันกำแพง

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าโรงเรือนพร้อมซองรีด ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 20 ตารางที่ 4 - 21 และตารางที่ 4 - 22

5. ค่าเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการฟาร์ม โคนม

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเลี้ยงโคนม จะประกอบด้วยถังใส่น้ำนม ถังรีดนม เครื่องรีดนมพร้อมอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ เครื่องชั่ง เครื่องตัดหญ้า ถังใส่น้ำดื่มสำหรับโคนม

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 23 ตารางที่ 4 - 24 และตารางที่ 4 - 25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 20 ตาราง แสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	ค่าโรงเรือน (บาท)	แปลง หญ้า (ไร่)	ค่าจัดทำแปลงหญ้า (บาท/ไร่)				ค่าพาหนะ			
			ค่าไถ	ค่าไถ่	ค่าแรง	รวม	จักรยานยนต์		รถพ่วง (เข็น)	
							จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย
1	60,000.00	2	700.00	350.00	143.00	1,193.00	1	12,000.00	1	2,200.00
2	50,000.00	3	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,000.00
3	40,000.00	2	400.00	671.00	143.00	1,214.00	2	21,000.00	1	1,500.00
4	45,000.00	2	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	1,500.00
5	40,000.00	5	300.00	700.00	143.00	1,143.00	1	25,000.00	1	1,200.00
6	55,000.00	4	500.00	414.00	143.00	1,057.00	2	23,000.00	1	1,300.00
7	60,000.00	2	700.00	350.00	143.00	1,193.00	1	12,000.00	1	2,200.00
8	50,000.00	3	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,000.00
9	40,000.00	2	400.00	671.00	143.00	1,214.00	2	21,000.00	1	1,500.00
10	45,000.00	2	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	1,500.00
11	40,000.00	5	300.00	700.00	143.00	1,143.00	1	25,000.00	1	1,200.00
12	55,000.00	4	500.00	414.00	143.00	1,057.00	2	23,000.00	1	1,300.00
13	60,000.00	2	700.00	350.00	143.00	1,193.00	1	12,000.00	1	2,200.00
14	50,000.00	3	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,000.00
15	40,000.00	2	400.00	671.00	143.00	1,214.00	2	21,000.00	1	1,500.00
16	45,000.00	2	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	1,500.00
17	40,000.00	5	300.00	700.00	143.00	1,143.00	1	25,000.00	1	1,200.00
18	55,000.00	4	500.00	414.00	143.00	1,057.00	2	23,000.00	1	1,300.00
19	40,000.00	2	400.00	671.00	143.00	1,214.00	2	21,000.00	1	1,500.00
รวม	910,000.00	56	8,500.00	9,176.00	2,717.00	20,393.00	26	354,000.00	19	30,600.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	47,894.74	2.95	447.37	482.95	143.00	1,073.32	1.37	18,631.58	1.00	1,610.53

จากตารางที่ 4 - 20 แสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะของฟาร์มขนาดเล็ก ค่าโรงเรือนเฉลี่ย 47,894.74 บาทต่อฟาร์ม แปลงหญ้าเฉลี่ย 2.95 ไร่ ต่อฟาร์ม เป็นค่าจัดเตรียมแปลงหญ้าเฉลี่ยไร่ละ 1,073.32 บาทต่อไร่ เป็นค่าจัดทำแปลงหญ้ารวม 3,166.29 บาท ต่อฟาร์ม ค่าพาหนะประกอบด้วยรถจักรยานยนต์เฉลี่ย 1.37 คันต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 คันต่อฟาร์ม มูลค่าเฉลี่ยคันละ 18,631.58 บาท และรถเข็นสำหรับพ่วง เฉลี่ย 1 คันต่อฟาร์ม มูลค่าเฉลี่ยคันละ 1,610.53 บาท

ตารางที่ 4 - 21 ตารางแสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์มขนาด
กลาง

ฟาร์มที่	ค่าโรงเรือน (บาท)	แปลง หญ้า (ไร่)	ค่าจัดทำแปลงหญ้า (บาท/ไร่)				ค่าพาหนะ			
			ค่าไถ	ค่าปุ๋ย	ค่าแรง	รวม	จักรยานยนต์		รถพ่วง (เข็น)	
							จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย
1	40,000.00	3	500.00	360.00	143.00	1,003.00	1	36,000.00	1	1,500.00
2	80,000.00	6	400.00	365.00	143.00	908.00	1	36,000.00	1	1,500.00
3	45,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	20,000.00	1	2,000.00
4	65,000.00	5	600.00	350.00	143.00	1,093.00	1	22,000.00	1	2,200.00
5	65,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	2,000.00
6	200,000.00	4	600.00	350.00	143.00	1,093.00	2	23,000.00	1	2,000.00
7	120,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	1	20,000.00	1	2,200.00
8	65,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	16,000.00	1	1,200.00
9	80,000.00	4	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	12,000.00	1	1,400.00
10	120,000.00	5	500.00	380.00	143.00	1,023.00	1	15,000.00	1	3,000.00
11	70,000.00	4	600.00	370.00	143.00	1,113.00	2	21,250.00	2	1,800.00
12	60,000.00	5	500.00	350.00	143.00	993.00	1	27,000.00	1	1,500.00
13	60,000.00	4	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,000.00
14	150,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	35,000.00	1	1,500.00
15	93,000.00	6	400.00	360.00	143.00	903.00	1	18,000.00	2	1,650.00
16	100,000.00	6	500.00	700.00	143.00	1,343.00	1	25,000.00	2	1,500.00
17	55,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	33,000.00	1	1,700.00
18	60,000.00	5	500.00	350.00	143.00	993.00	1	27,000.00	1	1,500.00
19	60,000.00	4	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,000.00
20	150,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	35,000.00	1	1,500.00
21	93,000.00	6	400.00	360.00	143.00	903.00	1	18,000.00	2	1,650.00
22	100,000.00	6	500.00	700.00	143.00	1,343.00	1	25,000.00	2	1,500.00
23	55,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	33,000.00	1	1,700.00
24	120,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	1	20,000.00	1	2,200.00
25	65,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	16,000.00	1	1,200.00
26	80,000.00	4	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	12,000.00	1	1,400.00
27	120,000.00	5	500.00	380.00	143.00	1,023.00	1	15,000.00	1	3,000.00
28	65,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	1,800.00
29	70,000.00	3	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	12,000.00	1	1,400.00

ตารางที่ 4 - 21 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์ม
ขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ค่าโรงเรือน (บาท)	แปลง หญ้า (ไร่)	ค่าจัดทำแปลงหญ้า (บาท/ไร่)				ค่าพาหนะ			
			ค่าไถ	ค่าไถ่	ค่าแรง	รวม	จักรยานยนต์		รถพ่วง (เข็น)	
							จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย
30	50,000.00	5	500.00	380.00	143.00	1,023.00	1	13,000.00	1	1,600.00
31	45,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	20,000.00	1	2,000.00
32	65,000.00	5	600.00	350.00	143.00	1,093.00	1	22,000.00	1	2,200.00
33	65,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	2,000.00
34	200,000.00	4	600.00	350.00	143.00	1,093.00	2	23,000.00	1	2,000.00
35	45,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	20,000.00	1	2,000.00
36	65,000.00	5	600.00	350.00	143.00	1,093.00	1	22,000.00	1	2,200.00
37	65,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	2,000.00
38	200,000.00	4	600.00	350.00	143.00	1,093.00	2	23,000.00	1	2,000.00
39	120,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	1	20,000.00	1	2,200.00
40	65,000.00	4	500.00	350.00	143.00	993.00	1	16,000.00	1	1,200.00
41	80,000.00	4	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	12,000.00	1	1,400.00
42	120,000.00	5	500.00	380.00	143.00	1,023.00	1	15,000.00	1	3,000.00
43	65,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	2,000.00
44	200,000.00	4	600.00	350.00	143.00	1,093.00	2	23,000.00	1	2,000.00
45	45,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	20,000.00	1	2,000.00
46	65,000.00	5	600.00	350.00	143.00	1,093.00	1	22,000.00	1	2,200.00
47	65,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	15,000.00	1	2,000.00
48	200,000.00	4	600.00	350.00	143.00	1,093.00	2	23,000.00	1	2,000.00
49	80,000.00	4	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	12,000.00	1	1,400.00
50	120,000.00	5	500.00	380.00	143.00	1,023.00	1	15,000.00	1	3,000.00
51	70,000.00	4	600.00	370.00	143.00	1,113.00	2	21,250.00	2	1,800.00
52	40,000.00	3	500.00	360.00	143.00	1,003.00	1	36,000.00	1	1,500.00
53	80,000.00	6	400.00	365.00	143.00	908.00	1	36,000.00	1	1,500.00
54	45,000.00	3	500.00	350.00	143.00	993.00	1	20,000.00	1	2,000.00
55	65,000.00	5	600.00	350.00	143.00	1,093.00	1	22,000.00	1	2,200.00
รวม	4,831,000.00	237	27,300.00	21,960.00	7,865.00	57,125.00	62	1,148,500.00	61	102,900.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	87,836.36	4.31	496.36	399.27	143.00	1,038.64	1.13	20,881.82	1.11	1,870.91

จากตารางที่ 4 - 21 แสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะของฟาร์ม ขนาดกลางค่าโรงเรือนเฉลี่ย 87,836.36 บาทต่อฟาร์มแปลงหญ้าเฉลี่ย 4.31 ไร่ ต่อฟาร์มค่าจัดทำแปลงหญ้า เฉลี่ยไร่ละ 1,038.64 บาท ต่อไร่ เป็นค่าจัดเตรียมแปลงหญ้าเฉลี่ย 4,476.54 บาท ต่อฟาร์ม

ค่าพาหนะประกอบด้วยรถจักรยานยนต์เฉลี่ย 1.13 คัน ต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 คันต่อฟาร์มมูลค่าเฉลี่ยคันละ 20,881.82 บาทและรถเข็นสำหรับพ่วง เฉลี่ย 1.13 ต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 คันต่อฟาร์ม มูลค่าเฉลี่ยคันละ 1,870.91 บาท

ตารางที่ 4 - 22 ตารางแสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์ม ขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ค่าโรงเรือน (บาท)	แปลง หญ้า (ไร่)	ค่าจัดทำแปลงหญ้า (บาท/ไร่)				ค่าพาหนะ			
			ค่าไถ	ค่าปุ๋ย	ค่าแรง	รวม	จักรยานยนต์		รถพ่วง (เข็น)	
							จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย
1	265,000.00	14	350.00	525.00	143.00	1,018.00	2	16,500.00	1	1,900.00
2	140,000.00	6	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	15,000.00	1	2,200.00
3	150,000.00	5	400.00	350.00	143.00	893.00	2	18,500.00	1	2,500.00
4	200,000.00	6	500.00	350.00	143.00	993.00	1	36,000.00	1	2,000.00
5	120,000.00	8	500.00	350.00	143.00	993.00	2	22,000.00	2	1,800.00
6	100,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	2	25,000.00	2	2,300.00
7	80,000.00	8	500.00	525.00	143.00	1,168.00	1	12,000.00	1	1,500.00
8	120,000.00	7	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	20,000.00	2	3,900.00
9	120,000.00	5	350.00	525.00	143.00	1,018.00	1	25,000.00	1	2,000.00
10	80,000.00	5	400.00	700.00	143.00	1,243.00	2	15,000.00	1	2,000.00
11	85,000.00	5	350.00	350.00	143.00	843.00	1	30,000.00	1	2,400.00
12	200,000.00	4	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,200.00
13	200,000.00	4	400.00	350.00	143.00	893.00	1	15,000.00	1	2,200.00
14	120,000.00	5	350.00	525.00	143.00	1,018.00	1	25,000.00	1	2,000.00
15	80,000.00	5	400.00	700.00	143.00	1,243.00	2	15,000.00	1	2,000.00
16	85,000.00	5	350.00	350.00	143.00	843.00	1	30,000.00	1	2,400.00
17	100,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	2	25,000.00	2	2,300.00
18	120,000.00	7	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	20,000.00	2	3,900.00
19	80,000.00	8	500.00	525.00	143.00	1,168.00	1	12,000.00	1	1,500.00
20	150,000.00	5	400.00	350.00	143.00	893.00	2	18,500.00	1	2,500.00

ตารางที่ 4 - 22 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะ ของฟาร์ม
ขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ค่าโรงเรือน (บาท)	แปลง หญ้า (ไร่)	ค่าจัดทำแปลงหญ้า (บาท/ไร่)				ค่าพาหนะ			
			ค่าไถ	ค่าปุ๋ย	ค่าแรง	รวม	จักรยานยนต์		รถพ่วง (เข็น)	
							จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย
21	200,000.00	6	500.00	350.00	143.00	993.00	1	36,000.00	1	2,000.00
22	120,000.00	8	500.00	350.00	143.00	993.00	2	22,000.00	2	1,800.00
23	100,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	2	25,000.00	2	2,300.00
24	265,000.00	14	350.00	525.00	143.00	1,018.00	2	16,500.00	1	1,900.00
25	140,000.00	6	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	15,000.00	1	2,200.00
26	120,000.00	7	400.00	700.00	143.00	1,243.00	1	20,000.00	2	3,900.00
27	80,000.00	8	500.00	525.00	143.00	1,168.00	1	12,000.00	1	1,550.00
28	150,000.00	5	400.00	350.00	143.00	893.00	2	18,500.00	1	2,500.00
29	200,000.00	6	500.00	350.00	143.00	993.00	1	36,000.00	1	2,000.00
30	120,000.00	8	500.00	350.00	143.00	993.00	2	22,000.00	2	1,800.00
31	100,000.00	6	400.00	350.00	143.00	893.00	2	25,000.00	2	2,300.00
32	80,000.00	8	500.00	525.00	143.00	1,168.00	1	12,000.00	1	1,500.00
รวม	4,270,000.00	212	13,500.00	15,050.00	4,576.00	33,126.00	46	670,500.00	42	71,250.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	133,437.50	6.63	421.88	470.31	143.00	1,035.19	1.44	20,953.13	1.31	2,226.56

จากตารางที่ 4 - 22 แสดงรายละเอียดค่าโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า และค่าพาหนะของฟาร์ม
ขนาดใหญ่ ค่าโรงเรือนเฉลี่ย 133,437.50 บาทต่อฟาร์ม แปลงหญ้าเฉลี่ย 6.63 ไร่ ต่อฟาร์ม ค่าจัดทำแปลง
หญ้าเฉลี่ยไร่ละ 1,035.19 บาท ต่อไร่ เป็นค่าจัดเตรียมแปลงหญ้าเฉลี่ย 6,863.31 บาท ต่อฟาร์ม

ค่าพาหนะประกอบด้วยรถจักรยานยนต์เฉลี่ย 1.14 คันต่อฟาร์ม หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน
1 คันต่อฟาร์ม มูลค่าเฉลี่ยคันละ 20,953.13 บาทและรถเข็นสำหรับพ่วง เฉลี่ย 1.31 คันต่อฟาร์ม หรือใน
ที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน1 คันต่อฟาร์ม มูลค่าเฉลี่ยคันละ 2,226.56 บาท

ตารางที่ 4 - 23 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	ชุดเครื่องรีดนม		ปั้มน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องชั่ง	ถังนม		เครื่อง ตัดหญ้า	ถังใส่น้ำดื่ม สำหรับโคนม
	1 หัวรีด	2 หัวรีด				40 ลิตร	20 ลิตร		
1			1	1	1	1	0	1	5
2			1	1	1	1	1	1	7
3			1	1	0	1	1	1	8
4			1	1	1	2	2	1	6
5			1	1	1	1	1	1	5
6			1	1	0	1	1	1	8
7			1	1	1	2	2	1	5
8			1	1	1	1	1	1	7
9			1	1	0	1	1	1	6
10			1	1	1	1	0	1	6
11			1	1	1	1	1	1	5
12			1	1	0	1	1	1	7
13			1	1	1	2	2	1	5
14			1	1	1	1	1	1	6
15			1	1	0	1	1	1	8
16			1	1	1	2	2	1	6
17			1	1	1	1	1	1	5
18			1	1	0	1	1	1	8
19			1	1	1	1	0	1	5
รวม	0	0	19	19	13	23	20	19	118
เฉลี่ย/ฟาร์ม	0	0	1	1	0.68	1.21	1.05	1.00	6.21

จากตารางที่ 4 - 23 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือ และอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดเล็กประกอบด้วย ปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องชั่งเฉลี่ย 0.68 เครื่อง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง ถังรวบรวมน้ำนมขนาด 40 ลิตรเฉลี่ย 1.21 ถัง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 ถัง ถังรวบรวมน้ำนมขนาด 20 ลิตรเฉลี่ย 1.05 ถัง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 ถัง และเครื่องตัดหญ้าเป็นจำนวน 1 เครื่อง และถังใส่น้ำดื่มสำหรับ โคนมเฉลี่ย 6.21 ถังต่อฟาร์ม หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 6 ถังต่อฟาร์ม

ตารางที่ 4 - 24 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ชุดเครื่องรีดนม		ปั้มน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องขัง	ถังนม		เครื่อง ตัดหญ้า	ถังใส่น้ำดื่ม สำหรับโคนม
	1 หัวรีด	2 หัวรีด				40 ลิตร	20 ลิตร		
1	1		1	1	0	1	1	1	8
2		1	1	1	1	2	4	1	10
3	1		1	1	1	2	1	1	7
4	1		1	1	1	1	2	1	7
5	1		1	1	0	1	1	1	8
6	1		1	1	0	1	1	1	11
7	1		1	1	1	2	1	1	12
8		1	1	1	1	2	1	1	10
9	1		1	1	1	1	1	1	10
10	1		1	1	1	1	1	1	13
11		1	1	1	1	2	1	1	8
12	1		1	1	0	3	1	1	10
13	1		1	1	1	1	1	1	8
14	1		1	1	1	2	2	1	10
15	1	1	1	1	1	1	2	1	10
16	1		1	1	1	2	2	1	10
17	1		1	1	1	1	1	1	10
18	1		1	1	0	3	1	1	8
19	1		1	1	1	1	1	1	10
20	1		1	1	1	2	2	1	8
21	1	1	1	1	1	2	2	1	8
22	1		1	1	1	2	2	1	8
23	1		1	1	1	2	1	1	11
24	1		1	1	0	1	1	1	12
25	1		1	1	0	2	1	1	10
26	1		1	1	1	2	1	2	10
27		1	1	1	1	2	1	1	13
28	1		1	1	1	1	1	1	8
29	1		1	1	1	1	1	1	10
30		1	1	1	1	2	1	1	8
31	1		1	1	0	1	1	1	10
32		1	1	1	1	2	4	1	10
33	1		1	1	1	2	1	1	8
34	1		1	1	0	1	1	1	8

ตารางที่ 4 - 24 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ชุดเครื่องรีดนม		ปั้มน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องชั่ง	ถังนม		เครื่อง ตัดหญ้า	ถังใส่น้ำดื่ม สำหรับโคนม
	1 หัวรีด	2 หัวรีด				40 ลิตร	20 ลิตร		
35	1		1	1	0	2	1	1	8
36	1		1	1	1	1	1	1	11
37	1		1	1	0	1	1	1	8
38	1		1	1	1	2	1	1	8
39	1		1	1	0	1	1	1	8
40	1		1	1	1	2	1	1	11
41	1		1	1	1	2	1	2	11
42		1	1	1	1	2	1	1	10
43	1		1	1	1	1	1	1	10
44	1		1	1	1	2	1	1	13
45		1	1	1	1	2	1	2	8
46	1		1	1	0	1	1	1	10
47		1	1	1	1	2	4	1	8
48	1		1	1	1	2	1	1	10
49	1		1	1	1	2	1	2	10
50		1	1	1	1	1	1	1	10
51	1		1	1	1	1	1	1	10
52	1		1	1	1	1	1	1	11
53		1	1	1	1	2	1	1	12
54		1	1	1	1	2	1	1	10
55	1		1	1	1	2	1	1	10
รวม	43	14	55	55	42	89	71	59	529
เฉลี่ย/ฟาร์ม	0.78	0.25	1.00	1.00	0.76	1.62	1.29	1.07	9.62

จากตารางที่ 4 - 24 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดกลางประกอบด้วย ชุดเครื่องรีดนมแบบ 1 หัวรีดเฉลี่ย 0.78 เครื่อง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง ปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องชั่งเฉลี่ย 0.76 เครื่อง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง ถังรวบรวมน้ำนมขนาด 40 ลิตรเฉลี่ย 1.62 ถัง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 2 ถัง ถังรวบรวมน้ำนมขนาด 20 ลิตรเฉลี่ย 1.29 ถัง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 1 ถัง และเครื่องตัดหญ้าเฉลี่ย 1.07 เครื่อง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง และถังใส่น้ำดื่มสำหรับโคนมเฉลี่ย 9.62 ถัง หรือในที่นี่ถือว่าเป็นจำนวน 10 ถังต่อฟาร์ม

ตารางที่ 4 - 25 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ชุดเครื่องรีดนม		ปั้มน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์	เครื่องชั่ง	ถังนม		เครื่อง ตัดหญ้า	ถังใส่น้ำดื่ม สำหรับโคนม
	1 หัวรีด	2 หัวรีด				40 ลิตร	20 ลิตร		
1		1	1	1	1	2	1	1	33
2		1	1	1	1	3	1	1	30
3		1	1	1	1	3	1	2	15
4		1	1	1	1	3	3	1	13
5		1	1	1	1	2	3	1	15
6		1	1	1	1	2	1	1	18
7		1	1	1	0	2	1	1	15
8		1	1	1	1	2	3	1	20
9		1	1	1	1	2	1	2	18
10	1		1	1	0	2	2	1	13
11		1	1	1	1	3	2	1	15
12		1	1	1	1	6	2	1	33
13		1	1	1	1	2	3	1	30
14		1	1	1	1	2	1	2	15
15	1		1	1	0	2	2	1	13
16		1	1	1	1	3	2	1	15
17		1	1	1	1	6	2	1	18
18		1	1	1	1	2	1	1	15
19		1	1	1	1	2	3	1	20
20		1	1	1	1	2	1	1	18
21		1	1	1	1	3	1	1	13
22		1	1	1	1	3	1	2	15
23		1	1	1	1	3	3	1	33
24		1	1	1	1	2	1	2	30
25	1		1	1	0	3	2	1	15
26	1		1	1	1	3	2	1	13
27		1	1	1	1	6	2	1	15
28		1	1	1	1	2	3	1	18
29		1	1	1	1	3	1	1	15
30		1	1	1	1	3	2	1	20
31		1	1	1	1	3	3	1	18
32		1	1	1	1	3	1	2	13
รวม	4	28	32	32	28	90	58	38	600
เฉลี่ย/ฟาร์ม	0.13	0.88	1.00	1.00	0.88	2.81	1.81	1.19	18.75

จากตารางที่ 4-25 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ของฟาร์ม ขนาดใหญ่ประกอบด้วย ชุดเครื่องรีดนมแบบ 2 หัวรีดเฉลี่ย 0.88 เครื่อง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง ป้อนน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์เป็นจำนวน 1 ชุด เครื่องขังเฉลี่ย 0.88 เครื่อง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง ถึงรวบรวมน้ำนมขนาด 40 ลิตรเฉลี่ย 2.81 ถัง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 3 ถัง ถึงรวบรวมน้ำนมขนาด 20 ลิตรเฉลี่ย 1.81 ถัง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 2 ถัง และเครื่องตัดหญ้าเฉลี่ย 1.19 เครื่อง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 1 เครื่อง และถังใส่น้ำดื่มสำหรับโคนมเฉลี่ย 18.75 ถัง หรือในที่นี้ถือว่าเป็นจำนวน 19 ถังต่อฟาร์ม

รายละเอียดเกี่ยวกับอายุการใช้งาน มูลค่าของพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเลี้ยงโคนม ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 - 26

ตารางที่ 4 -26 ตารางแสดงรายละเอียดมูลค่า อายุการใช้งานของพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์
ในการเลี้ยงโคนม

ประเภท	ราคาต่อหน่วย	อายุการใช้งาน (ปี)
รถมอเตอร์ไซด์		
ฟาร์มขนาดเล็ก (ตารางที่ 4 - 20)	18,631.58	10
ฟาร์มขนาดกลาง (ตารางที่ 4 - 21)	20,881.82	10
ฟาร์มขนาดใหญ่ (ตารางที่ 4 - 22)	20,953.13	10
รถพ่วง		
ฟาร์มขนาดเล็ก (ตารางที่ 4 - 20)	1,610.53	10
ฟาร์มขนาดกลาง (ตารางที่ 4 - 21)	1,870.91	10
ฟาร์มขนาดใหญ่ (ตารางที่ 4 - 22)	2,226.56	10
ชุดเครื่องรีดนม (1 หัวรีด)	32,000.00	10
ชุดเครื่องรีดนม (2 หัวรีด)	46,000.00	10
ปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์	23,000.00	10
เครื่องสูบน้ำ	8,500.00	10
เครื่องขัง	750.00	10
ถังรวบรวมนํ้านมดิบ		
ขนาด 40 ลิตร	2,200.00	10
ขนาด 20 ลิตร	2,500.00	10
เครื่องตัดหญ้า	9,500.00	10
ถังบรรจุน้ำดื่มสำหรับ โคนม	60.00	10

จากตารางที่ 4 - 26 แสดงรายละเอียดมูลค่า และอายุการใช้งานของพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการเลี้ยงโคนม ได้แก่รถมอเตอร์ไซด์ รถพ่วง ชุดเครื่องรีดนม ปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องขัง ถังรวบรวมนํ้านมดิบ เครื่องตัดหญ้า และถังสำหรับบรรจุน้ำดื่มสำหรับ โคนม มีอายุการใช้งาน 10 ปี

รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์ม ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ดังที่แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 - 27

ตารางที่ 4 - 27 ตารางแสดงรายละเอียด เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

เครื่องมือและอุปกรณ์	ราคา ต่อ หน่วย	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)		ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)		ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)	
		จำนวน	จำนวนเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน
		(หน่วย)	(บาท)	(หน่วย)	(บาท)	(หน่วย)	(บาท)
ชุดเครื่องรีดนม (1 หัวรีด)	32,000.00	0	0.00	1	32,000.00	0	0.00
ชุดเครื่องรีดนม (2 หัวรีด)	46,000.00	0	0.00	0	0.00	1	46,000.00
ปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์	23,000.00	1	23,000.00	1	23,000.00	1	23,000.00
เครื่องสูบน้ำ	8,500.00	1	8,500.00	1	8,500.00	1	8,500.00
เครื่องชั่ง	750.00	1	750.00	1	750.00	1	750.00
ถังรวบรวมนํ้านมดิบ			0.00				
ขนาด 40 ลิตร	2,200.00	1	2,200.00	2	4,400.00	3	6,600.00
ขนาด 20 ลิตร	2,500.00	1	2,500.00	1	2,500.00	2	5,000.00
เครื่องตัดหญ้า	9,500.00	1	9,500.00	1	9,500.00	1	9,500.00
ถังใส่นํ้าคํ็มสำหรับโคนม	60.00	6	360.00	10	600.00	19	1,140.00
รวม	124,510.00	12	46,810.00	18	81,250.00	29	100,490.00

จากตารางที่ 4 - 27 แสดงรายละเอียดเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์มขนาดเล็กมีมูลค่า 46,810.00 บาท ในฟาร์มขนาดกลางมีมูลค่า 81,250 บาท ในฟาร์มขนาดใหญ่มีมูลค่า 100,490 บาท

จากข้อมูลรายละเอียดในส่วนของค่าใช้จ่ายในการลงทุน ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่ได้จากการศึกษาได้แก่ ค่าแม่พันธุ์โคนม จากตารางที่ 4 - 9 ตารางที่ 4 - 10 และตารางที่ 4 - 11 ค่าก่อสร้างโรงเรือน ค่าจัดทำแปลงหญ้า ค่าพาหนะ จากตารางที่ 4 - 20 ตารางที่ 4 - 21 และตารางที่ 4 - 22 ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ จากตารางที่ 4 - 27 นำมาสรุปเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนของฟาร์มแต่ละขนาด แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 - 28

ตารางที่ 4 - 28 ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการลงทุนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
ค่าแม่พันธุ์โคนม	90,473.67	148,363.65	285,468.75
ค่าก่อสร้างโรงเรือน	47,894.74	87,836.36	133,437.50
ค่าจัดทำแปลงหญ้า	3,166.29	4,476.54	6,863.31
ค่าพาหนะ	20,242.11	22,752.73	23,179.69
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	46,810.00	81,250.00	100,490.00
รวม (บาท/ฟาร์ม)	208,586.81	344,679.28	549,439.25

จากตารางที่ 4 - 28 แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการลงทุนของฟาร์มโคนมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของฟาร์มขนาดเล็กเป็นเงิน 208,586.81 บาท ของฟาร์มขนาดกลางเป็นจำนวนเงิน 344,679.28 บาท และของฟาร์มขนาดใหญ่เป็นจำนวนเงิน 549,439.25 บาท

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Cost)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หมายถึง เงินที่จะต้องจ่ายเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ ค่าอาหารโคนม ค่าแร่ธาตุ ค่าผสมเทียม ค่ายาป้องกันรักษาโรค ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรโดยตรงตามจำนวนโคนม และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั่วไป ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ค่าอาหารโคนม

ค่าอาหารโคนมเป็นค่าอาหารที่จะต้องจ่ายเพื่อเลี้ยงดูโคนมโดยตรงได้แก่ ค่าอาหารชั้นเป็นอาหารผสมซึ่งมีจำหน่ายโดยทั่วไป โดยอาหารชั้นจะมีการจัดแบ่งสูตรอาหารให้เหมาะสมกับโคนมในแต่ละวัย ค่าอาหารหยาบ ซึ่งอาหารหยาบที่เกษตรกรนิยมนำมาเลี้ยงโคนม คือ หญ้าสด เพราะสามารถนำมาเลี้ยงโคนมได้ตลอดปี ซึ่งต้นทุนของหญ้าสดใช้การประเมินที่ดินของตนเองเป็นค่าเช่า รวมกับ ค่าปุ๋ย ค่าขนส่งหญ้าสดมายังฟาร์ม แต่ไม่รวมค่าแรงงานเนื่องจากโดยปกติเกษตรกรจะทำฟาร์มโคนมเป็นอาชีพหลัก ซึ่งคำนวณค่าแรงเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และใช้เวลาในการเก็บเกี่ยวหญ้าเพียง 1 - 3 ชั่วโมง ต่อวัน

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าอาหารโคนม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 29 ถึง ตารางที่ 4 - 42

ตารางที่ 4 - 29 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	น้ำหนัก สำหรับลูกโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารชั้น (กิโลกรัม/วัน)				ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)				โคแห้ง	
		ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง	ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง		โครีด
1	6	1	2	2	6.5	2	7	8	17	25	25
2	4	1	2	2	10	1	7	8	17	25	23
3	5	3	3	4	6.5	4	6	9	18	24	23
4	6	1	2	2	6	0	8	10	20	30	27
5	8	1	2	2	5	1	6	7	16	26	24
6	4	1	1	1	4	1	9	10	19	23	23
7	6	1	2	2	6	0	6	7	16	26	24
8	4	1	2	2	10	1	7	8	17	25	23
9	6	1	2	2	5	1	7	8	17	25	25
10	8	1	1	1	4	1	6	9	18	24	22
11	4	1	2	2	6.5	2	9	10	19	23	23
12	8	1	1	1	4	1	6	9	18	24	23
13	8	1	1	1	4	1	6	9	18	24	24
14	6	1	2	2	5	1	7	8	17	25	23
15	4	1	2	2	6.5	4	8	10	20	30	28
16	4	1	2	2	6.5	4	8	10	20	30	28
17	5	3	3	4	6.5	4	8	10	20	30	27.5
18	5	3	3	4	6.5	2	9	10	19	23	22
19	5	3	3	4	6.5	2	9	10	19	23	22
รวม	106.00	27.00	38.00	42.00	115.00	33.00	139.00	170.00	345.00	485.00	459.50
เฉลี่ย/ฟาร์ม	5.58	1.42	2.00	2.21	6.05	1.74	7.32	8.95	18.16	25.53	24.18

ตารางที่ 4 - 30 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	น้ำหนัก สำหรับลูกโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารชั้น (กิโลกรัม/วัน)					ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)				
		ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง	ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง
1	4	1	2.5	3	6	3	8	10	20	25	22
2	6	1	3	3.5	8	3	7	8	17	23	23
3	6	1	3	3.5	8	3	5	12	20	25	23
4	8	1	2	3	9	5	7	7	15	23	22
5	5	2	3	4	7	4	6	7	14	24	23
6	6	2	3	3	6	2	7	9	17	25	24
7	6	2	3	3	6	1	6	8	15	23	22
8	5	2	3	3	7	1	6	9	16	21	20
9	6	1	2	3	6	1	6	8	17	25	24
10	7	1	2	3	9	2	7	8	16	23	22
11	6	1	2	4	10	2	7	9	15	24	22
12	5	1	2	3	8	2	6	9	15	22	21
13	7	2	3	5	7	4	6	8	16	23	20
14	6	1	3	4	8	1	5	7	14	21	20
15	4	2	2	3	10	2	7	8	17	23	20
16	6	2	3	5	6	4	6	8	15	23	21
17	9	2	2	3	8	2	6	9	17	24	22
18	6	1	2	3	9	2	7	9	18	24	20
19	6	1	2	3	5	2	6	8	15	22	22

ตารางที่ 4 - 30 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	น้ำหนักบด สำหรับดูโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารข้น (กิโลกรัม/วัน)				ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)					
		ดูโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง	ดูโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง
20	6	1	1	2	8	2	7	8	16	21	18
21	6	1	3	3.5	8	3	7	8	17	23	23
22	6	1	3	3.5	8	3	5	12	20	25	23
23	6	1	3	4	8	1	5	7	14	21	20
24	5	2	3	4	7	4	6	7	14	24	23
25	6	2	3	3	6	2	7	9	17	25	24
26	6	2	3	3	6	1	6	8	15	23	22
27	5	2	3	3	7	1	6	9	16	21	20
28	7	2	3	5	7	4	6	8	16	23	20
29	6	2	3	5	6	4	6	8	15	23	21
30	4	1	2.5	3	6	3	8	10	20	25	22
31	8	1	2	3	9	5	7	7	15	23	22
32	6	1	2	3	6	1	6	8	17	25	24
33	7	1	2	3	9	2	7	8	16	23	22
34	6	1	2	4	10	2	7	9	15	24	22
35	5	1	2	3	8	2	6	9	15	22	21
36	6	1	2	3	9	2	7	9	18	24	20
37	6	1	2	3	5	2	6	8	15	22	22
38	4	2	2	3	10	2	7	8	17	23	20

ตารางที่ 4 - 30 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	นํ้านมดิบ สำหรับลูกโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารชั้น (กิโลกรัม/วัน)				ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)					
		ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง	ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง
39	9	2	2	3	8	2	6	9	17	24	22
40	6	1	1	2	8	2	7	8	16	21	18
41	6	1	2	4	10	2	7	9	15	24	22
42	6	1	2	3	6	1	6	8	17	25	24
43	7	1	2	3	9	2	7	8	16	23	22
44	5	1	2	3	8	2	6	9	15	22	21
45	6	1	2	3	9	2	7	9	18	24	20
46	6	1	2	3	5	2	6	8	15	22	22
47	4	2	2	3	10	2	7	8	17	23	20
48	9	2	2	3	8	2	6	9	17	24	22
49	6	1	1	2	8	2	7	8	16	21	18
50	6	1	2	3	5	2	6	8	15	22	22
51	9	2	2	3	8	2	6	9	17	24	22
52	6	1	2	3	9	2	7	9	18	24	20
53	4	2	2	3	10	2	7	8	17	23	20
54	6	1	1	2	8	2	7	8	16	21	18
55	9	2	2	3	8	2	6	9	17	24	22
รวม	335.00	76.00	125.00	178.00	423.00	125.00	354.00	465.00	896.00	1,274.00	1,177.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	6.09	1.38	2.27	3.24	7.69	2.27	6.44	8.45	16.29	23.16	21.40

ตารางที่ 4 - 31 ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	น้ำหนักบสำหรับลูกโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารข้น (กิโลกรัม/วัน)					ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)				
		ลูกโค	โครุ่น	โคสาว	โครีด	โคแห้ง	ลูกโค	โครุ่น	โคสาว	โครีด	โคแห้ง
1	6	1	3	3.5	8	3	7	8	17	23	23
2	4	1	2.5	3	6	3	8	10	20	25	22
3	6	1	3	3.5	8	3	5	12	20	25	23
4	5	1	1	2.5	6	1	6	9	16	23	22
5	6	0.50	1.5	2	6.5	4.5	7	9	18	24	22
6	5	1	2	3	10	2	6	7	15	26	25
7	4	2	3	4	8	0	6	9	15	21	21
8	6	1.5	1.5	2	7	2	8	10	21	25	24
9	5	2	3	4	8	2	5	7	17	24	24
10	5.5	1	2.5	3	6	2	7	9	17	23	22
11	4	1	2	4	7	1	6	9	16	25	24
12	7.5	2	6	6	10	2	7	10	18	26	24
13	7	2	4	6	10	2	6	9	18	23	22
14	6	1	3	3.5	8	3	7	8	15	21	21
15	4	1	2.5	3	6	3	8	10	17	23	23
16	6	1	3	3.5	8	3	5	12	16	23	22
17	5	1	1	2.5	6	1	6	9	17	23	22
18	6	0.50	1.5	2	6.5	4.5	7	9	18	23	22
19	6	0.50	1.5	3	10	2	6	7	17	23	23

ตารางที่ 4 - 31 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดปริมาณอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	น้ำหนักบ สำหรับลูกโค (ก.ก./วัน)	ปริมาณอาหารขึ้น (กิโลกรัม/วัน)				ปริมาณอาหารหยาบ (กิโลกรัม/วัน)					
		ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง	ลูกโค	โครุ่น	โคสาว โคสาวท้อง	โครีด	โคแห้ง
20	5	1	2	4	8	2	5	7	16	23	22
21	5.5	1	2.5	3	10	2	6	7	18	24	22
22	4	1	2	3.5	8	3	7	8	17	24	24
23	6	1	3	4	8	0	6	9	18	24	22
24	4	1	2.5	3	6	2	7	9	20	25	22
25	6	1	3	4	7	1	6	9	20	25	23
26	5	1	1	6	10	2	6	9	21	25	24
27	5	1	2	2.5	6	1	6	9	16	25	24
28	6	1.5	1.5	2	6.5	4.5	7	9	20	25	22
29	4	2	3	2	7	2	8	10	20	25	23
30	5	2	3	6	10	2	7	10	15	26	25
31	7.5	2	6	3	6	3	8	10	18	26	24
32	7	2	4	3.5	8	3	5	12	15	26	25
รวม	174.00	39.50	83.00	110.50	245.50	71.50	207.00	291.00	562.00	772.00	733.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	5.44	1.23	2.59	3.45	7.67	2.23	6.47	9.09	17.56	24.13	22.91

จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปริมาณอาหารแต่ละประเภทที่โคนมแพรว ในฟาร์มขนาดต่าง ๆ จากตารางที่ 4 – 29 ของฟาร์มขนาดเล็ก ตารางที่ 4 – 30 ของฟาร์มขนาดกลาง และ ตารางที่ 4 – 31 ของฟาร์มขนาดใหญ่ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ในฟาร์มขนาดเล็กจะให้อาหารโคนมสำหรับลูกโคนมให้น้ำนมดิบเฉลี่ย 5.58 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารชั้นเฉลี่ย 1.42 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด)เฉลี่ย 7.32 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครุ่นให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 8.95 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโคสาวและโคสาวท้องให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2.21 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 18.16 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครีดนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 6.05 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 25.53 กิโลกรัมต่อวัน และการให้อาหารสำหรับโคแห้งนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 1.74 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 24.18 กิโลกรัมต่อวัน

ในฟาร์มขนาดกลางจะให้อาหารโคนมสำหรับลูกโคนมให้น้ำนมดิบเฉลี่ย 6.09 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารชั้นเฉลี่ย 1.38 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด)เฉลี่ย 6.44 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครุ่นให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2.27 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 8.45 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโคสาว และโคสาวท้องให้อาหารชั้นเฉลี่ย 3.24 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 16.29 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครีดนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 7.69 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 23.16 กิโลกรัมต่อวัน และการให้อาหารสำหรับโคแห้งนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2.27กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 21.40 กิโลกรัมต่อวัน

ในฟาร์มขนาดใหญ่จะให้อาหารโคนมสำหรับลูกโคนมให้น้ำนมดิบเฉลี่ย 5.44 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารชั้นเฉลี่ย 1.23 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด)เฉลี่ย 6.47 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครุ่นให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2.59 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 9.09 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโคสาว และโคสาวท้องให้อาหารชั้นเฉลี่ย 3.45 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 17.56 กิโลกรัมต่อวัน การให้อาหารสำหรับโครีดนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 7.67 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 24.13 กิโลกรัมต่อวัน และการให้อาหารสำหรับโคแห้งนมให้อาหารชั้นเฉลี่ย 2.23 กิโลกรัมต่อวัน ให้อาหารหยাব (หญ้าสด) เฉลี่ย 22.91 กิโลกรัมต่อวัน

รายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนอาหารหยাব (หญ้าสด) สำหรับฟาร์มแต่ละขนาด แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 – 32 ตารางที่ 4 – 33 และตารางที่ 4 – 34 ดังนี้

ตารางที่ 4 - 32 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารพยาบาล (หญิงสัด) ในฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	ต้นทุนหญิงสัด(บาท/ปี)							รวม	ปริมาณหญ้า ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	ปุ๋ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ้า	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)			
1	1,000.00	4,200.00	3,650.00	3,650.00	240.00	12,740.00	94,900.00	0.13		
2	1,500.00	6,300.00	5,475.00	5,475.00	360.00	19,110.00	132,860.00	0.14		
3	1,000.00	4,200.00	3,650.00	3,650.00	240.00	12,740.00	142,350.00	0.09		
4	1,500.00	1,750.00	8,400.00	7,300.00	240.00	19,190.00	113,880.00	0.17		
5	3,000.00	10,500.00	10,950.00	5,475.00	600.00	30,525.00	94,900.00	0.32		
6	1,600.00	8,400.00	7,300.00	5,475.00	480.00	23,255.00	142,350.00	0.16		
7	1,000.00	4,200.00	7,300.00	7,300.00	240.00	20,040.00	94,900.00	0.21		
8	1,500.00	6,300.00	10,950.00	10,950.00	360.00	30,060.00	132,860.00	0.23		
9	1,000.00	4,200.00	3,650.00	7,300.00	240.00	16,390.00	113,880.00	0.14		
10	1,000.00	4,200.00	3,650.00	7,300.00	240.00	16,390.00	113,880.00	0.14		
11	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	94,900.00	0.43		
12	2,000.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	32,780.00	142,350.00	0.23		
13	1,200.00	4,200.00	3,650.00	7,300.00	240.00	16,590.00	94,900.00	0.17		
14	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	113,880.00	0.22		
15	1,000.00	4,200.00	3,650.00	7,300.00	240.00	16,390.00	142,350.00	0.12		
16	1,200.00	4,200.00	3,650.00	7,300.00	240.00	16,590.00	113,880.00	0.15		
17	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	94,900.00	0.43		
18	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	142,350.00	0.23		
19	1,200.00	4,200.00	365.00	7,300.00	240.00	13,305.00	94,900.00	0.14		
รวม	29,100.00	115,150.00	114,615.00	169,725.00	6,720.00	435,310.00	2,211,170.00	3.86		
เฉลี่ย/ฟาร์ม	1,531.58	6,060.53	6,032.37	8,932.89	353.68	22,911.05	116,377.37	0.20		

ตารางที่ 4 - 33 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารหยาบ (หญ้าสด) ในฟาร์มชนบทกลาง

ฟาร์มที่	ต้นทุนหญ้าสด(บาท/ปี)							ปริมาณหญ้า ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	ปุ๋ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ้า	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม			
1	1,500.00	6,480.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,765.00	126,801.00	0.20	
2	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	169,068.00	0.29	
3	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	126,801.00	0.19	
4	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	126,801.00	0.32	
5	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	135,254.40	0.18	
6	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	185,974.80	0.18	
7	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	960.00	49,950.00	194,428.20	0.26	
8	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
9	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
10	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	211,335.00	0.19	
11	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	126,801.00	0.26	
12	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24	
13	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	126,801.00	0.26	
14	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
15	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	960.00	49,950.00	169,068.00	0.30	
16	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	1,920.00	50,910.00	169,068.00	0.30	
17	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
18	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	126,801.00	0.32	
19	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	

ตารางที่ 4 - 33 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารหยาบ (หม้อสด) ในฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ต้นทุนหม้อสด(บาท/ปี)							ปริมาณหญ้า ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	นุ้ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ้า	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม			
20	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	126,801.00	0.26	
21	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	960.00	49,950.00	126,801.00	0.39	
22	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	1,920.00	50,910.00	135,254.40	0.38	
23	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	185,974.80	0.18	
24	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	960.00	49,950.00	194,428.20	0.26	
25	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
26	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
27	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	211,335.00	0.19	
28	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	126,801.00	0.26	
29	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	169,068.00	0.15	
30	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	126,801.00	0.32	
31	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	169,068.00	0.15	
32	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24	
33	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	169,068.00	0.15	
34	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20	
35	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	126,801.00	0.19	
36	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24	
37	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	126,801.00	0.19	
38	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	126,801.00	0.26	

ตารางที่ 4 - 33 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารหยาง (หญ้าสด) ในฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ต้นทุนหญ้าสด(บาท/ปี)						ปริมาณหญ้า ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	ปุ๋ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ้า	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม		
39	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	960.00	49,950.00	135,254.40	0.37
40	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	185,974.80	0.18
41	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	194,428.20	0.17
42	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24
43	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	169,068.00	0.15
44	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	211,335.00	0.16
45	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	126,801.00	0.19
46	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24
47	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	126,801.00	0.19
48	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20
49	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20
50	2,000.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,475.00	169,068.00	0.24
51	2,400.00	8,400.00	7,300.00	14,600.00	480.00	33,180.00	169,068.00	0.20
52	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	185,974.80	0.13
53	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	194,428.20	0.26
54	1,500.00	6,300.00	5,475.00	10,950.00	360.00	24,585.00	169,068.00	0.15
55	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	169,068.00	0.24
รวม	121,400.00	502,740.00	432,525.00	865,050.00	32,040.00	1,953,755.00	8,859,163.20	12.35
เฉลี่ยฟาร์ม	2,207.27	9,140.73	7,864.09	15,728.18	582.55	35,522.82	161,075.69	0.22

ตารางที่ 4 - 34 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารหยาบ (หญ่สด) ในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ต้นทุนหญ่สด(บาท/ปี)							ปริมาณหญ่ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ่ (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	ปุ๋ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ่	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม			
1	4,900.00	26,880.00	16,425.00	18,250.00	1,680.00	68,135.00	572,484.25	0.12	
2	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	528,447.00	0.09	
3	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	264,223.50	0.16	
4	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	220,186.25	0.23	
5	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	264,223.50	0.19	
6	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	308,260.75	0.16	
7	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	264,223.50	0.19	
8	3,500.00	14,700.00	12,775.00	10,950.00	840.00	42,765.00	352,298.00	0.12	
9	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	308,260.75	0.13	
10	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	220,186.25	0.19	
11	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	264,223.50	0.16	
12	2,000.00	5,600.00	7,300.00	7,300.00	480.00	22,680.00	572,484.25	0.04	
13	1,600.00	5,600.00	5,475.00	9,125.00	480.00	22,280.00	528,447.00	0.04	
14	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	264,223.50	0.16	
15	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	220,186.25	0.19	
16	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	264,223.50	0.16	
17	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	308,260.75	0.16	
18	3,500.00	14,700.00	12,775.00	10,950.00	840.00	42,765.00	264,223.50	0.16	
19	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	352,298.00	0.14	

ตารางที่ 4 - 34 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนสำหรับอาหารพยาบาล (หยาบ) ในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ต้นทุนหญ้าสด(บาท/ปี)							ปริมาณหญ้า ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ต้นทุนหญ้า (บาท/กิโลกรัม)
	ค่าเช่า (ประเมิน)	ปุ๋ย	น้ำมัน ค่าขนส่ง	น้ำมัน เครื่องตัดหญ้า	น้ำมัน เครื่องสูบน้ำ	รวม			
20	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	308,260.75	0.13	
21	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	220,186.25	0.23	
22	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	264,223.50	0.19	
23	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	572,484.25	0.09	
24	5,600.00	28,000.00	18,250.00	21,900.00	1,680.00	75,430.00	528,447.00	0.14	
25	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	264,223.50	0.19	
26	3,500.00	14,700.00	12,775.00	10,950.00	840.00	42,765.00	220,186.25	0.19	
27	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	264,223.50	0.19	
28	2,500.00	10,500.00	9,125.00	18,250.00	600.00	40,975.00	308,260.75	0.13	
29	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	264,223.50	0.19	
30	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	352,298.00	0.14	
31	3,000.00	13,140.00	10,950.00	21,900.00	720.00	49,710.00	308,260.75	0.16	
32	4,000.00	16,800.00	14,600.00	14,600.00	960.00	50,960.00	220,186.25	0.23	
รวม	102,100.00	440,540.00	368,650.00	552,975.00	25,440.00	1,489,705.00	10,436,828.25	5.00	
เฉลี่ย/ราย	3,190.63	13,766.88	11,520.31	17,280.47	795.00	46,553.28	326,150.88	0.16	

จากตารางที่ 4 – 32 ตารางที่ 4 – 33 และตารางที่ 4 – 34 เป็นตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนอาหารหยาบ (หญ้าสด) สำหรับฟาร์มแต่ละขนาด สำหรับฟาร์มขนาดเล็กมีต้นทุนค่าอาหารหยาบเป็นต้นทุนรวมเฉลี่ย 22,911.05 บาท และปริมาณที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ 116,377.37 กิโลกรัม ดังนั้นต้นทุนของอาหารหยาบ (หญ้าสด) กิโลกรัมละ 0.20 บาท สำหรับฟาร์มขนาดกลางมีต้นทุนค่าอาหารหยาบเป็นต้นทุนรวมเฉลี่ย 35,522.82 บาท และปริมาณที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ 161,075.69 กิโลกรัม ดังนั้นต้นทุนของอาหารหยาบ (หญ้าสด) กิโลกรัมละ 0.22 บาท และสำหรับฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนค่าอาหารหยาบเป็นต้นทุนรวมเฉลี่ย 46,553.28 บาท และปริมาณที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ 326,150.88 กิโลกรัม ดังนั้นต้นทุนของอาหารหยาบ (หญ้าสด) กิโลกรัมละ 0.16 บาท

รายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนอาหารชั้น เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และอาหารหยาบตามที่คำนวณได้ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 32 ตารางที่ 4 – 33 และ ตารางที่ 4 – 34 สามารถสรุปต้นทุนต่อหน่วยของค่าอาหารที่เกี่ยวข้องสำหรับโคนมในแต่ละวัยได้ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 35

ตารางที่ 4 – 35 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนต่อกิโลกรัมของค่าอาหารสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

	อาหารชั้น (บาท)		อาหารหยาบ (บาท/กิโลกรัม)		
	ราคา : กระสอบ	ราคา : ก.ก.	ขนาดเล็ก (0 – 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 – 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
ลูกโคเพศเมีย	192	6.40	0.20	0.22	0.16
โครุ่น	148	4.93	0.20	0.22	0.16
โคสาว/โคสาวท้อง	148	4.93	0.20	0.22	0.16
โครีด	201	6.70	0.20	0.22	0.16
โคแห้ง	148	4.93	0.20	0.22	0.16

จากตารางที่ 4 – 35 แสดงรายละเอียดต้นทุนอาหารต่อกิโลกรัมสำหรับโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยมีราคาอาหารชั้นสำหรับลูกโคเพศเมียเป็นเงิน 6.40 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนอาหารชั้นสำหรับโครุ่นเป็นเงิน 4.93 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนอาหารชั้นสำหรับโคสาวและโคสาวท้องเป็นเงิน 4.93 บาทต่อกิโลกรัม กิโลกรัม ต้นทุนอาหารชั้นสำหรับโครีดนมเป็นเงิน 6.70 บาทต่อกิโลกรัม และต้นทุนอาหารชั้นสำหรับโคแห้งเป็นเงิน 4.93 บาทต่อกิโลกรัม

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าอาหารของโคนมในแต่ละวัย ของฟาร์มแต่ละขนาด แสดงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 - 36 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารที่แม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดเล็ก

	ราคา บาท/ก.ก.	อาหาร 1 วัน		รวมตลอดระยะเวลา	
		ปริมาณ (ก.ก.)	บาท	ปริมาณ (ก.ก.)	บาท
ลูกโคเพศเมีย อายุ 0 -1 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	6.40	1.42	9.09	518.30	3,317.12
อาหารหยาบ (275 วัน)	0.20	7.32	1.46	2,013.00	402.60
น้ำนมดิบ (3 เดือน = 90 วัน)	11.00	5.58	61.38	502.20	5,524.20
รวม	17.60	14.32	71.93	3,033.50	9,243.92
โครุ่น อายุ 1-2 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.00	9.86	730.00	3,598.90
อาหารหยาบ	0.20	8.95	1.79	3,266.75	653.35
รวม	5.13	10.95	11.65	3,996.75	4,252.25
โคสาว/โคสาวท้อง อายุ 2 - 3 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.21	10.90	806.65	3,976.78
อาหารหยาบ	0.20	18.16	3.63	6,628.40	1,325.68
รวม	5.13	20.37	14.53	7,435.05	5,302.46
โครีด (300 วัน)					
อาหารข้น	6.70	6.05	40.54	1,815.00	12,160.50
อาหารหยาบ	0.20	25.53	5.11	7,659.00	1,531.80
รวม	6.90	31.58	45.64	9,474.00	13,692.30
โคแห้ง (65 วัน)					
อาหารข้น	4.93	1.74	8.58	113.10	557.58
อาหารหยาบ	0.20	24.18	4.84	1,571.70	314.34
รวม	5.13	25.92	13.41	1,684.80	871.92

จากตารางที่ 4 - 36 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารสำหรับแม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดเล็กค่าอาหารสำหรับลูกโคเพศเมียเป็นเงิน 9,243.92 บาท สำหรับโครุ่นเป็นเงิน 4,252.25 บาท สำหรับโคสาวและโคสาวท้องเป็นเงิน 5,302.46 บาท สำหรับโครีดนมเป็นเงิน 13,692.30 บาท และสำหรับโคแห้งเป็นเงิน 871.92 บาท

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าอาหารสำหรับแม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดกลาง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 - 37

ตารางที่ 4 - 37 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารที่แม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดกลาง

	ราคา บาท/ก.ก.	อาหาร 1 วัน		รวมตลอดระยะเวลา	
		ปริมาณ (ก.ก.)	บาท	ปริมาณ (ก.ก.)	บาท
ลูกโคเพศเมีย อายุ 0 -1 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	6.40	1.38	8.83	503.70	3,223.68
อาหารหยาบ (275 วัน)	0.22	6.44	1.42	1,771.00	389.62
น้ำนมดิบ (3 เดือน = 90 วัน)	11.00	6.09	66.99	548.10	6,029.10
รวม	17.62	13.91	77.24	2,822.80	9,642.40
โครุ่น อายุ 1-2 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.27	11.19	828.55	4,084.75
อาหารหยาบ	0.22	8.45	1.86	3,084.25	678.54
รวม	5.15	10.72	13.05	3,912.80	4,763.29
โคสาว/โคสาวท้อง อายุ 2 - 3 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	3.24	15.97	1,182.60	5,830.22
อาหารหยาบ	0.22	16.29	3.58	5,945.85	1,308.09
รวม	5.15	19.53	19.56	7,128.45	7,138.31
โครีด (300 วัน)					
อาหารข้น	6.70	7.69	51.52	2,307.00	15,456.90
อาหารหยาบ	0.22	23.16	5.10	6,948.00	1,528.56
รวม	6.92	30.85	56.62	9,255.00	16,985.46
โคแห้ง (65 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.27	11.19	147.55	727.42
อาหารหยาบ	0.22	21.40	4.71	1,391.00	306.02
รวม	5.15	23.67	15.90	1,538.55	1,033.44

จากตารางที่ 4 - 37 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารสำหรับแม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดกลาง ค่าอาหารสำหรับลูกโคเพศเมียเป็นเงิน 9,642.40 บาท สำหรับโครุ่นเป็นเงิน 4,763.29 บาท สำหรับโคสาวและโคสาวท้องเป็นเงิน 7,138.31 บาทสำหรับโครีดนมเป็นเงิน 16,985.46 บาท และสำหรับโคแห้งเป็นเงิน 1,033.44 บาท

จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดค่าอาหารสำหรับแม่โค ในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดใหญ่ ดังที่แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 - 38

ตารางที่ 4 - 38 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารที่แม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดใหญ่

	ราคา บาท/ก.ก.	อาหาร 1 วัน		รวมตลอดระยะเวลา	
		ปริมาณ (ก.ก.)	บาท	ปริมาณ (ก.ก.)	บาท
ลูกโคเพศเมีย อายุ 0-1 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	6.40	1.23	7.87	448.95	2,873.28
อาหารหยาบ (275 วัน)	0.16	6.47	1.04	1,779.25	284.68
น้ำนมดิบ (3 เดือน = 90 วัน)	11.00	5.44	59.84	489.60	5,385.60
รวม	17.56	13.14	68.75	2,717.80	8,543.56
โครุ่น อายุ 1-2 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.59	12.77	945.35	4,660.58
อาหารหยาบ	0.16	9.09	1.45	3,317.85	530.86
รวม	5.09	11.68	14.22	4,263.20	5,191.43
โคสาว/โคสาวท้อง อายุ 2-3 ปี (365 วัน)					
อาหารข้น	4.93	3.45	17.01	1,259.25	6,208.10
อาหารหยาบ	0.16	17.56	2.81	6,409.40	1,025.50
รวม	5.09	21.01	19.82	7,668.65	7,233.61
โครีด (300 วัน)					
อาหารข้น	6.70	7.67	51.39	2,301.00	15,416.70
อาหารหยาบ	0.16	24.13	3.86	7,239.00	1,158.24
รวม	6.86	31.80	55.25	9,540.00	16,574.94
โคแห้ง (65 วัน)					
อาหารข้น	4.93	2.23	10.99	144.95	714.60
อาหารหยาบ	0.16	22.91	3.67	1,489.15	238.26
รวม	5.09	25.14	14.66	1,634.10	952.87

จากตารางที่ 4 - 38 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารสำหรับแม่โคในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดใหญ่ ค่าอาหารสำหรับลูกโคเพศเมียเป็นเงิน 8,543.56 บาท สำหรับโครุ่นเป็นเงิน 5,191.43 บาท สำหรับโคสาวและโคสาวท้องเป็นเงิน 7,233.61 บาท สำหรับโครีดนมเป็นเงิน 16,574.94 บาท และสำหรับโคแห้งเป็นเงิน 952.87 บาท

ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรพบว่า มีแนวโน้ม ค่าอาหารโคนมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายในแต่ละปี ยกเว้นค่าน้ำนมดิบของลูกโคโคนมเพศเมีย ที่เพิ่มขึ้นตามแนวโน้มของราคาน้ำนมดิบ คือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5 ต่อปี โดยมีรายละเอียดของค่าอาหารโคนมต่อตัวในแต่ละวัย ภายในระยะเวลา 10 ปี ซึ่งแยกตามขนาดของฟาร์มดังนี้

ตารางที่ 4 - 39 ตารางแสดงรายละเอียดประมาณค่าอาหารสำหรับโคขุนต่อตัว ในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดเล็กระยะเวลา 10 ปี

	ปีที่1	ปีที่2	ปีที่3	ปีที่4	ปีที่5	ปีที่6	ปีที่7	ปีที่8	ปีที่9	ปีที่10	รวม
ฟาร์มขนาดเล็กลูกโคเพศเมีย											
- นำนมดิบ	5,524.20	5,800.41	6,090.43	6,394.95	6,714.70	7,050.43	7,402.96	7,773.10	8,161.76	8,569.85	69,482.79
- อาหาร	3,719.72	4,277.68	4,919.33	5,657.23	6,505.81	7,481.69	8,603.94	9,894.53	11,378.71	13,085.51	75,524.15
รวม	9,243.92	10,078.09	11,009.76	12,052.18	13,220.51	14,532.12	16,006.89	17,667.63	19,540.47	21,655.36	145,006.94
โครุ่น	4,252.25	4,890.09	5,623.60	6,467.14	7,437.21	8,552.79	9,835.71	11,311.07	13,007.73	14,958.89	86,336.49
โคสาว/โคสาวท้อง	5,302.46	6,097.83	7,012.50	8,064.38	9,274.04	10,665.14	12,264.91	14,104.65	16,220.35	18,653.40	107,659.65
โครีด	13,692.30	15,746.15	18,108.07	20,824.28	23,947.92	27,540.11	31,671.12	36,421.79	41,885.06	48,167.82	278,004.60
โคแห้ง	871.92	1,002.71	1,153.11	1,326.08	1,524.99	1,753.74	2,016.80	2,319.32	2,667.22	3,067.31	17,703.22
รวม	33,362.85	37,814.86	42,907.05	48,734.06	55,404.67	63,043.90	71,795.45	81,824.47	93,320.83	106,502.77	634,710.90

ตารางที่ 4 - 40 ตารางแสดงรายละเอียดงบประมาณค่าอาหารสำหรับโคนมต่อตัว ในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดกลางในระยะเวลา 10 ปี

	ปีที่1	ปีที่2	ปีที่3	ปีที่4	ปีที่5	ปีที่6	ปีที่7	ปีที่8	ปีที่9	ปีที่10	รวม
ฟาร์มขนาดกลาง											
ดูโคนเพศเมีย											
- นำนมดิบ	6,029.10	6,330.56	6,647.08	6,979.44	7,328.41	7,694.83	8,079.57	8,483.55	8,907.73	9,353.11	75,833.37
- อาหาร	3,613.30	4,155.30	4,778.59	5,495.38	6,319.68	7,267.64	8,357.78	9,611.45	11,053.17	12,711.14	73,363.43
รวม	9,642.40	10,485.85	11,425.67	12,474.81	13,648.09	14,962.47	16,437.35	18,095.00	19,960.89	22,064.26	149,196.80
โครุ่น	4,763.29	5,477.78	6,299.45	7,244.37	8,331.02	9,580.68	11,017.78	12,670.45	14,571.01	16,756.66	96,712.50
โคสาว/โคสาวท้อง	7,138.31	8,209.06	9,440.41	10,856.48	12,484.95	14,357.69	16,511.34	18,988.05	21,836.25	25,111.69	144,934.23
โครีด	16,985.46	19,533.28	22,463.27	25,832.76	29,707.68	34,163.83	39,288.40	45,181.66	51,958.91	59,752.75	344,867.99
โคแห้ง	1,033.44	1,188.46	1,366.72	1,571.73	1,807.49	2,078.62	2,390.41	2,748.97	3,161.32	3,635.51	20,982.67
รวม	39,562.90	44,894.43	50,995.53	57,980.15	65,979.23	75,143.28	85,645.29	97,684.12	111,488.39	127,320.87	756,694.20

ตารางที่ 4 - 41 ตารางแสดงรายละเอียดประมาณค่าอาหารสำหรับโคนมต่อตัว ในแต่ละวัยของฟาร์มขนาดใหญ่ในระยะเวลา 10 ปี

	ปีที่1	ปีที่2	ปีที่3	ปีที่4	ปีที่5	ปีที่6	ปีที่7	ปีที่8	ปีที่9	ปีที่10	รวม
ฟาร์มขนาดใหญ่											
ดูกลโคเพศเมีย	5,385.60	5,654.88	5,937.62	6,234.51	6,546.23	6,873.54	7,217.22	7,578.08	7,956.98	8,354.83	67,739.50
- น้านมดิบ	3,157.96	3,631.65	4,176.40	4,802.86	5,523.29	6,351.79	7,304.55	8,400.24	9,660.27	11,109.31	64,118.33
- อาหาร	8,543.56	9,286.53	10,114.03	11,037.37	12,069.52	13,225.33	14,521.77	15,978.32	17,617.26	19,464.15	131,857.83
รวม	5,191.43	5,970.14	6,865.67	7,895.52	9,079.84	10,441.82	12,008.09	13,809.31	15,880.70	18,262.81	105,405.33
โครุ่น	7,233.61	8,318.65	9,566.45	11,001.42	12,651.63	14,549.37	16,731.78	19,241.55	22,127.78	25,446.95	146,869.18
โคสาว/โคสาวท้อง	16,574.94	19,061.18	21,920.36	25,208.41	28,989.67	33,338.12	38,338.84	44,089.67	50,703.12	58,308.59	336,532.91
โครีด	952.87	1,095.80	1,260.17	1,449.20	1,666.58	1,916.56	2,204.05	2,534.65	2,914.85	3,352.08	19,346.80
โคแห้ง	38,496.41	43,732.31	49,726.67	56,591.91	64,457.24	73,471.21	83,804.53	95,653.49	109,243.71	124,834.57	740,012.05
รวม											

จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลที่เก็บได้เบื้องต้นเป็นปีฐาน จะเห็นได้ว่าค่าอาหารของ ฟาร์มขนาดต่าง ๆ มีแนวโน้มของค่าอาหารของโคนมต่อตัว เพิ่มขึ้นดังนี้ ค่าอาหารสำหรับลูกโค เพศเมียในส่วนของค่าน้ำนมดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 และในส่วนของค่าอาหารสำหรับลูกโคเพศเมีย โครุ่น โคสาว โคสาวท้อง โครีดนม และโคแห้งนม เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 รายละเอียดแสดงข้อมูลของ ฟาร์มขนาดเล็กในตารางที่ 4 – 39 ฟาร์มขนาดกลางในตารางที่ 4 – 40 และฟาร์มขนาดใหญ่ในตารางที่ 4 – 41

จากข้อมูลค่าอาหารของโคนมต่อตัว ในแต่ละวัยของฟาร์มแต่ละขนาด จากตารางที่ 4 – 39 ตารางที่ 4 – 40 และตารางที่ 4 – 41 นำมาคำนวณค่าอาหารของฟาร์มแต่ละขนาด โดยมี รายละเอียดของค่าอาหารในการเลี้ยงโคนมใน 10 ปี ซึ่งแยกตามขนาดของฟาร์ม ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 - 42 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารโภชนาการสำหรับเด็ก ในระยะเวลา 10 ปี

ปีที่	อาหารสุกโต			อาหารโคธูน			อาหารโคธว/สวห้อง			อาหารโคธรีด			อาหารโคธแห้ง			รวม (บาท)
	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	
1		9,243.92	-		4,252.25	-	3	5,302.46	15,907.38		13,692.30	-		871.92	15,907.38	
2	1	10,078.09	10,078.09	0	4,890.09	-	0	6,097.83	-	3	15,746.15	47,238.44	3	1,002.71	60,324.65	
3	1	11,009.76	11,009.76	1	5,623.60	5,623.60	0	7,012.50	-	3	18,108.07	54,324.20	3	1,153.11	74,416.90	
4	1	12,052.18	12,052.18	1	6,467.14	6,467.14	1	8,064.38	8,064.38	3	20,824.28	62,472.83	3	1,326.08	93,034.77	
5	1	13,220.51	13,220.51	1	7,437.21	7,437.21	1	9,274.04	9,274.04	4	23,947.92	95,791.67	4	1,524.99	131,823.40	
6	2	14,532.12	29,064.24	1	8,552.79	8,552.79	1	10,665.14	10,665.14	5	27,540.11	137,700.53	5	1,753.74	194,751.42	
7	2	16,006.89	32,013.78	2	9,835.71	19,671.43	1	12,264.91	12,264.91	6	31,671.12	190,026.73	6	2,016.80	266,077.67	
8	3	17,667.63	53,002.89	2	11,311.07	22,622.14	2	14,104.65	28,209.30	5	36,421.79	182,108.95	5	2,319.32	297,539.90	
9	2	19,540.47	39,080.95	3	13,007.73	39,023.19	2	16,220.35	32,440.69	5	41,885.06	209,425.29	5	2,667.22	333,306.24	
10	2	21,655.36	43,310.73	2	14,958.89	29,917.78	3	18,653.40	55,960.19	5	48,167.82	240,839.09	5	3,067.31	385,364.32	
รวม	15	145,006.94	242,833.13	13.00	86,336.49	139,315.28	14.00	107,659.65	172,786.03	39.00	278,004.60	1,219,927.73	39.00	17,703.22	77,684.49	
															1,852,546.67	

ตารางที่ 4 - 43 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารโคขุนของฟาร์มขนาดกลาง ในระยะเวลา 10 ปี

ปีที่	อาหารธัญโค			อาหารโคขุน			อาหารโตสาว/สาวท้อง			อาหารโครีด			อาหารโคแห้ง		รวม (บาท)	
	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)		รวม (บาท)
1		9,642.40	-		4,763.29	-	5	7,138.31	35,691.55	0	16,985.46	-	0	1,033.44	-	35,691.55
2	2	10,485.85	20,971.70		5,477.78	-	0	8,209.06	-	5	19,533.28	97,666.40	5	1,188.46	5,942.28	124,580.38
3	2	11,425.67	22,851.34	2	6,299.45	12,598.90	0	9,440.41	-	5	22,463.27	112,316.35	5	1,366.72	6,833.62	154,600.22
4	2	12,474.81	24,949.62	2	7,244.37	14,488.74	2	10,856.48	21,712.95	5	25,832.76	129,163.81	5	1,571.73	7,858.67	198,173.78
5	2	13,648.09	27,296.18	2	8,331.02	16,662.05	2	12,484.95	24,969.90	7	29,707.68	207,953.73	7	1,807.49	12,652.45	289,534.31
6	3	14,962.47	44,887.41	2	9,580.68	19,161.36	2	14,357.69	28,715.38	9	34,163.83	307,474.44	9	2,078.62	18,707.55	418,946.14
7	4	16,437.35	65,749.40	3	11,017.78	33,053.34	2	16,511.34	33,022.69	10	39,288.40	392,884.01	10	2,390.41	23,904.10	548,613.53
8	5	18,095.00	90,475.00	4	12,670.45	50,681.78	3	18,988.05	56,964.14	7	45,181.66	316,271.63	7	2,748.97	19,242.80	533,635.35
9	3	19,960.89	59,882.68	5	14,571.01	72,855.07	4	21,836.25	87,345.01	7	51,958.91	363,712.37	7	3,161.32	22,129.22	605,924.35
10	3	22,064.26	66,192.79	3	16,756.66	50,269.99	5	25,111.69	125,558.46	8	59,752.75	478,021.98	8	3,635.51	29,084.11	749,127.33
รวม	26	149,196.80	423,256.12	23	96,712.50	269,771.22	25	144,934.23	413,980.08	63	344,867.99	2,405,464.72	63	20,982.67	146,354.79	3,658,826.94

ตารางที่ 4 - 44 ตารางแสดงรายละเอียดค่าอาหารโคมนของฟาร์มขนาดใหญ่ในระยะเวลา 10 ปี

ปีที่	อาหารลูกโค			อาหารโครุ่น			อาหารโคสาว/สาวท้อง			อาหารโคครัด			อาหารโคแห้ง			รวม (บาท)
	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	จำนวน (ตัว)	ค่าอาหาร (ตัว)	รวม (บาท)	
1	0	8,543.56	-	0	5,191.43	-	9	7,233.61	65,102.49	0	16,574.94	-	0	952.87	-	65,102.49
2	4	9,286.53	37,146.12	0	5,970.14	-	0	8,318.65	-	9	19,061.18	171,550.63	9	1,095.80	9,862.20	218,558.95
3	4	10,114.03	40,456.12	4	6,865.67	27,462.66	0	9,566.45	-	9	21,920.36	197,283.22	9	1,260.17	11,341.54	276,543.54
4	4	11,037.37	44,149.48	4	7,895.52	31,582.06	4	11,001.42	44,005.67	9	25,208.41	226,875.71	9	1,449.20	13,042.77	359,655.68
5	4	12,069.52	48,278.08	4	9,079.84	36,319.37	4	12,651.63	50,606.52	13	28,989.67	376,865.76	13	1,666.58	21,665.48	533,735.21
6	6	13,225.33	79,351.98	4	10,441.82	41,767.28	4	14,549.37	58,197.49	17	33,338.12	566,748.12	17	1,916.56	32,581.55	778,646.43
7	8	14,521.77	116,174.16	6	12,008.09	72,048.56	4	16,731.78	66,927.12	20	38,338.84	766,776.87	20	2,204.05	44,080.92	1,066,007.63
8	10	15,978.32	159,783.16	8	13,809.31	110,474.46	6	19,241.55	115,449.28	14	44,089.67	617,255.38	14	2,534.65	35,485.14	1,038,447.42
9	7	17,617.26	123,320.80	10	15,880.70	158,807.03	8	22,127.78	177,022.23	13	50,703.12	659,140.57	13	2,914.85	37,893.06	1,156,183.69
10	6	19,464.15	116,784.91	7	18,262.81	127,839.66	10	25,446.95	254,469.45	15	58,308.59	874,628.83	15	3,352.08	50,281.18	1,424,004.03
รวม	53	131,857.83	765,444.81	47	105,405.33	606,301.09	49	146,869.18	831,780.24	119	336,532.91	4,457,125.08	119	19,346.80	256,233.85	6,916,885.06

จากตารางที่ 4 – 42 ตารางที่ 4 – 43 และตารางที่ 4 – 44 แสดงรายละเอียดค่าอาหาร โคนมของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในระยะเวลา 10 ตามลำดับ ในฟาร์มขนาดเล็กค่าอาหารในปีที่ 1 เป็นเงิน 15,907.38 บาท ค่าอาหารในปีที่ 2 เป็นเงิน 60,324.65 บาท ค่าอาหารในปีที่ 3 เป็นเงิน 74,416.90 บาท ค่าอาหารในปีที่ 4 เป็นเงิน 93,034.77 บาท ค่าอาหารในปีที่ 5 เป็นเงิน 131,823.40 บาท ค่าอาหารในปีที่ 6 เป็นเงิน 194,751.42 บาท ค่าอาหารในปีที่ 7 เป็นเงิน 266,077.67 บาท ค่าอาหารในปีที่ 8 เป็นเงิน 295,539.90 บาท ค่าอาหารในปีที่ 9 เป็นเงิน 333,306.24 บาท ค่าอาหารในปีที่ 10 เป็นเงิน 385,364.32 บาท รวมระยะเวลา 10 ปีฟาร์มขนาดเล็กมีค่าอาหารทั้งสิ้นเป็นเงิน 1,852,546.67 บาท

ในฟาร์มขนาดกลางค่าอาหารในปีที่ 1 เป็นเงิน 35,691.55 บาท ค่าอาหารในปีที่ 2 เป็นเงิน 124,580.38 บาท ค่าอาหารในปีที่ 3 เป็นเงิน 154,600.22 บาท ค่าอาหารในปีที่ 4 เป็นเงิน 198,173.78 บาท ค่าอาหารในปีที่ 5 เป็นเงิน 289,534.31 บาท ค่าอาหารในปีที่ 6 เป็นเงิน 418,946.14 บาท ค่าอาหารในปีที่ 7 เป็นเงิน 548,613.53 บาท ค่าอาหารในปีที่ 8 เป็นเงิน 533,635.35 บาท ค่าอาหารในปีที่ 9 เป็นเงิน 605,924.35 บาท ค่าอาหารในปีที่ 10 เป็นเงิน 749,127.23 บาท รวมระยะเวลา 10 ปี ฟาร์มขนาดกลาง มีค่าอาหารทั้งสิ้นเป็นเงิน 3,658,826.94 บาท

ในฟาร์มขนาดใหญ่ค่าอาหารในปีที่ 1 เป็นเงิน 65,102.49 บาท ค่าอาหารในปีที่ 2 เป็นเงิน 218,558.95 บาท ค่าอาหารในปีที่ 3 เป็นเงิน 276,543.54 บาท ค่าอาหารในปีที่ 4 เป็นเงิน 359,655.68 บาท ค่าอาหารในปีที่ 5 เป็นเงิน 533,735.21 บาท ค่าอาหารในปีที่ 6 เป็นเงิน 778,646.43 บาท ค่าอาหารในปีที่ 7 เป็นเงิน 1,066,007.63 บาท ค่าอาหารในปีที่ 8 เป็นเงิน 1,038,447.42 บาท ค่าอาหารในปีที่ 9 เป็นเงิน 1,156,183.69 บาท ค่าอาหารในปีที่ 10 เป็นเงิน 1,424,004.03 บาท รวมระยะเวลา 10 ปี ฟาร์มขนาดกลาง มีค่าอาหารทั้งสิ้นเป็นเงิน 6,916,885.06 บาท

2. ค่าแร่ธาตุ

ค่าแร่ธาตุ เป็นสารอาหารที่เกษตรกรใช้บำรุงสุขภาพโคนมเพื่อไม่ให้โคนมขาดสารอาหาร ซึ่งแร่ธาตุที่เกษตรกรนิยมใช้ได้แก่ แร่ธาตุแบบก้อน ซึ่งจะใส่ลูกกับเชือกเพื่อให้โคนมทาน และแร่ธาตุแบบผงซึ่งจะต้องนำมาผสมรวมกับอาหารข้น หรือในเกษตรกรบางรายจะใช้ทั้งแร่ธาตุแบบก้อน และแบบผงรวมกัน เพื่อโคนมจะได้ไม่ขาดสารอาหาร

3. ค่าผสมเทียม

ค่าผสมเทียม เป็นค่าใช้จ่ายซึ่งเกิดขึ้นกับแม่โคสาว และแม่โครีคนม การผสมเทียมเกษตรกรนิยมผสมเทียมโดยเจ้าหน้าที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ และเจ้าหน้าที่ของเกษตรกรอำเภอ

4. ค่ายาป้องกันรักษาโรค

ค่ายาป้องกันรักษาโรคเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่โคนมเกิด โดยจะเป็น วัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ เช่น วัคซีนป้องกันโรคแท้งติดต่อกัน วัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โรคคอบวม วัคซีนป้องกันโรควัวโรครวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาโรคเมื่อโคนมป่วย

5. ค่าไฟฟ้า

ค่าไฟฟ้า เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในฟาร์มโคนม ได้แก่ หลอดไฟให้แสงสว่าง เครื่องรีดนม ปั๊มน้ำ เป็นต้น

6. น้ำมันเชื้อเพลิง

น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในส่วนของรถขนส่งโดยตรง เช่น ค่าขนส่งน้ำมันดิบจากฟาร์มไปยังศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ ค่าขนส่งทั่วไป

7. ค่าแรงงาน

ค่าแรงงาน เป็นค่าแรงงานที่จ่ายเป็นเงินสด และไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด ค่าแรงงานในส่วนของฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดกลางจะใช้แรงงานภายในครัวเรือนโดยมีการคำนวณค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินดังกล่าวโดยคำนวณตามอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ ส่วนในฟาร์มขนาดใหญ่บางรายมีการจ้างแรงงานจากภายนอก ได้มีการคำนวณโดยนำค่าแรงงานตามที่คำนวณตามค่าแรงงานขั้นต่ำรวมกับค่าจ้างแรงงานภายนอกซึ่งมีการจ่ายเป็นเงินสด

8. ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ได้แก่ ค่าน้ำยาล้างจาน ผ้ากรองนํ้านม ผ้าเช็ดเต้านม พลาสติกสำหรับ ตักมูลโค ไม้กวาดทางมะพร้าวในการทำความสะดวกคอกโคนม

9. ค่าซ่อมแซม

ค่าซ่อมแซมเป็นค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้ในฟาร์มโคนมเพื่อให้สินทรัพย์นั้นมีสภาพที่ตีเหมาะสม สำหรับการใช้งาน

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แสดงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 - 45 ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนในฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัวนม (บาท/ตัว/ปี)			ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)					ค่าซ่อมแซม อุปกรณ์
	ค่าแรธาตุ	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกัน และรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้น เปลือง	ค่าซ่อมแซม อุปกรณ์	
1	168.00	120.00	800.00	2,400.00	10,950.00	52,195.00	3,600.00	4,800.00	
2	240.00	80.00	300.00	1,200.00	3,650.00	52,195.00	2,400.00	3,600.00	
3	100.00	160.00	250.00	1,800.00	8,400.00	104,390.00	3,600.00	6,600.00	
4	200.00	160.00	300.00	2,400.00	2,000.00	52,195.00	1,200.00	5,500.00	
5	100.00	80.00	500.00	2,400.00	3,600.00	52,195.00	2,400.00	3,600.00	
6	120.00	160.00	300.00	1,800.00	7,300.00	52,195.00	2,400.00	2,400.00	
7	100.00	160.00	250.00	1,800.00	8,400.00	104,390.00	3,600.00	6,400.00	
8	200.00	160.00	300.00	2,400.00	2,000.00	52,195.00	1,200.00	6,000.00	
9	100.00	80.00	500.00	2,400.00	3,600.00	52,195.00	2,400.00	3,400.00	
10	120.00	160.00	300.00	1,800.00	7,300.00	52,195.00	2,400.00	2,400.00	
11	120.00	160.00	300.00	1,800.00	7,300.00	52,195.00	2,400.00	2,300.00	
12	100.00	80.00	500.00	2,400.00	3,600.00	52,195.00	2,400.00	3,600.00	
13	200.00	160.00	300.00	2,400.00	2,000.00	52,195.00	1,200.00	6,000.00	
14	100.00	160.00	250.00	1,800.00	8,400.00	104,390.00	3,600.00	6,300.00	
15	100.00	80.00	500.00	2,400.00	3,600.00	52,195.00	2,400.00	3,600.00	
16	120.00	160.00	300.00	1,800.00	7,300.00	52,195.00	2,400.00	2,400.00	
17	100.00	160.00	250.00	1,800.00	8,400.00	104,390.00	3,600.00	5,500.00	
18	200.00	160.00	300.00	2,400.00	2,000.00	52,195.00	1,200.00	6,000.00	
19	120.00	160.00	300.00	1,800.00	7,300.00	52,195.00	2,400.00	2,800.00	
รวม	2,608.00	2,600.00	6,800.00	39,000.00	107,100.00	1,200,485.00	46,800.00	83,200.00	
เฉลี่ย	137.26	136.84	357.89	2,052.63	5,636.84	63,183.42	2,463.16	4,378.95	

ตารางที่ 4 - 46 ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโครงการขนาดกลาง

พาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวันม (บาท/ตัว/ปี)			ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)					ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
	ค่าเรือด	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	ค่าซ่อมแซม	
1	280.00	80.00	925.00	960.00	7,300.00	52,195.00	3,600.00	3,400.00	
2	100.00	80.00	400.00	3,600.00	4,200.00	104,390.00	3,600.00	2,800.00	
3	250.00	120.00	200.00	1,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	3,500.00	
4	200.00	120.00	300.00	2,400.00	4,200.00	104,390.00	3,600.00	6,000.00	
5	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	
6	250.00	120.00	200.00	6,000.00	7,300.00	104,390.00	2,400.00	3,500.00	
7	100.00	200.00	180.00	7,200.00	9,125.00	104,390.00	3,600.00	3,000.00	
8	150.00	200.00	250.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	3,400.00	
9	210.00	120.00	200.00	1,560.00	9,125.00	104,390.00	1,800.00	4,800.00	
10	880.00	120.00	700.00	3,600.00	5,400.00	104,390.00	6,000.00	7,000.00	
11	350.00	200.00	700.00	2,400.00	9,125.00	104,390.00	3,600.00	7,000.00	
12	150.00	160.00	300.00	6,600.00	8,400.00	104,390.00	3,600.00	4,000.00	
13	160.00	120.00	400.00	3,000.00	7,300.00	104,390.00	3,000.00	5,000.00	
14	250.00	120.00	720.00	1,800.00	3,650.00	104,390.00	3,600.00	5,000.00	
15	470.00	120.00	300.00	4,800.00	6,000.00	104,390.00	3,600.00	4,000.00	
16	420.00	80.00	700.00	3,600.00	7,300.00	104,390.00	4,200.00	3,800.00	
17	280.00	80.00	925.00	960.00	7,300.00	52,195.00	3,600.00	3,000.00	
18	250.00	120.00	200.00	1,200.00	7,300.00	104,390.00	2,400.00	3,500.00	
19	210.00	120.00	200.00	1,560.00	5,400.00	104,390.00	1,800.00	4,800.00	

ตารางที่ 4 - 46 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องมือทางการแพทย์

พาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุ (บาท/ตัวปี)			ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)					ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
	ค่าวัสดุ	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง		
20	200.00	120.00	300.00	2,400.00	3,600.00	104,390.00	3,600.00	6,000.00	
21	100.00	80.00	400.00	3,600.00	7,300.00	104,390.00	3,600.00	2,500.00	
22	880.00	120.00	700.00	3,600.00	5,000.00	104,390.00	6,000.00	7,000.00	
23	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	
24	150.00	200.00	250.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	2,500.00	
25	250.00	120.00	200.00	6,000.00	6,000.00	104,390.00	2,400.00	3,000.00	
26	100.00	200.00	180.00	7,200.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	3,000.00	
27	280.00	80.00	925.00	960.00	7,300.00	52,195.00	3,600.00	3,400.00	
28	100.00	80.00	400.00	3,600.00	3,600.00	104,390.00	3,600.00	2,800.00	
29	250.00	120.00	200.00	1,200.00	3,650.00	104,390.00	2,400.00	6,000.00	
30	210.00	120.00	200.00	1,560.00	4,200.00	104,390.00	1,800.00	4,800.00	
31	200.00	120.00	300.00	2,400.00	3,600.00	104,390.00	3,600.00	6,000.00	
32	880.00	120.00	700.00	3,600.00	4,800.00	104,390.00	6,000.00	7,000.00	
33	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	
34	250.00	120.00	200.00	6,000.00	6,000.00	104,390.00	2,400.00	3,000.00	
35	150.00	200.00	250.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	5,400.00	
36	100.00	200.00	180.00	7,200.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	3,400.00	
37	210.00	120.00	200.00	1,560.00	4,800.00	104,390.00	1,800.00	6,000.00	
38	100.00	80.00	400.00	3,600.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	5,400.00	
39	200.00	120.00	300.00	2,400.00	3,600.00	104,390.00	3,600.00	6,000.00	

ตารางที่ 4 - 46 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปริมาณ (บาท/ตัว/ปี)				ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)					ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
	ค่าแรธาตุ	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	ค่าซ่อมแซม	
40	250.00	120.00	200.00	1,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	3,600.00	3,600.00	
41	880.00	120.00	700.00	3,600.00	5,400.00	104,390.00	6,000.00	7,000.00	7,000.00	
42	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	5,500.00	
43	150.00	200.00	250.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	2,500.00	2,500.00	
44	100.00	200.00	180.00	7,200.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	3,000.00	3,000.00	
45	250.00	120.00	200.00	6,000.00	6,500.00	104,390.00	2,400.00	3,000.00	3,000.00	
46	280.00	80.00	925.00	960.00	7,300.00	52,195.00	3,600.00	3,000.00	3,000.00	
47	150.00	200.00	250.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	2,400.00	2,800.00	2,800.00	
48	100.00	200.00	180.00	7,200.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	3,000.00	3,000.00	
49	250.00	120.00	200.00	6,000.00	6,000.00	104,390.00	2,400.00	3,400.00	3,400.00	
50	250.00	120.00	200.00	1,200.00	3,650.00	104,390.00	2,400.00	3,500.00	3,500.00	
51	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	5,500.00	
52	200.00	120.00	300.00	2,400.00	5,475.00	104,390.00	3,600.00	6,600.00	6,600.00	
53	880.00	120.00	700.00	3,600.00	5,400.00	104,390.00	6,000.00	7,000.00	7,000.00	
54	150.00	120.00	400.00	4,200.00	5,475.00	104,390.00	3,500.00	5,500.00	5,500.00	
55	200.00	120.00	300.00	2,400.00	5,400.00	104,390.00	3,600.00	6,000.00	6,000.00	
รวม	14,410.00	7,160.00	21,070.00	197,280.00	315,550.00	5,532,670.00	184,200.00	248,100.00	248,100.00	
เฉลี่ย/ฟาร์ม	262.00	130.18	383.09	3,586.91	5,737.27	100,594.00	3,349.09	4,510.91	4,510.91	

ตารางที่ 4 - 47 ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวันนม (บาท/ตัวปี)			ค่าใช้จ่ายค่านีมนงาน (บาทปี)					ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
	ค่าแร่ธาตุ	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	ค่าซ่อมแซม	
1	150.00	80.00	300.00	7,200.00	10,400.00	107,390.00	9,600.00	10,000.00	
2	175.00	40.00	750.00	4,800.00	7,300.00	104,390.00	6,000.00	6,000.00	
3	300.00	80.00	400.00	4,800.00	6,000.00	107,890.00	4,200.00	8,000.00	
4	400.00	160.00	500.00	7,200.00	7,300.00	104,390.00	6,500.00	6,500.00	
5	350.00	80.00	500.00	10,200.00	5,400.00	104,390.00	5,400.00	7,200.00	
6	450.00	120.00	350.00	3,600.00	24,000.00	104,390.00	5,500.00	6,000.00	
7	150.00	80.00	300.00	3,000.00	5,475.00	104,390.00	7,200.00	9,600.00	
8	450.00	80.00	450.00	7,200.00	6,000.00	104,390.00	4,500.00	5,000.00	
9	150.00	80.00	600.00	14,400.00	12,775.00	104,390.00	6,000.00	5,500.00	
10	300.00	120.00	300.00	7,800.00	7,300.00	104,390.00	5,000.00	7,000.00	
11	225.00	120.00	250.00	7,200.00	6,000.00	104,390.00	6,500.00	6,000.00	
12	150.00	120.00	150.00	4,800.00	4,200.00	156,585.00	7,000.00	6,000.00	
13	450.00	80.00	450.00	7,200.00	6,000.00	104,390.00	4,500.00	5,000.00	
14	150.00	80.00	600.00	14,400.00	12,775.00	104,390.00	6,000.00	5,500.00	
15	175.00	40.00	750.00	4,800.00	7,300.00	104,390.00	6,000.00	6,000.00	
16	450.00	120.00	350.00	3,600.00	24,000.00	104,390.00	5,500.00	6,000.00	
17	225.00	120.00	250.00	7,200.00	6,000.00	104,390.00	6,500.00	6,000.00	
18	150.00	120.00	150.00	4,800.00	4,200.00	156,585.00	7,000.00	6,000.00	
19	400.00	160.00	500.00	7,200.00	7,300.00	104,390.00	6,500.00	6,500.00	

ตารางที่ 4 - 47 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคมนในฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวันนม (บาท/ตัว/ปี)				ค่าใช้จ่ายตามแรงงาน (บาท/ปี)				ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
	ค่าเรธาตุ	ค่าผสมเทียม	ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าแรงงาน	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	ค่าซ่อมแซม	
20	300.00	120.00	300.00	7,800.00	7,300.00	104,390.00	5,000.00	7,000.00	
21	350.00	80.00	500.00	10,200.00	5,400.00	104,390.00	5,400.00	7,200.00	
22	300.00	80.00	400.00	4,800.00	6,000.00	107,890.00	4,200.00	8,000.00	
23	150.00	80.00	300.00	3,000.00	5,475.00	104,390.00	7,200.00	9,600.00	
24	150.00	80.00	300.00	7,200.00	10,400.00	107,390.00	9,600.00	10,000.00	
25	350.00	80.00	500.00	10,200.00	5,400.00	104,390.00	5,400.00	7,200.00	
26	300.00	80.00	400.00	4,800.00	6,000.00	107,890.00	4,200.00	8,000.00	
27	150.00	80.00	300.00	3,000.00	5,475.00	104,390.00	7,200.00	9,600.00	
28	150.00	80.00	300.00	7,200.00	10,400.00	107,390.00	9,600.00	10,000.00	
29	225.00	120.00	250.00	7,200.00	6,000.00	104,390.00	6,500.00	6,000.00	
30	150.00	120.00	150.00	4,800.00	4,200.00	156,585.00	7,000.00	6,000.00	
31	300.00	120.00	300.00	7,800.00	7,300.00	104,390.00	5,000.00	7,000.00	
32	400.00	160.00	500.00	7,200.00	7,300.00	104,390.00	6,500.00	6,500.00	
รวม	8,525.00	3,160.00	12,400.00	216,600.00	256,375.00	3,516,565.00	198,200.00	225,900.00	
เฉลี่ย/ฟาร์ม	266.41	98.75	387.50	6,768.75	8,011.72	109,892.66	6,193.75	7,059.38	

จากตารางที่ 45 ตารางที่ 46 และตารางที่ 47 แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามลำดับ รายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคนมในฟาร์มขนาดเล็กประกอบด้วย ค่าแร่ธาตุเฉลี่ยเป็นเงิน 137.26 บาทต่อตัว ค่าผสมเทียมเฉลี่ยเป็นเงิน 136.84 บาทต่อตัว ค่ายาป้องกันและรักษาโรคเฉลี่ยเป็นเงิน 357.89 บาทต่อตัว ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเป็นเงิน 2,052.63 บาทต่อปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยเป็นเงิน 5,636.84 บาทต่อปี ค่าแรงงานเฉลี่ยเป็นเงิน 63,183.42 บาทต่อปี ค่าวัสดุสิ้นเปลืองเฉลี่ยเป็นเงิน 2,463.16 บาทต่อปี และค่าซ่อมแซมเฉลี่ยเป็นเงิน 4,378.95 บาทต่อปี

รายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคนมในฟาร์มขนาดกลางประกอบด้วย ค่าแร่ธาตุเฉลี่ยเป็นเงิน 262 บาทต่อตัว ค่าผสมเทียมเฉลี่ยเป็นเงิน 130.18บาทต่อตัว ค่ายาป้องกันและรักษาโรคเฉลี่ยเป็นเงิน 383.09 บาทต่อตัว ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเป็นเงิน 3,586.91 บาทต่อปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยเป็นเงิน 5,737.27 บาทต่อปี ค่าแรงงานเฉลี่ยเป็นเงิน 100,594 บาทต่อปี ค่าวัสดุสิ้นเปลืองเฉลี่ยเป็นเงิน 3,349.09 บาทต่อปี และค่าซ่อมแซมเฉลี่ยเป็นเงิน 4,510.91 บาทต่อปี

รายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่ประกอบด้วย ค่าแร่ธาตุเฉลี่ยเป็นเงิน 266.41 บาทต่อตัว ค่าผสมเทียมเฉลี่ยเป็นเงิน 98.75 บาทต่อตัว ค่ายาป้องกันและรักษาโรคเฉลี่ยเป็นเงิน 387.50 บาทต่อตัว ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเป็นเงิน 6,768.75 บาทต่อปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยเป็นเงิน 8,011.72 บาทต่อปี ค่าแรงงานเฉลี่ยเป็นเงิน 109,892.66บาทต่อปี ค่าวัสดุสิ้นเปลืองเฉลี่ยเป็นเงิน 6,193.75 บาทต่อปี และค่าซ่อมแซมเฉลี่ยเป็นเงิน 7,059.38 บาทต่อปี

ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรพบว่ามีแนวโน้มของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายแต่ละปี ได้แก่ ค่าแร่ธาตุ ค่าผสมเทียม ค่ายาป้องกันรักษาโรค ค่าไฟฟ้า ค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ยกเว้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมัน และค่าซ่อมแซม เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายในแต่ละปี ซึ่งแยกตามขนาดของฟาร์มดังนี้

ตารางที่ 4 - 48 ตารางแสดงการประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเกษตรกรในพื้นที่ประมาณเวลา 10 ปี

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ค่าใช้จ่ายผันแปรตามจำนวนโคนม (บาท/ตัว/ปี)											
ค่าแร่ธาตุ	137.26	157.85	181.53	208.76	240.07	276.08	317.49	365.11	419.88	482.86	2,786.89
ค่าผสมเทียม	136.84	157.37	180.97	208.12	239.33	275.23	316.52	364.00	418.60	481.39	2,778.36
ค่ายาป้องกันรักษาโรค	357.89	411.57	473.31	544.31	625.95	719.84	827.82	951.99	1,094.79	1,259.01	7,266.50
รวม	631.99	726.79	835.81	961.18	1,105.35	1,271.16	1,461.83	1,681.11	1,933.27	2,223.26	12,831.75
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)											
ค่าไฟฟ้า	2,052.63	2,360.52	2,714.60	3,121.79	3,590.06	4,128.57	4,747.86	5,460.04	6,279.04	7,220.90	41,676.02
น้ำมันเชื้อเพลิง	5,636.84	6,764.21	8,117.05	9,740.46	11,688.55	14,026.26	16,831.51	20,197.82	24,237.38	29,084.86	146,324.94
ค่าแรงงาน	63,183.42	72,660.93	83,560.07	96,094.08	110,508.20	127,084.43	146,147.09	168,069.15	193,279.53	222,271.46	1,282,858.36
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	2,463.16	2,832.63	3,257.53	3,746.16	4,308.08	4,954.29	5,697.44	6,552.05	7,534.86	8,665.09	50,011.31
ค่าซ่อมแซม	4,378.95	5,254.74	6,305.69	7,566.83	9,080.19	10,896.23	13,075.47	15,690.57	18,828.68	22,594.42	113,671.77
รวม	77,715.00	89,873.04	103,954.94	120,269.32	139,175.08	161,089.78	186,499.38	215,969.63	250,159.49	289,836.72	1,634,542.39

ตารางที่ 4 - 49 ตารางแสดงการประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง ในระยะเวลา 10 ปี

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ค่าใช้จ่ายแปรตามจำนวนโคนม (บาท/ตัว/ปี)											
ค่าเวชภัณฑ์	262.00	301.30	346.50	398.47	458.24	526.98	606.02	696.93	801.46	921.68	5,319.57
ค่าผสมเทียม	130.18	149.71	172.16	197.99	227.69	261.84	301.11	346.28	398.22	457.96	2,643.14
ค่ายาป้องกันรักษาโรค	383.09	440.55	506.64	582.63	670.03	770.53	886.11	1,019.03	1,171.88	1,347.66	7,778.15
รวม	775.27	891.56	1,025.29	1,179.09	1,355.95	1,559.34	1,793.25	2,062.23	2,371.57	2,727.30	15,740.86
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)											
ค่าไฟฟ้า	3,586.91	4,124.95	4,743.69	5,455.24	6,273.53	7,214.56	8,296.74	9,541.25	10,972.44	12,618.31	72,827.61
น้ำมันเชื้อเพลิง	5,737.27	6,884.72	8,261.67	9,914.00	11,896.80	14,276.16	17,131.40	20,557.68	24,669.21	29,603.05	148,931.97
ค่าแรงงาน	100,594.00	115,683.10	133,035.57	152,990.90	175,939.53	202,330.46	232,680.03	267,582.04	307,719.35	353,877.25	2,042,432.23
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	3,349.09	3,851.45	4,429.17	5,093.55	5,857.58	6,736.22	7,746.65	8,908.65	10,244.94	11,781.68	67,998.98
ค่าซ่อมแซม	4,510.91	5,413.09	6,495.71	7,794.85	9,353.82	11,224.59	13,469.51	16,163.41	19,396.09	23,275.30	117,097.28
รวม	117,778.18	135,957.32	156,965.80	181,248.54	209,321.27	241,781.99	279,324.33	322,753.02	373,002.03	431,155.60	2,449,288.07

ตารางที่ 4 - 50 ตารางแสดงการประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ในระยะเวลา 10 ปี

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ค่าใช้จ่ายต้นแปรตามจำนวนโคนม (บาท/ตัว/ปี)											
ค่าแร่ธาตุ	266.41	306.37	352.33	405.18	465.95	535.85	616.22	708.66	814.95	937.20	5,409.11
ค่าผสมเทียม	98.75	113.56	130.60	150.19	172.71	198.62	228.41	262.68	302.08	347.39	2,004.99
ค่าขายป้องกันรักษาโรค	387.50	445.63	512.47	589.34	677.74	779.40	896.31	1,030.76	1,185.37	1,363.18	7,867.69
รวม	752.66	865.56	995.39	1,144.70	1,316.41	1,513.87	1,740.95	2,002.09	2,302.40	2,647.76	15,281.80
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท/ปี)											
ค่าไฟฟ้า	6,768.75	7,784.06	8,951.67	10,294.42	11,838.59	13,614.37	15,656.53	18,005.01	20,705.76	23,811.63	137,430.79
น้ำมันเชื้อเพลิง	8,011.72	9,614.06	11,536.88	13,844.25	16,613.10	19,935.72	23,922.87	28,707.44	34,448.93	41,338.72	207,973.69
ค่าแรงงาน	109,892.66	126,376.56	145,333.04	167,133.00	192,202.95	221,033.39	254,188.40	292,316.66	336,164.16	386,588.78	2,231,229.61
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	6,193.75	7,122.81	8,191.23	9,419.92	10,832.91	12,457.84	14,326.52	16,475.50	18,946.82	21,788.85	125,756.15
ค่าซ่อมแซม	7,059.38	8,471.26	10,165.51	12,198.61	14,638.33	17,566.00	21,079.20	25,295.03	30,354.04	36,424.85	183,252.20
รวม	137,926.26	159,368.75	184,178.33	212,890.20	246,125.88	284,607.33	329,173.51	380,799.64	440,619.71	509,952.82	2,885,642.45

จากตารางที่ 4 – 48 ตารางที่ 4 – 49 และ ตารางที่ 4 – 50 แสดงรายละเอียดประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในระยะเวลา 10 ปีตามลำดับ จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า แนวโน้มของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายแต่ละปี ได้แก่ ค่าแร่ธาตุ ค่าผสมเทียม ค่ายาป้องกันรักษาโรค ค่าไฟฟ้า ค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ยกเว้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมัน และค่าซ่อมแซม เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายในแต่ละปี

จากตารางดังกล่าวได้ประมาณการค่าแร่ธาตุ ค่าผสมเทียม และค่ายาป้องกันรักษาโรคต่อตัว ในระยะเวลา 10 ปี ค่าแร่ธาตุ และค่ายาป้องกันรักษาโรคเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับโคนมทุกตัวในแต่ละปี ส่วนค่าผสมเทียมเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะโคสาว โคสาวท้อง และโครีดนม ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวผันแปรตามจำนวนโคนมในแต่ละปี จึงต้องมีการคำนวณค่าใช้จ่ายดังกล่าวในแต่ละปี ตลอดระยะเวลา 10 ปี ตามขนาดของฟาร์ม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 51 สำหรับฟาร์มขนาดเล็ก ตารางที่ 4 – 52 สำหรับฟาร์มขนาดกลาง และตารางที่ 4 – 53 สำหรับฟาร์มขนาดใหญ่

รายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมได้แก่ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฟาร์มแต่ละขนาด ในระยะเวลา 10 ปี ที่ได้จากการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน จากตารางที่ 4 – 28 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จากตารางที่ 4 – 48 ตารางที่ 4 – 49 และตารางที่ 4 – 50 นำมาสรุปเป็นต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มแต่ละขนาด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 54 ตารางที่ 4 – 55 และตารางที่ 4 – 56 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 51 ตารางแสดงรายละเอียดค่าแรงค่าตอบแทน และค่าป้องกันรักษาโรคของฟาร์มขนาดเล็ก

ปีที่	จำนวน โคสาว/ท้อง โครีด	จำนวน โคนม ทั้งหมด (ตัว)	ค่าแรงค่าตอบแทน		ค่าผสมเทียม		ค่าป้องกันรักษาโรค		รวม (บาท)
			(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	
1	3	3	137.26	411.78	136.84	410.52	357.89	1,073.67	1,895.97
2	3	4	157.85	631.40	157.37	472.10	411.57	1,646.29	2,749.79
3	3	5	181.53	907.63	180.97	542.91	473.31	2,366.55	3,817.09
4	4	6	208.76	1,252.53	208.12	832.47	544.31	3,265.84	5,350.83
5	5	7	240.07	1,680.48	239.33	1,196.67	625.95	4,381.66	7,258.81
6	6	9	276.08	2,484.71	275.23	1,651.40	719.84	6,478.60	10,614.72
7	7	11	317.49	3,492.40	316.52	2,215.63	827.82	9,106.03	14,814.07
8	7	12	365.11	4,381.37	364.00	2,547.98	951.99	11,423.93	18,353.29
9	7	12	419.88	5,038.58	418.60	2,930.18	1,094.79	13,137.52	21,106.28
10	8	12	482.86	5,794.36	481.39	3,851.09	1,259.01	15,108.15	24,753.61
รวม	53	81	2,786.89	26,075.24	2,778.36	16,650.95	7,266.50	67,988.26	110,714.45

ตารางที่ 4 - 52 ตารางแสดงรายละเอียดค่าแรงค่าตอบแทน และค่าป้องกันรักษาโรคของฟาร์มขนาดกลาง

ปีที่	จำนวน โคสาว/ท้อง โครีด	จำนวนโคนม ทั้งหมด (ตัว)	ค่าแรงค่าตอบแทน		ค่าผสมเทียม		ค่าป้องกันรักษาโรค		รวม (บาท)
			(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	
1	5	5	262.00	1,310.00	130.18	650.90	383.09	1,915.45	3,876.35
2	5	7	301.30	2,109.10	149.71	748.54	440.55	3,083.87	5,941.51
3	5	9	346.50	3,118.46	172.16	860.82	506.64	4,559.73	8,539.00
4	7	11	398.47	4,383.16	197.99	1,385.91	582.63	6,408.95	12,178.03
5	9	13	458.24	5,957.12	227.69	2,049.17	670.03	8,710.35	16,716.63
6	11	16	526.98	8,431.61	261.84	2,880.22	770.53	12,328.49	23,640.33
7	12	19	606.02	11,514.42	301.11	3,613.37	886.11	16,836.10	31,963.89
8	10	19	696.93	13,241.58	346.28	3,462.81	1,019.03	19,361.51	36,065.91
9	11	19	801.46	15,227.82	398.22	4,380.46	1,171.88	22,265.74	41,874.02
10	13	19	921.68	17,511.99	457.96	5,953.44	1,347.66	25,605.60	49,071.03
รวม	88	137	5,319.57	82,805.24	2,643.14	25,985.64	7,778.15	121,075.80	229,866.69

ตารางที่ 4 - 53 ตารางแสดงรายละเอียดค่าแรงชุด ค่าผสมเทียม และค่ายาป้องกันรักษาโรคของฟาร์มขนาดใหญ่

ปีที่	จำนวน โคสาว/ห้อง โครีด	จำนวนโคนม ทั้งหมด (ตัว)	ค่าแรงชุด		ค่าผสมเทียม		ค่ายาป้องกันรักษาโรค		รวม (บาท)
			(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	(บาท/ตัว)	รวม	
1	9	9	266.41	2,397.69	98.75	888.75	387.50	3,487.50	6,773.94
2	9	13	306.37	3,982.83	113.56	1,022.06	445.63	5,793.13	10,798.02
3	9	17	352.33	5,989.56	130.60	1,175.37	512.47	8,711.97	15,876.90
4	13	21	405.18	8,508.70	150.19	1,952.42	589.34	12,376.12	22,837.25
5	17	25	465.95	11,648.82	172.71	2,936.14	677.74	16,943.50	31,528.46
6	21	31	535.85	16,611.22	198.62	4,171.05	779.40	24,161.43	44,943.70
7	24	38	616.22	23,416.46	228.41	5,481.95	896.31	34,059.82	62,958.23
8	20	38	708.66	26,928.92	262.68	5,253.54	1,030.76	39,168.79	71,351.26
9	21	38	814.95	30,968.26	302.08	6,343.65	1,185.37	45,044.11	82,356.02
10	25	38	937.20	35,613.50	347.39	8,684.76	1,363.18	51,800.73	96,098.99
รวม	168	268	5,409.11	166,065.96	2,004.99	37,909.70	7,867.69	241,547.09	445,522.76

ตารางที่ 4 - 54 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนการทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดเล็ก

รายการ	ปีที่ลงทุน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ค่าใช้จ่ายลงทุน												
ค่าแม่พันธุ์โคนม	90,473.67											90,473.67
ค่าก่อสร้างโรงเรือน	47,894.74											47,894.74
ค่าจัดทำแปลงหญ้า	3,166.29											3,166.29
ค่าพาหนะ	20,242.11											20,242.11
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	46,810.00											46,810.00
รวม	208,586.81											208,586.81
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน												0.00
ค่าอาหาร	15,907.38	60,324.65	74,416.90	93,034.77	131,823.40	194,751.42	266,077.67	297,539.91	333,306.24	385,364.32	1,852,546.67	
ค่าแร่ธาตุ	411.78	631.40	907.63	1,252.53	1,680.48	2,484.71	3,492.40	4,381.37	5,038.58	5,794.36	26,075.24	
ค่าผสมเทียม	410.52	472.10	542.91	832.47	1,196.67	1,651.40	2,215.63	2,547.98	2,930.18	3,851.09	16,650.95	
ค่าयोगกันรักษาโรค	1,073.67	1,646.29	2,366.55	3,265.84	4,381.66	6,478.60	9,106.03	11,423.93	13,137.52	15,108.15	67,988.26	
ค่าไฟฟ้า	2,052.63	2,360.52	2,714.60	3,121.79	3,590.06	4,128.57	4,747.86	5,460.04	6,279.04	7,220.90	41,676.02	
น้ำมันเชื้อเพลิง	5,636.84	6,764.21	8,117.05	9,740.46	11,688.55	14,026.26	16,831.51	20,197.82	24,237.38	29,084.86	146,324.94	
ค่าแรงงาน	63,183.42	72,660.93	83,560.07	96,094.08	110,508.20	127,084.43	146,147.09	168,069.15	193,279.53	222,271.46	1,282,858.36	
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	2,463.16	2,832.63	3,257.53	3,746.16	4,308.08	4,954.29	5,697.44	6,552.05	7,534.86	8,665.09	50,011.31	
ค่าซ่อมแซม	4,378.95	5,254.74	6,305.69	7,566.83	9,080.19	10,896.23	13,075.47	15,690.57	18,828.68	22,594.42	113,671.77	
รวม	95,518.35	152,947.48	182,188.93	218,654.93	278,257.29	366,455.91	467,391.11	531,862.82	604,572.02	699,954.65	3,597,803.51	
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	208,586.81	95,518.35	152,947.48	182,188.93	218,654.93	278,257.29	366,455.91	467,391.11	531,862.82	604,572.02	699,954.65	3,806,390.32

ตารางที่ 4 - 55 ตารางแสดงรายละเอียดต้นทุนการทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดกลาง

รายการ	ปีตั้งทุน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ค่าใช้จ่ายลงทุน												
ค่าแม่พันธุ์โคนม	148,363.65											148,363.65
ค่าก่อสร้างโรงเรือน	87,836.36											87,836.36
ค่าจัดท่าแปลงหญ้า	4,476.54											4,476.54
ค่าพาหนะ	22,752.73											22,752.73
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	81,250.00											81,250.00
รวม	344,679.28											344,679.28
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน												0.00
ค่าอาหาร	35,691.55	124,580.38	2,109.10	154,600.22	198,173.78	289,534.31	418,946.14	548,613.33	533,635.35	605,924.35	749,127.33	3,658,826.94
ค่าแร่ธาตุ	1,310.00	2,109.10	748.54	3,118.46	4,383.16	5,957.12	8,431.61	11,514.42	13,241.58	15,227.82	17,511.99	82,805.24
ค่าผสมเทียม	650.90			860.82	1,385.91	2,049.17	2,880.22	3,613.37	3,462.81	4,380.46	5,953.44	25,985.64
ค่ายาป้องกันรักษาโรค	1,915.45	3,083.87	3,083.87	4,559.73	6,408.95	8,710.35	12,328.49	16,836.10	19,361.51	22,265.74	25,605.60	121,075.80
ค่าไฟฟ้า	3,586.91	4,124.95	4,124.95	4,743.69	5,455.24	6,273.53	7,214.56	8,296.74	9,541.25	10,972.44	12,618.31	72,827.61
น้ำมันเชื้อเพลิง	5,737.27	6,884.72	6,884.72	8,261.67	9,914.00	11,896.80	14,276.16	17,131.40	20,557.68	24,669.21	29,603.05	148,931.97
ค่าแรงงาน	100,594.00	115,683.10	115,683.10	133,035.57	152,990.90	175,939.53	202,330.46	232,680.03	267,582.04	307,719.35	353,877.25	2,042,432.23
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	3,349.09	3,851.45	3,851.45	4,429.17	5,093.55	5,857.58	6,736.22	7,746.65	8,908.65	10,244.94	11,781.68	67,998.98
ค่าซ่อมแซม	4,510.91	5,413.09	5,413.09	6,495.71	7,794.85	9,333.82	11,224.59	13,469.51	16,163.41	19,396.09	23,275.30	117,097.28
รวม	157,346.08	266,479.21	266,479.21	320,105.03	391,600.34	515,572.22	684,368.45	859,901.74	892,454.27	1,020,800.39	1,229,353.96	6,337,981.69
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	344,679.28	157,346.08	266,479.21	320,105.03	391,600.34	515,572.22	684,368.45	859,901.74	892,454.27	1,020,800.39	1,229,353.96	6,682,660.97

จากตารางที่ 4 – 54 ตารางที่ 4 – 55 และตารางที่ 4 – 56 แสดงรายละเอียดต้นทุนการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดเล็กในระยะเวลา 10 ปี มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเป็นเงิน 208,586.81 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นเงิน 3,597,803.51 บาท ต้นทุนรวมในการลงทุนทำฟาร์มโคนมเป็นเงิน 3,806,390.32 บาท ต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดกลางในระยะเวลา 10 ปี มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเป็นเงิน 344,679.28 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นเงิน 6,337,981.69 บาท ต้นทุนรวมในการลงทุนทำฟาร์มโคนมเป็นเงิน 6,682,660.97 บาท ต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดใหญ่ ในระยะเวลา 10 ปี มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเป็นเงิน 549,439.25 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นเงิน 10,248,050.26 บาท ต้นทุนรวมในการลงทุนทำฟาร์มโคนมเป็นเงิน 10,797,489.51 บาท

ผลตอบแทนในการลงทุนทำฟาร์มโคนม

จากการสอบถามเกษตรกรในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการลงทุนทำฟาร์มโคนมมีอยู่ 4 ชนิดได้แก่

1. รายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบ

รายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบ เป็นรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนจากแม่โครีดนมทุกวัน โดยเกษตรกรจะมีการรีดนม 2 ช่วง คือช่วงเช้า กับ ช่วงเย็น แล้วนำน้ำนมดิบที่ได้จัดส่งยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบส่งกำแพง ราคาน้ำนมดิบปัจจุบันที่เกษตรกรได้รับคือ กิโลกรัมละ 11 บาท

จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปริมาณน้ำนมดิบของฟาร์มแต่ละขนาด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 14 ถึง 4 – 15 นำมาคำนวณหารายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบดังที่แสดงในตาราง 4-60 ถึง 4 - 62

2. รายได้จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้

รายได้จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้ เป็นรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับเมื่อแม่โคที่คลอดลูกออกมาเป็นเพศผู้ เกษตรกรจะจำหน่ายลูกโคดังกล่าวทันที โดยราคาซื้อขายประมาณตัวละ 800 บาท

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนลูกโคนมเพศผู้ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 13 ถึงตารางที่ 4 – 15 นำมาคำนวณหารายได้จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้ดังที่แสดงในตารางที่ 4 –60 ถึง 4 - 62

3. รายได้จากการจำหน่ายโคคัดออก

รายได้จากการจำหน่ายโคคัดออก เป็นรายได้ที่เกษตรกรได้รับเมื่อขายแม่โครีดนมที่มีปัญหา เช่น ปริมาณการให้นมน้อย ผสมไม่ติด สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง หรือในกรณีที่จำนวนแม่โครีดนมในฟาร์มมีมากเกินไป ซึ่งเกษตรกรนิยมคัดขาย เพราะการจำหน่ายในช่วงที่แม่โคมีขนาดใหญ่ และอยู่ในวัยเป็นโครีดนมจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่า การจำหน่ายในวัยอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นการคัดโครีดนมออกก่อนหมดระยะการรีดนมปกติ คือก่อน 10 ปี โดยราคาซื้อขายประมาณตัวละ 30,000 บาท

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนโคคัดออก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 – 13 ถึงตารางที่ 4 – 15 นำมาคำนวณหารายได้จากการจำหน่ายโคคัดออกดังที่แสดงในตารางที่ 4 –60 ถึงตารางที่ 4 – 62

4. รายได้จากการจำหน่ายมูลโค

รายได้จากการจำหน่ายมูลโค เป็นรายได้ที่เกษตรกรได้รับเสริมจากการเลี้ยงโคนม หลังจากเกษตรกรทำความสะอาดคอกวัวในแต่ละวัน มีการกวาดมูลโคไปรวมกัน และในเวลาว่างเกษตรกรจะนำมูลโคไปตากแดด เพื่อให้แห้ง จากนั้นก็นำใส่กระสอบแล้วนำไปวางใกล้ ๆ กับถนน เพื่อให้พ่อค้ามารับซื้อ ราคาที่รับซื้อกระสอบละ 24 บาท และในฟาร์มขนาดใหญ่นิยมจำหน่ายเป็นมูลสด เพราะไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับตากมูลโค ราคาขายประมาณ 200 บาทต่อรถยนต์กระบะ 1 คัน

รายละเอียดเกี่ยวกับรายได้จากการจำหน่ายมูลโคของฟาร์มแต่ละขนาดรายละเอียดแสดง
ดังนี้

ตารางที่ 4 - 57 ตารางแสดงรายละเอียดรายได้จากมูลโค ของฟาร์มขนาดเล็ก

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม (ตัว)	รายได้มูลโค (บาท)	รายได้มูลโค (บาท/ตัว)
1	10	12,000.00	1,200.00
2	14	11,760.00	840.00
3	15	12,600.00	840.00
4	12	14,400.00	1,200.00
5	10	9,600.00	960.00
6	15	7,200.00	480.00
7	10	6,000.00	600.00
8	14	10,080.00	720.00
9	12	10,080.00	840.00
10	12	14,400.00	1,200.00
11	10	14,400.00	1,440.00
12	15	14,400.00	960.00
13	10	8,400.00	840.00
14	12	8,640.00	720.00
15	15	9,000.00	600.00
16	12	5,760.00	480.00
17	10	6,000.00	600.00
18	15	12,600.00	840.00
19	10	9,600.00	960.00
รวม	233	196,920.00	16,320.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	12.26	10,364.21	858.95

จากตารางที่ 4 - 57 แสดงรายละเอียดรายได้จากการจำหน่ายมูลโคของฟาร์มขนาดเล็กมีรายได้รวมเป็นเงิน 10,364.21 บาท มีจำนวนโคนมเป็นจำนวน 12.26 ตัว ดังนั้นรายได้จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงินเฉลี่ย 858.95 บาทต่อตัว

ตารางที่ 4 - 58 ตารางแสดงรายละเอียดรายได้จากมูลโค ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม (ตัว)	รายได้มูลโค (บาท)	รายได้มูลโค (บาท/ตัว)
1	15	9,000.00	600.00
2	20	19,200.00	960.00
3	15	10,800.00	720.00
4	15	8,100.00	540.00
5	16	17,280.00	1,080.00
6	22	13,200.00	600.00
7	23	17,940.00	780.00
8	20	16,800.00	840.00
9	20	9,600.00	480.00
10	25	16,500.00	660.00
11	15	18,000.00	1,200.00
12	20	21,600.00	1,080.00
13	15	14,400.00	960.00
14	20	12,000.00	600.00
15	20	10,800.00	540.00
16	20	15,600.00	780.00
17	20	16,800.00	840.00
18	15	13,500.00	900.00
19	20	21,600.00	1,080.00
20	15	14,400.00	960.00
21	15	10,800.00	720.00
22	16	10,560.00	660.00
23	22	10,560.00	480.00
24	23	9,660.00	420.00
25	20	19,200.00	960.00
26	20	21,600.00	1,080.00
27	25	13,500.00	540.00
28	15	10,800.00	720.00
29	20	15,600.00	780.00
30	15	12,600.00	840.00
31	20	18,000.00	900.00
32	20	20,400.00	1,020.00
33	20	24,000.00	1,200.00
34	20	19,200.00	960.00
35	15	16,200.00	1,080.00
36	20	22,800.00	1,140.00

ตารางที่ 4 - 58 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดรายได้จากมูลโค ของฟาร์มขนาดกลาง

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม (ตัว)	รายได้มูลโค (บาท)	รายได้มูลโค (บาท/ตัว)
37	15	13,500.00	900.00
38	15	15,120.00	1,008.00
39	16	12,480.00	780.00
40	22	9,240.00	420.00
41	23	12,420.00	540.00
42	20	13,200.00	660.00
43	20	15,600.00	780.00
44	25	21,000.00	840.00
45	15	8,100.00	540.00
46	20	13,200.00	660.00
47	15	9,000.00	600.00
48	20	12,000.00	600.00
49	20	14,400.00	720.00
50	20	15,600.00	780.00
51	20	16,800.00	840.00
52	22	22,440.00	1,020.00
53	23	13,800.00	600.00
54	20	10,800.00	540.00
55	20	15,600.00	780.00
รวม	1048	816,900.00	43,308.00
เฉลี่ย/ฟาร์ม	19.05	14,852.73	787.42

จากตารางที่ 4 - 58 แสดงรายละเอียดรายได้จากการจำหน่ายมูลโค ของฟาร์มขนาดกลางมีรายได้รวมเป็นเงิน 14,852.73 บาท มีจำนวนโคนมเป็นจำนวน 19.05 ตัว ดังนั้นรายได้จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงินเฉลี่ย 787.42 บาทต่อตัว

ตารางที่ 4 - 59 ตารางแสดงรายละเอียดรายได้จากมูลโค ของฟาร์มขนาดใหญ่

ฟาร์มที่	จำนวนโคนม (ตัว)	รายได้มูลโค (บาท)	รายได้มูลโค (บาท/ตัว)
1	65	78,000.00	1,200.00
2	60	57,600.00	960.00
3	30	18,000.00	600.00
4	25	18,000.00	720.00
5	30	21,600.00	720.00
6	35	21,000.00	600.00
7	30	14,400.00	480.00
8	40	19,200.00	480.00
9	35	29,400.00	840.00
10	25	27,000.00	1,080.00
11	30	36,000.00	1,200.00
12	70	78,000.00	1,114.29
13	60	57,600.00	960.00
14	35	18,000.00	514.29
15	25	18,000.00	720.00
16	30	21,600.00	720.00
17	35	21,000.00	600.00
18	30	14,400.00	480.00
19	40	19,200.00	480.00
20	35	29,400.00	840.00
21	25	27,000.00	1,080.00
22	30	36,000.00	1,200.00
23	65	54,600.00	840.00
24	60	43,200.00	720.00
25	30	18,000.00	600.00
26	25	12,000.00	480.00
27	35	10,800.00	308.57
28	35	37,800.00	1,080.00
29	30	28,800.00	960.00
30	45	28,800.00	640.00
31	35	29,400.00	840.00
32	25	15,000.00	600.00
รวม	1205	973,652.73	25,444.56
เฉลี่ย/ฟาร์ม	37.65625	30,426.65	795.14

จากตารางที่ 4 - 59 แสดงรายละเอียดรายได้จากการจำหน่ายมูลโค ของฟาร์มขนาด ใหญ่มีรายได้รวมเป็นเงิน 30,426.65 บาท มีจำนวนโคนมเป็นจำนวน 37.66 ตัว ดังนั้นรายได้ จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงินเฉลี่ย 795.14 บาทต่อตัว

ข้อมูลที่ได้จากสอบถามเกษตรกรในฟาร์มแต่ละขนาดพบว่าผลตอบแทนต่อหน่วยของ รายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบ จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5 ต่อปี รายได้จากการจำหน่าย ลูกโคเพศผู้ และโคคัดออกจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 ต่อปี ส่วนรายได้จากการจำหน่าย มูลโคจะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2 ต่อปี โดยมีรายละเอียดของผลตอบแทน 10 ปี ของฟาร์มแต่ละ ขนาดดังนี้

ตารางที่ 4 - 60 ตารางแสดงรายละเอียดผลตอบแทนจากการทำฟาร์มโคนม ในฟาร์มขนาดเล็ก

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
รายได้จากการจำหน่ายนมดิบ											
ปริมาณนมดิบ (ก.ก.)		13,122.00	20,925.00	34,401.00	29,376.00	28,905.00	40,372.00	37,002.00	35,524.00	34,165.00	273,792.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	11	11.55	12.13	12.73	13.37	14.04	14.74	15.48	16.25	17.06	
รวม	-	151,559.10	253,767.94	438,058.03	392,773.83	405,800.10	595,125.75	572,720.83	577,336.40	583,012.41	3,970,154.40
รายได้จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้											
จำนวนโคนม (คน)	-	1.00	1.00	1.00	1.00	2.00	2.00	3.00	2.00	2.00	15.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	800.00	880.00	968.00	1,064.80	1,171.28	1,288.41	1,417.25	1,558.97	1,714.87	1,886.36	
รวม	-	880.00	968.00	1,064.80	1,171.28	2,576.82	2,834.50	4,676.92	3,429.74	3,772.72	21,374.77
รายได้จากการจำหน่ายโคตัดออก											
จำนวนโคนม (คน)								2.00	2.00	2.00	6.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	30,000.00	33,000.00	36,300.00	39,930.00	43,923.00	48,315.30	53,146.83	58,461.51	64,307.66	70,738.43	
รวม	-	-	-	-	-	-	-	116,923.03	128,615.33	141,476.86	387,015.22
รายได้จากการจำหน่ายมูลโค											
จำนวนโคนม (คน)	3.00	4.00	5.00	6.00	7.00	9.00	11.00	12.00	12.00	12.00	81.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	858.95	876.13	893.65	911.52	929.76	948.35	967.32	986.66	1,006.40	1,026.52	
รวม	2,576.85	3,504.52	4,468.26	5,469.15	6,508.29	8,535.15	10,640.49	11,839.96	12,076.76	12,318.30	77,937.72
รวมรายได้ทั้งสิ้น	2,576.85	155,943.62	259,204.20	444,591.98	400,453.39	416,912.07	608,600.74	706,160.74	721,458.23	740,580.29	4,456,482.11

ตารางที่ 4 - 61 ตารางแสดงรายละเอียดผลตอบแทนจากการทำฟาร์มโคนม ในฟาร์มขนาดกลาง

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
รายได้จากการจำหน่ายนมดิบ											
ปริมาณนมดิบ (ก.ก.)	11	22,725.00	36,235.00	59,575.00	52,390.00	53,984.00	71,734.00	56,074.00	51,959.00	51,836.00	456,512.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)		11.55	12.13	12.73	13.37	14.04	14.74	15.48	16.25	17.06	
รวม	-	262,473.75	439,439.96	758,620.60	700,484.10	757,886.62	1,057,434.63	867,919.24	844,438.18	884,561.14	6,573,258.23
รายได้จากการจำหน่ายลูก โคเพศผู้											
จำนวน โคนม (ตน)	-	2.00	2.00	2.00	2.00	3.00	4.00	5.00	3.00	3.00	26.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	800.00	880.00	968.00	1,064.80	1,171.28	1,288.41	1,417.25	1,558.97	1,714.87	1,886.36	
รวม	-	1,760.00	1,936.00	2,129.60	2,342.56	3,865.22	5,669.00	7,794.87	5,144.61	5,659.07	36,300.94
รายได้จากการจำหน่ายโคคัดออก											
จำนวน โคนม (ตน)	30,000.00	33,000.00	36,300.00	39,930.00	43,923.00	48,315.30	53,146.83	58,461.51	64,307.66	70,738.43	12.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)											
รวม	-	-	-	-	-	-	53,146.83	292,307.57	192,922.99	212,215.29	750,592.68
รายได้จากการจำหน่ายมูลโค											
จำนวน โคนม (ตน)	5.00	7.00	9.00	11.00	13.00	16.00	19.00	19.00	19.00	19.00	137.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	787.42	803.17	819.23	835.62	852.33	869.38	886.76	904.50	922.59	941.04	
รวม	3,937.10	5,622.18	7,373.09	9,191.78	11,080.27	13,910.00	16,848.49	17,185.46	17,529.17	17,879.76	120,357.31
รวมรายได้ทั้งสิ้น	3,937.10	269,855.93	448,749.05	769,941.98	713,906.93	775,661.85	1,133,098.95	1,185,207.14	1,060,034.96	1,120,315.27	7,480,709.15

ตารางที่ 4 - 62 ตารางแสดงรายละเอียดผลตอบแทนจากการทำฟาร์มโคนม ในฟาร์มขนาดใหญ่

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
รายได้จากการจำหน่ายนมดิบ											
ปริมาณนมดิบ (ก.ก.)	39,582.00		63,117.00	103,770.00	93,012.00	98,600.00	115,300.00	108,524.00	89,030.00	88,792.00	799,727.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	11.00	11.55	12.13	12.73	13.37	14.04	14.74	15.48	16.25	17.06	
รวม	-	457,172.10	765,451.42	1,321,394.21	1,243,623.34	1,384,254.98	1,699,643.30	1,679,745.83	1,446,916.44	1,515,200.88	11,513,402.50
รายได้จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้											
จำนวนโคนม (คน)	800.00	4.00	4.00	4.00	4.00	6.00	8.00	10.00	7.00	6.00	53.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)		880.00	968.00	1,064.80	1,171.28	1,288.41	1,417.25	1,558.97	1,714.87	1,886.36	
รวม	-	3,520.00	3,872.00	4,259.20	4,685.12	7,730.45	11,337.99	15,589.74	12,004.10	11,318.15	74,316.74
รายได้จากการจำหน่ายโคตัดออก											
จำนวนโคนม (คน)	30,000.00	31,500.00	33,075.00	34,728.75	36,465.19	38,288.45	40,202.87	42,213.01	44,323.66	46,539.85	24.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)							40,202.87	422,130.13	310,265.64	279,239.08	1,051,837.72
รวม	-	-	-	-	-	-	40,202.87	422,130.13	310,265.64	279,239.08	
รายได้จากการจำหน่ายลูกโค											
จำนวนโคนม (คน)	9.00	13.00	17.00	21.00	25.00	31.00	38.00	38.00	38.00	38.00	268.00
ราคาต่อหน่วย (บาท)	795.14	811.04	827.26	843.81	860.69	877.90	893.46	913.37	931.63	950.27	
รวม	7,156.26	10,543.56	14,063.48	17,719.99	21,517.13	27,214.86	34,027.36	34,707.91	35,402.06	36,110.10	238,462.71
รวมรายได้ทั้งสิ้น	7,156.26	471,235.66	783,386.90	1,343,373.40	1,269,825.59	1,419,200.29	1,785,211.52	2,152,173.60	1,804,588.24	1,841,868.22	12,878,019.67

จากตารางที่ 4 – 60 ตารางที่ 4 – 61 และตารางที่ 4 – 62 แสดงรายละเอียดผลตอบแทนจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ตามลำดับ ตลอดระยะเวลา 10 ปี ผลตอบแทนที่เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กได้รับจากรายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบเป็นเงิน 3,970,154.40 บาท ได้รับจากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้จำนวน 15 ตัวเป็นเงิน 21,374.77 บาท ได้รับจากการจำหน่ายโคคัดออกจำนวน 6 ตัวเป็นเงิน 387,015.22 บาท และรายได้จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงิน 77,937.72 บาท รวมผลตอบแทนตลอดระยะเวลา 10 ปี เป็นเงิน 4,456,482.11 บาท

ผลตอบแทนที่เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางได้รับจากรายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบเป็นเงิน 6,573,258.23 บาท ได้รับจากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้จำนวน 26 ตัวเป็นเงิน 36,300.94 บาท ได้รับจากการจำหน่ายโคคัดออกจำนวน 12 ตัวเป็นเงิน 750,592.68 บาท และรายได้จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงิน 120,557.31 บาท รวมผลตอบแทนตลอดระยะเวลา 10 ปี เป็นเงิน 7,480,709.15 บาท

ผลตอบแทนที่เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ได้รับจากรายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบเป็นเงิน 11,513,402.50 บาท ได้รับจากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้จำนวน 53 ตัวเป็นเงิน 74,916.74 บาท ได้รับจากการจำหน่ายโคคัดออกจำนวน 24 ตัวเป็นเงิน 1,051,837.72 บาท และรายได้จากการจำหน่ายมูลโคเป็นเงิน 238,462.71 บาท รวมผลตอบแทนตลอดระยะเวลา 10 ปี เป็นเงิน 12,878,019.67 บาท

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการลงทุนทำฟาร์ม โคนมจากตารางที่ 4 –54 ตารางที่ 4 – 55 และตารางที่ 4 – 56 และในส่วนของผลตอบแทนจากการลงทุนทำฟาร์ม โคนมจากตารางที่ 4 – 60 ตารางที่ 4 – 61 และตารางที่ 4 – 62 จากการลงทุนทำฟาร์ม โคนมในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ตามลำดับ ตลอดระยะเวลา 10 ปี นำมาแสดงรายละเอียดรวมกันแยกตามขนาดฟาร์มได้ดังนี้

ตารางที่ 4 - 64 ตารางแสดงรายละเอียดงบประมาณการทำการพิมพ์โฆษณาในฟาร์มขนาดกลาง

	ปีกลาง	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
รายได้: (ตารางที่ 4 - 60)												
จำหน่ายนมดิบ		-	262,473.75	439,439.96	758,620.60	700,484.10	757,886.62	1,057,434.63	867,919.24	844,438.18	884,561.14	6,573,258.23
จำหน่ายลูกโคเพศผู้		-	1,760.00	1,936.00	2,129.60	2,342.56	3,865.22	5,669.00	7,794.87	5,144.61	5,659.07	36,300.94
จำหน่ายโคคอก		-	-	-	-	-	-	53,146.83	292,307.57	192,922.99	212,215.29	750,592.68
จำหน่ายมูลโค		3,937.10	5,622.18	7,373.09	9,191.78	11,080.27	13,910.00	16,948.49	17,185.46	17,529.17	17,879.76	120,557.31
รวม		3,937.10	269,855.93	448,749.05	769,941.98	713,906.93	775,661.85	1,133,098.95	1,185,207.14	1,060,034.96	1,120,315.27	7,480,709.15
ค่าใช้จ่ายลงทุน (ตารางที่ 4 - 54)												
ค่าแม่พันธุ์โคนม	148,363.65											148,363.65
ค่าก่อสร้างโรงเรือน	87,836.36											87,836.36
ค่าจัดทำแปลงหญ้า	4,476.54											4,476.54
ค่าพาหนะ	22,752.73											22,752.73
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	81,250.00											81,250.00
รวม	344,679.28											344,679.28
กำไรขาดค่านับเงิน												
ค่าอาหาร		35,691.55	124,580.38	154,600.22	198,173.78	289,534.31	418,946.14	548,613.53	533,635.35	605,924.35	749,127.33	3,658,826.94
ค่าแรงชุด		1,310.00	2,109.10	3,118.46	4,383.16	5,957.12	8,431.61	11,514.42	13,241.58	15,227.82	17,511.99	82,805.24
ค่าผสมเทียม		650.90	748.54	860.82	1,385.91	2,049.17	2,880.22	3,613.37	3,462.81	4,380.46	5,953.44	25,985.64
ค่ายารักษาโรค		1,915.45	3,083.87	4,559.73	6,408.95	8,710.35	12,328.49	16,836.10	19,361.51	22,265.74	25,605.60	121,075.80
ค่าไฟฟ้า		3,586.91	4,124.95	4,743.69	5,455.24	6,273.53	7,214.56	8,296.74	9,541.25	10,972.44	12,618.31	72,827.61
น้ำมันเชื้อเพลิง		5,737.27	6,884.72	8,261.67	9,914.00	11,896.80	14,276.16	17,131.40	20,557.68	24,669.21	29,603.05	148,931.97
ค่าแรงงาน		100,594.00	115,683.10	133,035.57	152,990.90	175,939.53	202,330.46	232,680.03	267,582.04	307,719.35	353,877.25	2,042,432.23
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง		3,349.09	3,851.45	4,429.17	5,093.55	5,857.58	6,736.22	7,746.65	8,908.65	10,244.94	11,781.68	67,998.98
ค่าซ่อมแซม		4,510.91	5,413.09	6,495.71	7,794.85	9,353.82	11,224.59	13,469.51	16,163.41	19,396.09	23,275.30	117,097.28
รวม		157,346.08	266,479.21	320,105.03	391,600.34	515,572.22	684,368.45	859,901.74	892,454.27	1,020,800.39	1,229,353.96	6,337,981.69
รวมกำไรขาดทั้งสิ้น		157,346.08	266,479.21	320,105.03	391,600.34	515,572.22	684,368.45	859,901.74	892,454.27	1,020,800.39	1,229,353.96	6,682,660.97
เงินครบสุทธิ		(153,408.98)	3,376.72	128,644.01	378,341.64	199,334.71	91,293.40	273,197.20	292,752.87	39,234.57	(109,038.69)	798,048.18
เงินครบระยะ		(498,088.26)	(494,711.54)	(366,067.52)	12,274.12	210,608.83	301,902.23	575,099.44	867,852.30	907,086.87	798,048.18	1,590,096.36

ตารางที่ 4 - 65 ตารางแสดงรายละเอียดงบกระแสเงินสดของการทำฟาร์มโคนม ในฟาร์มขนาดใหญ่

	ปีตั้งทุน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
รายได้ (ตารางที่ 4 - 60)												
จำหน่ายนมดิบ		-	457,172.10	765,451.42	1,321,394.21	1,243,623.34	1,384,254.98	1,699,643.30	1,679,745.83	1,446,916.44	1,515,200.88	11,513,402.50
จำหน่ายลูกโคเพศผู้		-	3,520.00	3,872.00	4,259.20	4,685.12	7,730.45	11,337.99	15,589.74	12,004.10	11,318.15	74,316.74
จำหน่ายโคคัดออก		-	-	-	-	-	-	40,202.87	422,130.13	310,265.64	279,239.08	1,051,837.72
จำหน่ายมูลโค		7,156.26	10,543.56	14,063.48	17,719.99	21,517.13	27,214.86	34,027.36	34,707.91	35,402.06	36,110.10	238,462.71
รวม		7,156.26	471,235.66	783,386.90	1,343,373.40	1,269,825.59	1,419,200.29	1,785,211.52	2,152,173.60	1,804,588.24	1,841,868.22	12,878,019.67
ค่าใช้จ่ายลงทุน (ตารางที่ 4 - 54)												
ค่าเช่าที่ดิน	285,468.75											285,468.75
ค่าก่อสร้างโรงเรือน	133,437.50											133,437.50
ค่าจัดท่าแปลงหญ้า	6,863.31											6,863.31
ค่าพาหนะ	23,179.69											23,179.69
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	100,490.00											100,490.00
รวม	549,439.25											549,439.25
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน												
ค่าอาหาร		65,102.49	218,558.95	276,543.54	359,655.68	533,735.21	778,646.43	1,066,007.63	1,038,447.42	1,156,183.69	1,424,004.03	6,916,885.06
ค่าแรงงาน		2,397.69	3,982.83	5,989.56	8,508.70	11,648.82	16,611.22	23,416.46	26,928.92	30,968.26	35,613.50	166,065.96
ค่าขนส่ง		888.75	1,022.06	1,175.37	1,952.42	2,936.14	4,171.05	5,481.95	5,253.54	6,343.65	8,684.76	37,909.70
ค่าซ่อมแซม		3,487.50	5,793.13	8,711.97	12,376.12	16,943.50	24,161.43	34,059.82	39,168.79	45,044.11	51,800.73	241,547.09
ค่าป้องกันรักษาโรค		6,768.75	7,784.06	8,951.67	10,294.42	11,838.59	13,614.37	15,656.53	18,005.01	20,705.76	23,811.63	137,430.79
ค่าไฟฟ้า		8,011.72	9,614.06	11,536.88	13,844.25	16,613.10	19,935.72	23,922.87	28,707.44	34,448.93	41,338.72	207,973.69
น้ำมันเชื้อเพลิง		109,892.66	126,376.56	145,333.04	167,133.00	192,202.95	221,033.39	254,188.40	292,316.66	336,164.16	386,588.78	2,231,229.61
ค่าแรงงาน		6,193.75	7,122.81	8,191.23	9,419.92	10,832.91	12,457.84	14,326.52	16,475.50	18,946.82	21,788.85	125,756.15
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง		7,059.38	8,471.26	10,165.51	12,198.61	14,638.33	17,566.00	21,079.20	25,295.03	30,354.04	36,424.85	183,252.20
ค่าซ่อมแซม		209,802.69	388,725.72	476,598.77	595,383.12	811,389.55	1,108,197.46	1,458,139.37	1,490,598.31	1,679,159.42	2,030,055.84	10,248,050.26
รวม		209,802.69	388,725.72	476,598.77	595,383.12	811,389.55	1,108,197.46	1,458,139.37	1,490,598.31	1,679,159.42	2,030,055.84	10,248,050.26
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	549,439.25	209,802.69	388,725.72	476,598.77	595,383.12	811,389.55	1,108,197.46	1,458,139.37	1,490,598.31	1,679,159.42	2,030,055.84	10,797,489.51
เงินต้นรับทุน		(202,646.43)	82,309.93	306,788.13	747,990.27	458,436.04	311,002.84	327,072.14	661,575.28	125,428.82	(188,187.62)	2,080,530.16
เงินต้นรับสะสม		(549,439.25)	(619,575.75)	(362,787.62)	385,202.65	843,638.70	1,154,641.53	1,481,713.68	2,143,288.96	2,268,717.78	2,080,530.16	4,161,060.32

การตัดสินใจในการลงทุนทำฟาร์มโคนม

การตัดสินใจในการการลงทุนทำฟาร์มโคนมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน (Cost-Benefit Analysis) โดยใช้วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) วิธีค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) และวิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate Of Return : IRR) วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน และประเมินโครงการว่ามีความเหมาะสมในการตัดสินใจ ลงทุนหรือไม่ โดยการตัดสินใจดังกล่าวจะแยกพิจารณาตามขนาดของฟาร์ม คือ ฟาร์มขนาดเล็กมีจำนวนโครีดนม 1 – 10 ตัว ฟาร์มขนาดกลางมีจำนวนโครีดนม 10 – 20 ตัว และฟาร์มขนาดใหญ่มีจำนวนโครีดนมมากกว่า 20 ตัวขึ้นไป โดยมีรายละเอียดการพิจารณาดังนี้

การตัดสินใจในการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดเล็ก

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 63 มาคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนดังนี้

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุน} - \text{กระแสเงินสดรายปีสะสมไปเรื่อย ๆ จนเงินลงทุนมีค่าเป็นศูนย์}}$$

เงินลงทุน	208,586.81
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่สุทธิ ปีที่ 1	<u>92,941.50</u>
	301,528.31
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่สุทธิ ปีที่ 2	<u>(2,996.14)</u>
	298,532.17
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่สุทธิ ปีที่ 3	<u>(77,015.26)</u>
	221,516.91
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่สุทธิ ปีที่ 4	<u>(225,937.05)</u>
คงเหลือ	<u>(4,420.14)</u>

ถ้าจำนวนเงิน 225,937.05 เท่ากับ 1 ปี

$$\text{ดังนั้นจำนวนเงิน } 4,420.14 \text{ เท่ากับ } \frac{4,420.14}{225,937.05} = 0.0196 \text{ ปี}$$

ระยะเวลา 0.0196 ปี เท่ากับ 7 วัน (0.0196 x 365 วัน)

⁹ รศ.สุมาลี จิวมิตร, การบริหารการเงิน, หน้า 233.

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นระยะเวลาคืนทุน} &= 4 \text{ ปี} - 7 \text{ วัน} \\ &= 3 \text{ ปี} 11 \text{ เดือน} 24 \text{ วัน} \end{aligned}$$

ระยะเวลาคืนทุนของการลงทุนในฟาร์มขนาดเล็กประมาณ 3 ปี 11 เดือน 24 วัน หมายความว่าฟาร์มขนาดเล็กจะมีเงินลงทุนในปีที่เริ่มลงทุนจากการศึกษาเป็นเงิน 208,586.81 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 1 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน (92,941.50) บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 301,528.31 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 2 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 2,996.14 บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 298,532.17 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 3 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 77,015.26 บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 221,516.91 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 4 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหัก ค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 225,937.05 บาท ดังนั้นการลงทุนในฟาร์มขนาดเล็กสามารถชำระเงินทุนคืนทั้งหมดได้เป็นระยะเวลาคืนทุนทั้งสิ้น 3 ปี 11 เดือน 24 วัน

2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 63 มาคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ โดยกำหนดให้ต้นทุนค่าเสียโอกาส หรืออัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ในที่นี้กำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 7.50 ซึ่งเป็นอัตรา ณ เดือนสิงหาคม 2545 มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t}$$

- เมื่อ B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 C_t = ต้นทุนของโครงการในปีที่ t
 r = อัตราส่วนลดที่เหมาะสม
 n = จำนวนปีทั้งสิ้นของโครงการ¹⁰

ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

¹⁰ รศ.ดร.ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ, การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ, หน้า 134.

ตารางที่ 4 – 66 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุนทำฟาร์ม
โคนมในฟาร์มขนาดเล็ก

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิดลด $r = 7.50 \% *$	มูลค่าปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(208,586.81)	1.000	(208,586.81)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(92,941.50)	0.930	(86,458.83)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	2,996.14	0.865	2,592.41
3	ผลตอบแทนสุทธิ	77,015.26	0.806	62,035.79
4	ผลตอบแทนสุทธิ	225,937.05	0.749	169,283.33
5	ผลตอบแทนสุทธิ	122,196.10	0.698	85,231.78
6	ผลตอบแทนสุทธิ	50,456.16	0.649	32,733.43
7	ผลตอบแทนสุทธิ	141,209.63	0.604	85,220.01
8	ผลตอบแทนสุทธิ	174,297.91	0.562	97,911.85
9	ผลตอบแทนสุทธิ	116,886.21	0.563	61,131.49
10	ผลตอบแทนสุทธิ	40,625.64	0.487	19,774.53
	รวมผลตอบแทน 10 ปี			529,455.80
	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			320,868.99

* ที่มา : ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ณ เดือนสิงหาคม 2545

จากตารางที่ 4 – 66 แสดงการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทนจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดเล็กในระยะเวลา 10 ปี มีมูลค่า 529,455.80 บาท เมื่อคิดค่าปัจจุบันที่จ่ายในปีที่ 0 แล้วมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 320,868.99 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ ดังนั้นการลงทุนในการทำฟาร์มขนาดเล็กเป็นโครงการที่ควรลงทุน

3. อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate Of Return : IRR)

เป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) จึงได้แก่อัตราส่วนลดหรือ r ที่ทำให้¹¹

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 137.

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t} = 0$$

จากข้อมูลจากตารางที่ 4 – 63 นำมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 – 67 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ จากการลงทุนทำฟาร์ม โคนมในฟาร์มขนาดเล็ก

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิด ลด r = 24%	มูลค่า ปัจจุบัน	อัตราคิด ลด r = 22%	มูลค่า ปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(208,586.81)	1.000	(208,586.81)	1.000	(208,586.81)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(92,941.50)	0.806	(74,910.85)	0.820	(76,212.03)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	2,996.14	0.650	1,947.49	0.672	2,013.41
3	ผลตอบแทนสุทธิ	77,015.26	0.524	40,356.00	0.551	42,435.41
4	ผลตอบแทนสุทธิ	225,937.05	0.423	95,571.37	0.451	101,897.61
5	ผลตอบแทนสุทธิ	122,196.10	0.341	41,668.87	0.370	45,212.56
6	ผลตอบแทนสุทธิ	50,456.16	0.275	13,875.44	0.303	15,288.22
7	ผลตอบแทนสุทธิ	141,209.63	0.222	31,348.54	0.249	35,161.20
8	ผลตอบแทนสุทธิ	174,297.91	0.179	31,199.33	0.204	35,556.77
9	ผลตอบแทนสุทธิ	116,886.21	0.144	16,831.61	0.167	19,520.00
10	ผลตอบแทนสุทธิ	40,625.64	0.116	4,712.57	0.137	5,565.71
	รวมผลตอบแทน 10 ปี	650,091.79		202,600.38		226,438.85
	ค่าปัจจุบันสุทธิ			(5,986.43)		17,852.04

อัตราดอกเบี้ยที่เป็น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของโครงการต้องเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) = 0 ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของการลงทุนในฟาร์มขนาดเล็ก ต้องมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 22 – 24

อัตราส่วนลด (r ร้อยละ)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) บาท
24	(5,986.43)
22	17,852.04
2	23,838.47

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น 23,838.47 บาท อัตราส่วนลด ลดลง ร้อยละ 2

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น 5,983.43 บาท อัตราส่วนลด ลดลง ร้อยละ

$$= \frac{5,986.43 \times 2}{23,838.47} = 0.50$$

$$= 24 - 0.50$$

ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ร้อยละ = 23.50

$$= 23.50$$

ข้อมูลจากตารางที่ 4 - 67 แสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดเล็ก พบว่าอัตราผลตอบแทนของโครงการอยู่ที่ร้อยละ 23.50

จากผลการศึกษาค้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนทำฟาร์มโคนมขนาดเล็ก พบว่าใช้ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ประมาณ 3 ปี 11 เดือน 23 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับร้อยละ 7.50 เท่ากับ 320,868.99 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 23.50 มีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป ดังนั้นควรจะลงทุนในโครงการนี้

การตัดสินใจในการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดกลาง

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 63 มาคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนดังนี้

ระยะเวลาคืนทุน = เงินลงทุน - กระแสเงินสดรายปีสะสมไปเรื่อยๆ จนเงินลงทุนมีค่าเป็นศูนย์¹²

เงินลงทุน	344,679.28
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 1	<u>153,408.98</u>
	498,088.26
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 2	<u>(3,376.72)</u>
	494,711.54
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 3	<u>(128,644.01)</u>
	366,067.53
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 4	<u>(378,341.64)</u>
คงเหลือ	<u><u>(12,274.11)</u></u>

ถ้าจำนวนเงิน 378,341.64 เท่ากับ 1 ปี
 ดังนั้นจำนวนเงิน 12,274.11 เท่ากับ $\frac{12,274.11}{378,341.64} = 0.0324$ ปี

ระยะเวลา 0.0324 ปี เท่ากับ 12 วัน (0.0324×365 วัน)

ดังนั้นระยะเวลาคืนทุน = 4 ปี - 12 วัน
 = 3 ปี 11 เดือน 19 วัน

ระยะเวลาคืนทุนของการลงทุนในฟาร์มขนาดกลางประมาณ 3 ปี 11 เดือน 19 วัน หมายความว่าฟาร์มขนาดกลางจะมีเงินลงทุนในปีที่เริ่มลงทุนจากการศึกษาเป็นเงิน 344,679.28 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 1 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน (153,408.98) บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 498,088.26 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 2 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 3,376.72 บาท ทำให้

¹² รศ.สุมาลี จิวมิตร, การบริหารการเงิน, หน้า 233.

คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 494,711.54 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 3 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 128,644.01 บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 366,067.53 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 4 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 378,341.64 บาท ดังนั้นการลงทุนในฟาร์มขนาดกลางสามารถชำระเงินทุนคืนทั้งหมดได้เป็นระยะเวลาคืนทุนทั้งสิ้น 3 ปี 11 เดือน 19 วัน

2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 68 มาคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ โดยกำหนดให้ต้นทุนค่าเสียโอกาส หรืออัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ในที่นี้กำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 7.50 ซึ่งเป็นอัตรา ณ เดือนสิงหาคม 2545 มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t

C_t = ต้นทุนของโครงการในปีที่ t

r = อัตราส่วนลดที่เหมาะสม

n = จำนวนปีทั้งสิ้นของโครงการ¹³

ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

¹³ รศ.ดร.ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ, การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ, หน้า 134.

ตารางที่ 4 – 68 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุนทำฟาร์ม
โคนมในฟาร์มขนาดกลาง

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิดลด $r = 7.50 \% *$	มูลค่าปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(344,679.28)	1.000	(344,679.28)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(153,408.98)	0.930	(142,708.70)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	3,376.72	0.865	2,921.71
3	ผลตอบแทนสุทธิ	128,644.01	0.806	103,622.75
4	ผลตอบแทนสุทธิ	378,341.64	0.749	283,472.47
5	ผลตอบแทนสุทธิ	198,334.71	0.698	138,338.46
6	ผลตอบแทนสุทธิ	91,293.40	0.649	59,226.59
7	ผลตอบแทนสุทธิ	273,197.20	0.604	164,874.51
8	ผลตอบแทนสุทธิ	292,752.87	0.562	164,453.92
9	ผลตอบแทนสุทธิ	39,234.57	0.563	20,519.68
10	ผลตอบแทนสุทธิ	(109,038.69)	0.487	(53,074.58)
	รวมผลตอบแทน 10 ปี			741,646.81
	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			396,967.53

* ที่มา : ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ณ เดือนสิงหาคม 2545

จากตารางที่ 4 – 68 แสดงการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทนจากการทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดกลางในระยะเวลา 10 ปี มีมูลค่า 741,646.81 บาท เมื่อคิดค่าปัจจุบันที่จ่ายในปีที่ 0 แล้วมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 396,967.53 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ ดังนั้นการลงทุนในการทำฟาร์มขนาดกลางเป็นโครงการที่ควรลงทุน

2. อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate Of Return : IRR)

เป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) จึงได้แก่อัตราส่วนลดหรือ r ที่ทำให้¹⁴

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t} = 0$$

จากข้อมูลจากตารางที่ 4 – 69 นำมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 – 69 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ จากการลงทุนทำฟาร์ม โคนมในฟาร์มขนาดกลาง

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิดลด $r = 22\%$	มูลค่าปัจจุบัน	อัตราคิดลด $r = 20\%$	มูลค่าปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(344,679.28)	1.000	(344,679.28)	1.000	(344,679.28)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(153,408.98)	0.820	(125,795.36)	0.823	(126,255.59)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	3,376.72	0.672	1,947.49	0.694	2,343.44
3	ผลตอบแทนสุทธิ	128,644.01	0.551	70,882.85	0.579	74,484.88
4	ผลตอบแทนสุทธิ	378,341.64	0.451	170,632.08	0.482	182,360.67
5	ผลตอบแทนสุทธิ	198,334.71	0.370	73,383.84	0.402	79,730.55
6	ผลตอบแทนสุทธิ	91,293.40	0.303	27,661.90	0.335	30,583.29
7	ผลตอบแทนสุทธิ	273,197.20	0.249	68,026.10	0.279	76,222.02
8	ผลตอบแทนสุทธิ	292,752.87	0.204	59,721.59	0.233	68,211.42
9	ผลตอบแทนสุทธิ	39,234.57	0.167	6,552.17	0.194	7,611.51
10	ผลตอบแทนสุทธิ	(109,038.69)	0.137	(14,938.30)	0.162	(17,664.27)
	รวมผลตอบแทน 10 ปี	650,091.79		338,396.03		377,627.92
	ค่าปัจจุบันสุทธิ			(6,283.25)		32,948.64

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 137.

อัตราดอกเบี้ยที่เป็น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของโครงการต้องเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) = 0 ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของการลงทุนในฟาร์มขนาดกลาง ต้องมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 20 – 22

อัตราส่วนลด (r ร้อยละ)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) บาท
22	(6,283.25)
20	32,948.64
2	39,231.90

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น 39,231.90 บาท อัตราส่วนลด ลดลง ร้อยละ 2

$$\begin{aligned} \text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น } 6,283.25 \text{ บาท อัตราส่วนลด ลดลง ร้อยละ} \\ = \frac{6,283.25 \times 2}{39,231.90} = \text{ร้อยละ } 0.32 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR)} &= \text{ร้อยละ } 22 - \text{ร้อยละ } 0.32 \\ &= \text{ร้อยละ } 21.68 \end{aligned}$$

จากข้อมูลจากตารางที่ 4 – 69 แสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดกลาง พบว่าอัตราผลตอบแทนของโครงการอยู่ที่ร้อยละ 21.68

จากผลการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนทำฟาร์มโคนมขนาดกลาง พบว่าใช้ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ประมาณ 3 ปี 11 เดือน 19 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับร้อยละ 7.50 เท่ากับ 396,967.53 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 21.68 และมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป ดังนั้นควรจะลงทุนในโครงการนี้

การตัดสินใจในการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 65 มาคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนดังนี้

ระยะเวลาคืนทุน = เงินลงทุน - กระแสเงินสดรายปีสะสมไปเรื่อย ๆ จนเงินลงทุนมีค่าเป็นศูนย์¹⁵

เงินลงทุน	549,439.28
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 1	<u>202,646.43</u>
	752,085.71
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 2	<u>(82,509.93)</u>
	669,575.78
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 3	<u>(306,788.13)</u>
	362,788.13
หัก กระแสเงินสดเข้าสู่ปีที่ 4	<u>(747,990.27)</u>
คงเหลือ	<u><u>385,202.65</u></u>

ถ้าจำนวนเงิน 747,990.27 เท่ากับ 1 ปี
 ดังนั้นจำนวนเงิน 385,202.65 เท่ากับ $\frac{385,202.65}{747,990.27} = 0.5150$ ปี

ระยะเวลา 0.5150 ปี เท่ากับ 6.180 เดือน (0.5150 x 12 เดือน)

ระยะเวลา 0.180 เดือน เท่ากับ 5.40 วัน (0.180 x 30 วัน)

ดังนั้นระยะเวลาคืนทุน = 4 ปี - 6 เดือน 5 วัน

= 3 ปี 5 เดือน 25 วัน

ระยะเวลาคืนทุนของการลงทุนในฟาร์มขนาดใหญ่ประมาณ 3 ปี 5 เดือน 25 วัน หมายความว่าฟาร์มขนาดใหญ่จะมีเงินลงทุนในปีที่เริ่มลงทุนจากการศึกษาเป็นเงิน 549,439.28 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 1 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน (202,646.43) บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 752,085.71 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการ

¹⁵ รศ.สุมาลี จิวมิตร, การบริหารการเงิน, หน้า 233.

ดำเนินงานในปีที่ 2 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 82,509.93 บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 669,575.78 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 3 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 306,788.13 บาท ทำให้คงเหลือทุนที่ชำระคืนเป็นเงิน 362,787.62 บาท หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในปีที่ 4 ฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิหลังหัก ค่าใช้จ่ายแล้วเป็นเงิน 747,990.27 บาท ดังนั้นการลงทุนในฟาร์มขนาดใหญ่สามารถชำระเงินทุนคืนทั้งหมดได้เป็นระยะเวลาคืนทุนทั้งสิ้น 3 ปี 5 เดือน 25 วัน

2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV)

โดยนำข้อมูลจากตารางที่ 4 – 65 มาคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ โดยกำหนดให้ต้นทุนค่าเสียโอกาส หรืออัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ในที่นี้กำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 7.50 ซึ่งเป็นอัตรา ณ เดือนสิงหาคม 2545 มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 C_t = ต้นทุนของโครงการในปีที่ t
 r = อัตราส่วนลดที่เหมาะสม
 n = จำนวนปีทั้งสิ้นของโครงการ¹⁶

ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

¹⁶ รศ.ดร.ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ, การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ, หน้า 134.

ตารางที่ 4 – 70 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุนทำฟาร์ม
โคนมในฟาร์มขนาดใหญ่

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิดลด $r = 7.50\% *$	มูลค่าปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(549,439.25)	1.000	(549,439.25)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(202,646.43)	0.930	(188,511.84)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	82,509.93	0.865	71,391.72
3	ผลตอบแทนสุทธิ	306,788.13	0.806	247,117.84
4	ผลตอบแทนสุทธิ	747,990.27	0.749	560,431.71
5	ผลตอบแทนสุทธิ	458,436.04	0.698	319,759.14
6	ผลตอบแทนสุทธิ	311,002.84	0.649	201,763.09
7	ผลตอบแทนสุทธิ	327,072.14	0.604	197,388.04
8	ผลตอบแทนสุทธิ	661,575.28	0.562	371,639.91
9	ผลตอบแทนสุทธิ	125,428.82	0.563	65,599.27
10	ผลตอบแทนสุทธิ	(188,187.62)	0.487	(91,600.32)
	รวมผลตอบแทน 10 ปี			1,754,978.55
	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			1,205,539.30

* ที่มา : ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ณ เดือนสิงหาคม 2545

จากตารางที่ 4 – 70 แสดงการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทนจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมในฟาร์มขนาดใหญ่ในระยะเวลา 10 ปี มีมูลค่า 1,754,978.55 บาท เมื่อคิดค่าปัจจุบันที่จ่ายในปีที่ 0 แล้วมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 1,205,539.30 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ ดังนั้นการลงทุนในการทำฟาร์มขนาดใหญ่เป็นโครงการที่ควรลงทุน

3. อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate Of Return : IRR)

เป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) จึงได้แก่อัตราส่วนลดหรือ r ที่ทำให้¹⁷

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+r)^t} = 0$$

จากข้อมูลจากตารางที่ 4 – 69 นำมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณแสดงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 – 71 ตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ จากการลงทุนทำฟาร์ม โคนมในฟาร์มขนาดใหญ่

ปีที่ (n)	รายการ	จำนวนเงิน	อัตราคิด ลด $r = 35\%$	มูลค่า ปัจจุบัน	อัตราคิด ลด $r = 30\%$	มูลค่า ปัจจุบัน
0	เงินลงทุน	(549,439.25)	1.000	(549,439.25)	1.000	(549,439.25)
1	ผลตอบแทนสุทธิ	(202,646.43)	0.741	(150,161.00)	0.769	(155,835.10)
2	ผลตอบแทนสุทธิ	82,509.93	0.549	45,297.95	0.592	48,845.88
3	ผลตอบแทนสุทธิ	306,788.13	0.406	124,555.98	0.455	139,588.60
4	ผลตอบแทนสุทธิ	747,990.27	0.301	225,145.07	0.350	261,796.59
5	ผลตอบแทนสุทธิ	458,436.04	0.223	102,231.24	0.296	135,697.07
6	ผลตอบแทนสุทธิ	311,002.84	0.165	51,315.47	0.207	64,377.59
7	ผลตอบแทนสุทธิ	327,072.14	0.122	39,902.80	0.159	52,004.47
8	ผลตอบแทนสุทธิ	661,575.28	0.091	60,203.35	0.123	81,373.76
9	ผลตอบแทนสุทธิ	125,428.82	0.067	8,403.73	0.094	11,790.31
10	ผลตอบแทนสุทธิ	(188,187.62)	0.050	(9,409.38)	0.073	(13,737.70)
	รวมผลตอบแทน 10 ปี	2,080,530.16		497,485.21		625,901.47
	ค่าปัจจุบันสุทธิ			(51,954.04)		76,462.22

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 137.

อัตราดอกเบี้ยที่เป็น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของโครงการต้องเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) = 0 ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของการลงทุนในฟาร์มขนาดใหญ่ ต้องมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 35 – ร้อยละ 30

อัตราส่วนลด (r ร้อยละ)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) บาท
35	(51,954.04)
30	76,462.22
5	128,416.26

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น 128,416.26 บาท อัตราส่วนลด ลดลง ร้อยละ 5

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เพิ่มขึ้น 51,954.04 บาท อัตราส่วนลด ลดลง

$$= \frac{51,954.04 \times 5}{128,416.26} = \text{ร้อยละ } 2.02$$

$$128,416.26$$

ดังนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) = ร้อยละ 35 - ร้อยละ 2.02

$$= \text{ร้อยละ } 32.98$$

จากข้อมูลจากตารางที่ 4 – 71 แสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการจากการลงทุนทำฟาร์มโคนมของฟาร์มขนาดใหญ่ พบว่าอัตราผลตอบแทนของโครงการอยู่ที่ร้อยละ 32.98

จากผลการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของการลงทุนทำฟาร์มโคนมขนาดใหญ่พบว่า ใช้ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ประมาณ 3 ปี 5 เดือน 25 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) เท่ากับร้อยละ 7.50 เท่ากับ 1,205,539.30 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 32.98 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป ดังนั้นควรจะลงทุนในโครงการนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาในการทำฟาร์มโคนมของเกษตรกรในฟาร์มแต่ละขนาด ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงดังนี้

ตารางที่ 4 – 72 ตารางแสดงรายละเอียดปัญหาในการทำฟาร์มโคนมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก
ฟาร์มขนาดกลาง และฟาร์มขนาดใหญ่

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 – 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
1. ขาดเงินทุนหมุนเวียน	11.11	7.86	5.33
2. ขาดความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยง โคนม	7.41	7.13	6.67
3. ขาดแรงงาน	8.47	8.41	10
4. ขาดเครื่องมืออุปกรณ์	7.41	7.31	7.33
5. ขาดน้ำมาใช้ในฟาร์ม	6.35	6.94	7
6. โคนมเป็นโรค	7.41	9.32	10.33
7. โคนมผสมติดยาก	11.64	10.97	10.67
8. แปลงหญ้ามีน้อยเกินไป	8.99	9.14	9
9. ดันทุนในการเลี้ยงสูง	12.70	13.35	13
10. ราคาน้ำนมดิบต่ำ	12.17	12.43	13.67
11. การจัดจำหน่าย	6.35	7.13	7
รวม (ร้อยละ)	100	100	100

จากตารางที่ 4 –72 แสดงรายละเอียดปัญหาในการทำฟาร์มโคนมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ฟาร์มขนาดกลาง และฟาร์มขนาดใหญ่ จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกษตรกรพบในการทำฟาร์มโคนมมากที่สุดเป็นปัญหาจากต้นทุนในการเลี้ยงที่สูง และราคาน้ำนมดิบที่มีราคาตกต่ำ

รายละเอียดเกี่ยวกับขนาดในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในฟาร์มแต่ละขนาด ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงดังนี้

ตารางที่ 7 - 73 ตารางแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอนาคตในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในฟาร์ม
ขนาดเล็ก ฟาร์มขนาดกลาง และฟาร์มขนาดใหญ่

	ขนาดเล็ก (0 - 10 ตัว)	ขนาดกลาง (10 - 20 ตัว)	ขนาดใหญ่ (> 20 ตัว)
ในอนาคตเกษตรกร คิดทำฟาร์มโคนมต่อ	19	55	32
รวม (ราย)	19	55	32
การขยายขนาดการทำฟาร์ม			
ขยาย	6	12	6
ไม่ขยาย	13	43	26
รวม (ราย)	19	55	32

จากตารางที่ 4 -73 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอนาคตในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ฟาร์มขนาดกลาง และฟาร์มขนาดใหญ่ ในฟาร์มขนาดเล็กคิดจะทำฟาร์มโคนมต่อเป็นจำนวน 19 ราย ในส่วนการขยายขนาดฟาร์มเกษตรกรคิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 6 ราย และไม่คิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 13 ราย ในฟาร์มขนาดกลางคิดจะทำฟาร์มโคนมต่อเป็นจำนวน 55 ราย ในส่วนการขยายขนาดฟาร์มเกษตรกรคิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 12 ราย และไม่คิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 17 ราย และในฟาร์มขนาดใหญ่คิดจะทำฟาร์มโคนมต่อเป็นจำนวน 32 ราย ในส่วนการขยายขนาดฟาร์มเกษตรกรคิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 6 ราย และไม่คิดที่จะขยายขนาดเป็นจำนวน 26 ราย